

2311

জাপানে প্রস্তুত
2311
ASHA ARCHIVES

स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ वेतालपत्रिसंलिख्यते ॥ लम्बोदरं महाकायं लम्बोष्ठं गजवक्त्रकं ॥ पापघ्नं पार्वतिपुत्रं नमा-
 मि गणनायकं ॥ दक्षिणदेशं महाप्रस्थापभपुरभक्त्या कोनगरस्थितं सनगरीमा विक्रमसेनभक्त्या कागजाधिया कस्त्याधि-
 या भक्त्या कामदेवजस्ता सुन्दरजस्तै देवताका प्रेमविष्णुतस्तै संसारका प्रेमभयाका ॥ दाता भक्त्या समुद्रजस्ता संगतभलापंडितको-
 संग्रहगर्भ्या ॥ हिमालयपर्वतजस्तो ज्योतीभयाका ॥ सरदस्तुका वडुमाजस्तानिर्मलकोतिभयाका ॥ श्वेतकमलफटिकैर्निर्म-
 लपोति अणो कलुगंधि ॥ अणो करत्नले सोभायमाणभयाका ॥ केवलकमलकारूपले विजुलिकाजस्तो तेजवत्तजस्तका प्रतापकन-
 कसेले जित्तनसक्याका कुलका श्रेष्ठ ॥ यस्ता गुणले युक्तभयाका विक्रमसेनराजा वस्याका धिया ॥ तव यकदिन विखयमांसांति-
 सिलनामदिगभ्वरतपसि ॥ केहीफलहात मालियरत एराजाका सभामा आया ॥ तयोफलराजाका हातमा दियो ॥ राजालेपनितपसिकन

त्यो गणि

का

बिह्वनामावसाया। यसे प्रकारले दिगम्बर पाणि यक फल सधा भेटि राखिनि २६ सनलाग्यो। यक दिन ता राजा हात को दिगम्बर ले भे
टि राख्यो को फल। पाल्या का वानर ले हात देषि धौ स्यो रफो यो। फो दी माय कर न्नि मित्र वाट सभा माघ स्यो। तसर त्त का ज्यो तिले सभा
उज्यालो भयो। सभा का सवै लोग ले आस र्य मा न्या राजा ले पनि आस र्य मा न्यार आग्या गणी ला ग्या। तव भन्छन् हे दिगम्बर तप
सि यस्तो महारत्न क्या अर्थ ले म कण दियो भन्दा दिगम्बर विंति गच्छ। रिक्त पाणि मिति हे माहाराज। राजा कण देवता कन ज्योति
षि जान्छा कण पत्र कण मित्र कण केहि भेटि राखि दर्श ग्या फलित हुन्छ राजा हो भनि भेटि राख्यो को हो भनि दिगम्बर ले भन्यो। हे महारा
ज यस्तारत्न अणै क फल मित्र थियो। यति व वण सुनि राजा ले भण्डारि कण बोलाया हे भण्डारियो फल मेरा घन दिया काति सल्या
भन्यार राजा को व वण सुनि भण्डारि ले तिसवै फल ल्यायो। ति फल सवै यक यक गरि फो यो। फो दी मारत्त को थू पो लाग्यो। सवै ले देखा

वै २

तव राजा वहुतेषु सभे मन्त्र ला ग्या हे दिगम्बर एकरत्न को मोल मेरा राजे मा कै एण ॥ एति सवै रत्न को मोल मक्या दि उला ज्या तु प्रा मन
 को इच्छा सु सो माग भनि राजा ले भन्या ॥ दिगम्बर विंति गच्छ ॥ सिद्ध मंत्रोषधः मितीः ॥ हे महाराज आपू सिद्ध मंत्रोषध पूर्यार्थ
 दुष्ट मैथुण नरवानुषाया को न सुनु सुन्या को आफनु सर्म को कुरो जो छ तो जा न्या ले प्रकासन गर्नु ॥ एकांत ह्या भया विंति गदी दु
 छ काण ले सुन्या को मंत्र ना सह न्छ ॥ यो जा न्या ले प्रकासन गर्नु ॥ चार काण ले सुन्या को मंत्र स्थिर दु न्छ ॥ तस्का ए छ कान वडाले
 जोगा वनु ॥ भनि मन्दरा राजा ले एकांत दिया ॥ हे महाराज गोदा वरि नदिका ति रमा हा प्रक स्म साण छ ॥ तौ हं मंत्र साधना गरी ला ॥ त्यो
 मंत्र साध्या अष्ट सिद्धि पाइ न्छ ॥ अष्ट सिद्धि भन्या का ॥ भनि मा ॥ महिमा ॥ लघिमा ॥ गारिमा ॥ इति त्वं वसित्वं ॥ प्रकाम्यं ॥ प्रतिकामिका ॥ ए
 ति अष्ट सिद्धि हं ॥ इति सिद्ध साधक दु न्छ ॥ तस्का एण यो सिद्धांत मति मी कहि न्छु ॥ ले उभनि दिगम्बर ले भन्यो ॥ रात माहा हात माहा

खड्गलियरतिमिमथैस्मसाणमाश्रावभन्दा। राजालेरावतगरिहवसभन्या। उहाँ। उपात्र। दिगम्बरयोगिलेसवैएजाकोसामग
लियरणोदावरीनदिकातिरमाहस्मसाणमागयो। राजापणिसंध्याबेलामा। एलैहातमाखड्गलियरवाँहिगया। जसेराजाकन
देख्यो। दिगम्बरबहुतेषुसभेकणभन्छ। हेमहाराजयाँहँदेखिदुइकोसवणमा। एकसिसौकारुषमामृतकरुण्डायाकोछ। त्यो
मृतकलिकणचाडोश्रावभनिदिगम्बरलेभन्दा। राजालेहवसभणिराजासिसौकारुषमणिगया। वाँहँदेखिदिगम्बरस्मसान
मागयो। कस्तोस्मसानभन्या। भूतयेतालगाएलेयुक्तभयाकोमहँभयानक। हस्तिकाहाडलेकपालेलेसेतोचोरैतिरगत
बहरोएतोस्मसाणभूमि। केवलकालकोलेकोषे। न्यास्यातहोभन्याजस्तोकपालेलेभयानकदेखिदो। एस्तोस्मसाणभू
मि। धूर्वाँलेअधाराभयाको। विरेतालराहेसलेगर्जदाभयंकारदेखिदो। विताअग्रिकोतसकाधूर्वाँलेअधाराकेवलमेघ

जस्तो गिह स्यालले पूर्ण भयाको देखा मा विभु महुन्या ॥ उन्मत्त भयाका किर्तिका का गण किर्ति गा ग्याको वोरै दि सा स्याल
 का सवले विरहं कारले तिगै लोक को प्रलय हुन्या जस्तो ॥ समय भयो भन्या जस्तो ॥ य मराज को पुरि हो भन्या जस्तो ॥ यस्तो
 वणः मानिस का मुण्डले व्यापु गरिके काल यो गिह रुले माला गाथ्या का मुण्ड मालाले सो भाय मान भयाको ॥ राता फिलुंगा
 जस्तो आषा भयाको ॥ दोश्रो भोरै हो भन्या जस्तो तस्को उद्धत सव सुन्दर मा काण मा सुराले चोच्या जस्तो हुन्या ॥ दुःख मा प
 णिन सही शकु ॥ वडा वडा डरावना काल घरु खयता उता हिडदा केवल भोरै हो जस्तो यस्ता पुखले युक्त भयाको वण ॥ वहु
 ते धृत येताल का घर जस्तो ॥ यस्तो महा अघोर मानौ ॥ डाड कारण्ये हो भन्या जस्तो ॥ महा भ्रमण क म्पण धू ध्रा हो केवल मे
 घ का गय्या का सव भयाको ॥ केश लालान खहाडले येत भयाको वण ॥ पलास का वृक्षेले पूर्ण भयाको ॥ डाही गिह रु

लेवस्याकोवण ताहाराजापुपारदेव्या रुषमाहु एणयाकोमृतकदेवि राजाहृषमाचहिकणकुशीलेमृतकहु एणयाकोडो
रीकाद्यार मृतकभेमाषस्यो कस्तोमृतकभन्या निलांमेघजस्तो कालो उडितंके राभयाको महाभयानक वाटुलाग्राषा
भयाको आगमामासुतभयाको हाडछालानसामोत्रेभयाकोमृतकनकांधमाचहयाराजाहिडहभया तोहो उपान्ततिस
पेतभयाकावणमावेतालभन्नु काव्येशास्त्रविनोद्विती ॥ ॥ ॥ हेमहाराजवज्रमानिसकादिनकाव्येशास्त्रनितिकावाताविनी
जहमाजान्छन् मूर्धजनकादिन निशमाकलहमावेसनमाजान्छन् फेरीविनमाजान्छन् जसूरुषकासम्यतिहु सम्य
णसोभायेछन् मृत्याड्छे एतयोसम्यतिवृथाछ् भराटमासवतारो उद्योगमाणछन् वन्दुमाके नत्तयोराटवृथाछ् वा
णिसम्यणछ् कवितांछे एत तयोवाणि वृथाछ् हेमहाराजमकेहीकथाहाकहंछु सुनुहवसः ॥ एकवानारसिभन्याकोनगरिछ् ॥

ताहा प्रसूकूटभन्या काराजाधियातनराजा का पूत्रसूकूटसेषरभन्याकाधिया। सूकूटसेषरलेकाजीकोछोरोलिकण। वडाउ
 द्यानवणमाठाठासिकारषेलणगया। ताँहँवणमापूकेवडोसरोवरतलाउदेष्वा। केस्तोतला उभन्याराजहंसवषेवाँलेसो
 भायमाणभयाको। कमलकाकेशरले। रातासेतानिलाकमलकाफूलले। अछादिप्रमाणभयाको। पान्निणीकापातले। माछा
 लेकबुवाले। अरुजीवाजनुलेसंपरणीसोमितमानभयाकोतिरमा। अतिसुन्दरवाणलेकेतकि कापूष्यलेसोमितमाणभयाका
 तिरमा। कदलिकाफूलकारसमावस्याका। भवरा। मोहिकासद्वलेगुंजमाणलेसोमितमाणभयाको। यस्तासोमितमाणपोषरि॥ ४ ॥
 पुनहातुहभनु। पद्धिमयुरवकोरपरेवाकोइलिसारसश्यादि। पंढिकासद्वलेसोमितमाणभयाको। यस्तापोषरिमाजाइक
 राघोरादेविबलील। हातपाउधोइसूखकुल्लागरिदेवताकामठमागया। देवताकणनमस्कारगया। राजालेयसोभन्याकोछ।

अहोव्यति॥ उहसलेभयोवा। आहरलेभयोवा। वडावलवन्नशत्रुधिभयोवा। मित्रधिभयोवा। त्वष्टमाभयोवा। कोमलविह्व
नामाभयोवा। ठुंगामाभयोवा। सुखमाभयोवा। दुःखमाभयोवा। मैलेसैवेवरोवरमान्याकोछ। एककोहिपवित्रवचणमा। शी
वकोनामलिज्जुत्तयो। उत्तमच्छ। शीवदेविदेवतारोश्रोकोहीछेण। सर्वव्यापितशीवैच्छन्। पातालमापणि। अंतरित्तमापनि।
हसैदिसामापनि। आकासमापनि। पर्वतमापनि। समुद्रमापनि। काठमापनि। पृथ्वीमापनि। माटामापनि। वृक्षमापनि। सैवे
व्यापितशीवैच्छन्। सैवेवषधिकाकिमाएकैशीवच्छन्॥ भतिगजाभन्छन्। वालघातगयाको। अगम्यगवतगयाको। मद
पियाको। सुन्त्रोयाको। वल्लहत्यागयाको। गुरुनिन्दागयाको। स्त्रीवधगयाको। वालखमायाको। गाइमायाको। विस्वासचा
तगयाको। प्रतिपातकजोछत्तयोसैवेयकचित्तगरीमहादेवकाण्दण्डवतगरिसैवेपातकबुद्धन्। त्योमनुष्यशीवलोकमहा

॥ ५ ॥

जान्छ। राजाले प्रतिभाणि शीवकन दण्डवत् गरि दर्शना या राजा उद्या। उद्या पक्षि पकाना इका सुन्दरी सविपुत्र भैव चित्त मा
 ए भया कित से पोष रिमा आशर स्नान गरि। गौरी भभाणि को पूजा गरि कण घरना दामा। ते स्नाइ काले। राजकुमार कण देषि। राज
 कुमार ले पणि देष्या। परस्पर ति दुवै जना को देषा देष भयो। ति दुवै कण काम देव का वाण लाग्या। सोषण मोहण संदिन उन्मा
 दण। संतापन प्रति पाँच वाण ति दुवै का छाति माला ग्या। नाइ का मूर्च्छा भैव्ये दना मूर्च्छा देषि विउति ग। नाइ का भन्न लागि ॥
 संकेत रथाण कहि। एक क मल को फूल लि। सिर मारा वि। सिर देषिकाण मारा वि। काण देषि नि किर। दाँत मा चापि। दाँत देषि ॥ ५ ॥
 पात्र मारा वि। पाव देषि हृदय मारा वि। प्रति पल्ल भगरी कण। नाइ का घर गौ। उहाँ उघात्त। राजकुमार पनिका म देव ले आतुर
 भय र मंत्री पूत्र थी गयो भन्यो। हे मंत्री मै ले आज यों हों को हिनाइ का अत्यन्त सुन्दरी देष्या। परंतु ते स्कोठा उवस्ति जानि न। हे

मंत्री तो नाइको मैले न पाया ता प्राण त्याग गरुलानि श्रुये **प्रति** सुणि मंत्री विंति गच्छे **उदरी** तार्थ इति **हे** महाराज भन्या को
कूरो ता प सुपनि जान्द छुन **हाति** चोरा भन्या को कूरो सवै जान्द छुन **जो** पाटित बुद्धि वंत छुन **देखि** मात्रै वो **दामा** जान्द छु
न **हे** महाराज **जो** बुद्धि मान्द छुन **अनु** होरेले **ही** डाइले **आं** पा काल हएले **मुख** काल हएले **विचार** गरि मरण को कूरो जा
न्द छुन **ते** सनाइ काले के ही भनि थी कि **भनि** मंत्री ले सुध्या यो **राज** कूवार तव भन्छ **हे** मंत्री एक कमल को फूल छि सीर
मारा धि **सिर** देखि ही किर काण मारा धि **कान** देखि पाव मारा धि **पाव** देखि हृदय मारा धि **आ** फालि **प्रति** पल्लु भारि गै **॥**
भनि राज कूवार ले भन्या रात व मंत्री विंति गच्छे **हे** महाराज तो पल्लव को अर्थ मैले जान्या **सुनु** हवस **॥** **जो** कल काण मा
रा ध्या को **तो** कर्ण पुर भन्या को नगरि हा मो वसि हो भन्या को हो **यो** दांत मा चापि तो दांत घात राती कि छोरि हो भन्या को हो **॥**

॥ ६ ॥

जो हृदय मारा धितो मेरा स्वामि हो भन्या को हो। यो पाव मारा धितो पचावति मेरो ना उभन्या को। एस्तो पल्लु भहो भणि मंत्री
ले भन्दा। राजकुमार आग्या गच्छन्। हे मंत्री जाँहो मेरी प्राण पियारि छु तो हीजा इ भोजन गरौला युवजा उभन्यार। राजकु
मार मंत्री ते ही नगर मागया। मालिनिका घर मा पुग्या। ता ही वस्या। विक्रइल ना पिति॥ माला कारि प्रजा हुकान टि। य
स्ता वाट कुरो छिरावतु हुन्छ। इडति हुन् भणि ता ही डेरा गन्या। तव ते मालिनि थो सोध्या हे मालिनि जाँहो राजकुमार
पचावति छन्। तण का हजुर माति मी जान्छे उकि भन्यार सोध्या। मालिणि भन्छे। हे पंथि हो मस धाति ऐका हजुर माजा
छु। तिनै कि मालिणि हो भणिर। राजकुमार भन्छे। आज तँ जार। य सो विंति गर। हे मेयायो। उद्याण वण मा राजकुमार
रकण देवि थो उ। तियाँहा आया का छन् भन् भन्यार। मालिणि गैर पचावति छे। उत से गरी भनि। त्यो वचन पचावति ले

॥ ६ ॥

अनिरुद्वैहंतमाभीखण्डलेपणगरिनरुद्वैगालामामारिन। जापापिनीतेराचरभतिन। धपाइन्। मालिनिघरतिरुदेरुदे
 आउहोदेष्यार। राजकुमारविष्यादमान्या। मंत्रीलेविचारगयो। हेमहाराजकारणकु। जोदशडाम्बन्दणलेमालिनीकागा
 लामालाइत्योकाहोभन्या। दशदिणशुक्लपक्षकु। तांहांसम्पपष। जवकुह्मपक्षहोलातवआउलाभन्याकोहोभनिमंत्रीले
 भन्यो। जवदशदिणपक्षिकुह्मपक्षभयो। फेरीमालिनीकणपठाय। मालिनीगे। जसेमालिकणदेविनातसेपभावतिले
 कुंकुमलेपारिरतिणअंगुलिलेगालामारिंजापापिनीतेराचरभतिन। फेरीमालिनिहृदेशचरआई। राजकुमारलेविष्या
 दमान्या। मंत्रीविंतिगर्के। हेमहाराजकेहीकारणकु। पचावतिरजसोलाभेकुन। राताडामगालामालायाकोतिणदिनमा
 आवभन्याकोहो। पहिलेदिनमावण्डाल्णिहुन्हे। दोआदिणमावतनघातिनिहुन्हे। तेआदिणमारजधोविहुन्हे॥

॥७॥

वैशाखदिनमा ह्मनगरि शुद्ध होति रफेरिमालिणिकनपठाउलारभन्योरतववैशाखदिनमा फेरिमालिणिकनप
ठायारगे जसैपचावतिले देषित्तसै निष्ठुरववणागरिपश्चीमद्वारवाटनिकासिरचरगौरसववृत्तान्नमालिनीले
कहि मंत्रीले सववुम्योर हेमाहा राजाज्याज्या धारात्रीमापश्चीमद्वारवाटपचावतिका चरजानु भणि मंत्रीले भ
न्यो रात्रीमा मंत्रीसमेत गरिगया दुतिले राजकुमार कणभिन्नले गि मंत्री डेरामा आये पचावतिसंग भेटगया
परस्पर बोलावा भलागया कुसलाइगया उहाउप्राप्त ह्मनगया भोजणगया भलाभला सुगंधिक परापहीरा
या पाणघाया कोमलविच्छा उनामावसि चारप्रकारको सुरथसंभोगगया मणिवाटस्वास्तिमाथि वाटपूरु
षभया कोरति सवैले जानु वालखमूर्खले पनि जानु पसुमै जोरति गच्छिन सामति रति भन्नु वित्तद्वारा जणको प्रेम हो

॥७॥

ताम्रुलमिति॥ पाणकातेद्रुगुणकृत्। क्याक्यागुणभन्या। तितो। पिरो। मिरो। मधुरो। ह्रषो। कषायो। वायुहरण। कफकोना
सा। कृमिरोगहरण। मुखकोदुर्गंधिहर्न्या। मुखकोश्राभ्रण। रुण्य। चैतन्यवठन्या। कामदेववठन्या। प्रतितेद्रुगुणपाण
काकृत्। पाणभन्याकोस्वर्गमापनिदुल्लभकृत्। चणयुक्तयाकोरंगवठदृक्। सुपाखिवठताभया। रंगघटा। उक्। पाणका
पातवठताभया। सुगंधिहृन्कृत्। चणवठताभया। मुखकोदुर्गन्धहृन्कृत्। तस्कारणयुक्तगरिषानु। जन्मस्थानमिति॥ हे
सखिकस्तुरिका। सुगंधिको। गुणको। जान्दृक्। जोवस्तु। जोहजन्मन्कृत्। तां। हांतस्को। गुणप्रकासदृक्। सोभागुणना। उ
ठाठा। जान्कृत्। कस्तुरिभन्याको। मृगगानाभिमादृक्। मेरा। नाभिमादृक्। भाणि। वा। ल्या। उदेण। क्यागहा। उक्। भनि। अंत
श्रौंगमापदेक्। हिलोलागो। किभनिभन्कृत्। यस्तो। संपूर्णगुणभयाको। द्रव्यका। गर्वकण। हर्न्या। यस्तो। कस्तुरी। कृ। भाणि। चार

॥ ८ ॥

श्लोक पचावतिलेपेहिन् यस्ते प्रकार सुरत संभोग गयार राजकुमार आग्या गर्कन् हे सुन्दरि मता केहि जानि न
मेरो मंत्री बडो बुद्धिवंत छ । उही जान्छु भन्यार य पचावतिलेपेहिरीन् ॥ यस्ते प्रकार सुरत संभोग गरिकण । रा
जकुमार आग्या गर्कन् हे सुन्दरि मता केहि जानि न मेरो मंत्री बडो बुद्धिवंत छ । उही जान्छु भन्यार य पचावति
भन्छीन् हे महाराज तुम्रा मंत्री देखि म्वहुतै सुसिभया । भोलि तुम्रा मंत्री को सझाव गरुला भणि । उ प्रात प्रात समय
राजाले त्यो सबै वृत्तात्त मंत्री जाइए कलार । मंत्री विंति गर्क । य सो भन्या को छ । दिनुलीनु आ फुपेट को कुरोक ॥ ८ ॥
हनु सुध्यावनु । खानु पुवावनु । पति छ थोक पतिकाल जगहुन् हे मंत्री आजति मीकरण आधा दिन माषानु साम
गिआ उ न्याछु भन्यार । मंत्री विंति गर्क । हे महाराज मेरा कारणत । विख कोल इहु आ उ न्याछु न भन्यो । उहाँ उ प्रात म

ध्यान्नवेला मा विरव काल इडु लिक एके टि आशु लड्डु मंत्री कण दि मंत्री लेल इडु लियर कु कूर कण दि यो लड्डु ध्यानि
मात्रे कु कूर मयो । त्यो म न्या को दे ध्या रा ज्ञ कुमार रिसाया । त्यो स्वास्त्रिको के ही काम के ए । जो स्वास्त्रिले मेरा मंत्रिकण
मार्ण आं टि कूर । त्यो क्यागर्निक भनि राज कुमार ले भन्दा तव मंत्रि विंति गके । हे महाराज एतिकारण तति मि संग पकूर म
संगत । एतिके ही के ए । हे महाराज । महा ता रि वा वा दा ज्यु भा इ जन्म स्थाण सव ते जि स्वामि भज न्या स्वास्त्रिको धर्म हो । अरु
तत्रीण मे मां द कून । यस्या भन्या को क । जो ज स्को अन्न धा इ क ज स्का घर मा आशु य मा व स कृत स्को काम मन ले वचन
ले । सरिले । सेवा गर्नु । त्यो उन्नम हो । यो विव के ए क । दुध पाणि कन वरो वर देष्टु । पाणि दुध मर हो इ जान्छु । आगामा
पका उदा पाणि सुषि जान्छु दुध र हंछु । तस्ते संसार मा क । जो वडो हुन्छु क सला सहंछु । कुल धर्म को इ देण । हे महाराज यो

॥ २॥

मकतिकहो मेरोगरायोतिभीगरहेमहाराज आधारातसम्मपचावतिसंगसंभोगगरेरतस्कावामज्जंघामानखलेतिन
रेषात्रीसुलजस्तापोरेरतस्कागहणासवैल्यावतेलेवाल्नपाइल्यावभन्यो। हवसभणिकणगया॥ रातमासुरतसंभो
गागया। यामंत्रिलेभन्याकोसोराजकुमारलेगया। वोंमज्जंघामानखलेत्रीसुलजस्तातिनरेषागया। पचावतिलेनि
द्रामाथाहापाइननतेस्कागहनाराजकुमारलेलिपरमंत्रीकेउल्याइसोप्या। तिगहनाराजकुमारकणादियोरसुनार
काघरवेवणपठयो। राजकुमारसुनारकाघरगहनावेवणगया। आफूमंत्रियोधियोतपसिभयो। स्मसानमाग ॥ २॥
यो। जठाकोमकूटगरिअर्द्धवन्दुकोफुलगरिहातमात्रीसुललिअलिकआघाकोतालिलाश्वस्यो। राजकुमारलेति
गहणासवसुनारकनदेखाया। तिसुनारलेआफूलेकमायाकागहनाराजाकाछापलाग्याका। गहनाविह्वारसुनार

सुध्याव्रण लाग्या हे सिया हि इद्वार का गहना तिमी ले काँहा पायौ भनि कोला हसद गत्या को कोटवाल थी क ह्याय कोट
 वाल ले राज कूमार कण समा तोर आ फना रा थिले गयो दंत घात रा राजा ले सुध्याया हे सिया इही इग हणा तैले का हा
 पाइस ॥ भनि सो ध्या तो सु नि राज कूमार भन्छन् हे मा हा राज मे रा गुह ले दिया थ्या वेदिल्या भन्या र ल्या या थ्या कया
 जानु का हा पाया थ्या मता ग रा योग न्यी हो भनि राज कूमार ले भन्यार राजा दंत घात भंछे उ से स्म सा न मा ले जा पर सो
 ध भन्या कोटवाल कण अहाया कोट वाले राजा का आग्या ले गहना वेद न्या कण उ से स्म सा न मा ले गयो र कोटवा
 ल ले तप सि थी सुध्यायो हे भगवान् इग हना तिमी ले काँहा पायौ भणि सुध्या उदा तप सि भंछे आज अध्या रि वतू हे सि
 हो आधारा त मा डा हि नी बहु ते आया ति सै ले रा तो म ए ल व ना या ता ही मित्र प क मा नि स ल्या इ मा या जे से षा न ला ग्या

तसैमैले श्रीसुलले एकिकावामजंगामाहान्याएतस्कागहनाभेमारवसापरभागि। तिगहनामैलेलिराघ्याथ्यातवसि
 षकणवेचणपठायाकाहुत्तणिश्चये। येतिवचणसुणिकोठवाललेराजाथिवृत्तान्तकहनगयो। सवकसोतवरा
 जालेभण्डारिणिकेठिपठाया। यनावतिकणनांगिगरायरहेरावामजंगामात्रिसुलकाडामकुत्तिकैणतभन्या। केठि
 हरुलेगैकणनांगिगरायरहेया। तिश्चरहेछुदेव्यारकेठिहरुलेकठवालथिकला। कोठवाललेराजाथिसावोरहेछुभनि
 कसोतवभंछु। यसोभन्याकोछु। अर्थनासोमनस्तापगृहदुश्चरीतानिच। वचणंअपमानस्यमतिमान्नप्रका
 सयत्। अर्थनासोमिति॥ भन्याकोपणिछु। हेमहाराजवडालेयतिप्रकासनगर्नु। सम्पतिनासभयाकोमनको ॥१०॥
 संतापघरकोदुष्टवरिच। ठव्याइगयाको। पतिकुरोवडालेप्रकासनगर्नु। फेरिराजाकोठवालकनभन्छुनहे

कोटवालतसेतपसीधिजायरसोधरापद्मावतीवोकसिरहिछु। तस्करणक्यादण्डगन्याहोभन्यारकोटवाल
लेस्मसाणमागेकणसोधनलाग्यो। हेतयसिपद्मावतिवोकसिरहिछुन। तणकनक्यादण्डहून्याहो। आग्याहव
स्मन्योरतपसिभन्छुन। हेकोटवाल। बालाण। गाश। स्त्रीवालध। गात्रि। जस्कोअनघाइन्छु। जोसलनमाआयाकोछु॥
शतिकणमानुछेन। शतिमध्यमहुन। यतिकणवडोअपराधभयादेसत्यागूरिहुनु। याहिदण्डहोभन्यार। एतिसुनिको
टवाललेवाडोराजायिगयिकनकह्यो। राजालेकसेलेनदेविपद्मावतिकनसहरदेविवाहिरनिकालिदिया। उहांउ
प्राप्त। तपसिभयाकामंत्रीले। राजकुमारलेसहरवाहिरदेवि। चोरामावहायारपरस्वरएतिगारिआफनादेसकन
पद्मावतिकणलेगया। राजकुमारलेविभांग्या। एसोभन्याकोछु। सम्यत्युक्तस्यदंभस्येवलाप्यंतणगच्छति। कलिको

विष्णु रूपेण भजते राजकन्यकाम् ॥ परिशीतिमिती ॥ न देष्या को कुरो न गर्नु ॥ देष्या को पतिविचारसित गर्नु क्या हा भन्या
 पार्ष्णि संताप हुन्छ ॥ जो कुरो यम राज ले लेष्या को रू ॥ त्यो अत्रवसे हु ए पे रू ॥ त्यो अन्यथा गरी देवता ले पाणि सकु छे ए ॥ उक्तं
 वा ॥ हे राज न वडा क ए विना स को सम ये हु दा ॥ अघि बुद्धि ले छोड छ ॥ श्री राम वन्द ले सु ए का मृ ग पार्ष्णि ला ग्या र सित
 गुवाया ॥ नल घोख राजा ले ॥ वा ल ए क न डो लि बो का या र स प भै ष स्या स ह श्रा नु ए ले व ल ए कि गा इ ह स्या र संपूर्ण
 ॥ १११ ॥ ह त्रि मा रि नि ह त्रि भ यो ॥ राजा गु धि धि र ले पु वा खे ल्यार ॥ भा इ रा णि दे स दु वार र त्त स व हा या ॥ वा णि र्वा स ग या ॥ ए
 तो हु न्छ ॥ उ प्रा त्त ॥ छोरिका दुः ख ले दंत घात राजा मया ॥ ~~रति कथा~~ क ह कि ए वे ता ल भ न्छ ॥ हे म हा राज वि क्र म से न
 दंत घात राजा मया को ॥ य ति मं धे क स्क ए पा त क ल्ला ग्छ ॥ ज्ञा नि क ए न ला ॥ छा ति फु टि ति मी प ति म रौ ला भ न्यो रा राजा

ति ए १

॥ १११ ॥

विक्रमसेनाप्रागागच्छन्त्योपातककसेकनकेण। विनाविचारेपनावतिक एधपायो। राजैक एपातकलाग्यो॥
 इतिकथाहोसुनिवेतालहृषेमागयो॥॥॥॥॥॥ इतिशीवदासविरचितायां वेतालपंचविंसतिकां प्रथमकथाहानकम्॥॥॥
 नत्वासरस्वतिदेवी। श्वेताभरणभूषिताम्॥ पद्मपत्रविशालाक्षि। नित्येपन्नासनिस्थितां॥ राजाले मृतककाधमा
 हाल्यार॥ फेरियेतालभन्क। हेमहारान्तमकथाहकहंकुतिमी सुत॥ एकधर्मस्थलभन्याकोनगरक। ताहागुना
 धिपभन्याकाराजाधिया। ताहियककेशवभन्याकावाहणधिया। तसवाहणकिहोरि। मंदरवतिभन्याकिथी। म
 महारूपवतिधितस्कणमानभनिति एवर प्राया। कस्कणदिउं कस्कणनउं॥ रूपलेधणले। गुणलेतिनैवरोवर
 रसाकृत्केसवमाणमावितावनलाग्या। एकहोरिक एतिनवर प्राया। कस्कणदिउं कस्कणनदिउं भनिचितनागदी

गैर्देकेटिकनकालासर्पलेडको। तस्कनमंत्रजाच्याकणकेशवलेडको। वैचलेहेयारभन्नलाग्या। हेवाहननयोका
 न्यातजिउदिन। पंचमि। नवमि। षष्ठि। चतुर्दशी। यतिमासर्पलेडकाको। तिउदिन। मंगला। वार। सतिश्वरवार। ग्रहण
 कादिन। यतिमापनिजीउदिन॥ रोहिनी। मृगशिरा। पुष्येसा। विसाखा। मूलकृत्तिका। इतिनक्षत्रमावेथालाग्याको
 रोगिमर्क। शनिमा। वृश्चिमा। विउशमा। गंडस्थलमा। पेटमा। सिरमा। हातमा। नाभमा। कोपमा। मायति
 ठाउमा। मर्मसंधिहनु॥ योका न्यातिवैन॥ तिर्णस्थानमा। उद्याणवनमा। स्मसानमा। सेताचरमा। पुस्ताठाउमा। सर्पलेड
 काकोमर्क॥ सारिरेउस्ताको। पसिना। आयाको। बाधभयाको। वाढुलिलाग्याको। पेटमा। सुलभयाको। प्रमणभयाको।
 विसुद्धिभयाको। नाककाहिडसुकाको। सर्पलेडका। मापस्तोभया। अथवस्यमर्क। गलोभंगभयाको। वचणविसुद्धिभयाको॥

॥ १२ ॥

॥ १२ ॥

विपृतिभयाको। सासवद्याको। विलण्डुन्। यो कन्या जिउ दिण। अरु विचार क्यो गरौ। एति वैद्यकावचनमुनि
 केशववाला एलेनदिकातिरमालै गयारसकाया। तिति ऐवरपनिताहि गयो। यकवरतसै कन्यासगमयो॥
 दोश्रोवरतसै स्मसानमा मठितुल्याइवस्यो। तेथ्रोवरतसै कन्याका विरहले देसोतरजादा। एकानगरजाइ। एकावा
 लणथै घानमाग्यो। तसगहस्थवा लणभन्यो। हेतपसियाहि भोजन गरौला भन्यो। तपसिताहिवस्यो। उहाँ उ
 प्रात। वालनिले घान्या सारा दामगदी। वालघरुण लाग्यो। वालनिले वालघकण आगामाहालिदि। तेति
 गन्याको विदेसिले देख्यो। रवा लणले दियाको भोजण घायन। गहस्थवा लणभन्छ। हेतपसिक्याहा भोजणगर्दी
 न। मानिसुध्यायोरतपसिभन्छ। जस्का घरमा यस्तो राक्षसकर्म छ। तेस्का घरमा क्यान घाला भन्यो। रयति सुनि गह

॥१३॥

स्थवात्तगाघरमापस्योरहेरिमंत्रजापगारिवालषजगायोतपसिलेदेव्योरश्चाश्चर्यमान्यो। चित्तनागयोयोमंत्रवि
 द्याको। एस्तकदियातामेरिस्वास्तितियाउंदुंभनीवितायो। ताहिवस्यो। आधारात्तमात्तसेचरभिन्नपस्योरएस्त
 केचोरिलियरहिद्यो। जांहाकेटिकणपोल्याकोस्मसान्विताठाउमा। गयोपुग्यो। स्मसान्वमठिबारिवस्या
 कावरलेस्वध्वो। हेमित्रदेसंतरगयाथैउ। केहिविद्यापायउजानेउभन्योरातवभंक्क। मत्तसंतिवणिविद्यापा
 याकोक्क। मन्दा। दोभ्रीवरभन्क्क। तवयोमेरिपयाजगाइदेउभानिस्मसाविरुह्यालेभत्यो। एतिसुतिदेसंतरिले
 एस्तकफोपरहेयो। मंत्रजापगारिकन्याजगायो। तसकंन्यासगसगेमन्योथ्यो। त्योपरणिसगेजाग्यो। तैस्कंन्याका
 निमित्ये। फेरितितिरौवररुगरागणलाग्या। एतिकथाहाकहिकणकोतालभन्क्क। हेमहाराजविक्रमसेन। त्योक

॥१३॥

तमा ३

आतिथि एवरमाकस्कि दुन्दुभे भनभन्दा राजा विक्रमसेण आग्यागर्कन जसले जिया यो त्यो जिय दाता वा बुहो जो स
गेम यो सगे जाग्यो त्यो भाइ हो जो समसान मठि बांधि वस्या को थियो ते सै कि स्वास्ति हो भन्यार ॥ फेरि व्येता लह
षे मागयो ॥ ॥ ॥ ॥ इति श्रीवहास विरचिता या व्येता लपेंद विंति कायां द्वितीय कथा हनन कम् ॥ २ ॥ विद्ये स्व
रंजमस्कृत्य गजासिं मुखवाहनम् ॥ विघ्ननासं महायं नमामि गणनायकम् ॥ राजालेकाधमाहल्यार फेरि व्येता
लभन्दा हे महाराज विक्रमसेन मर्था हा कहंछु सुनुहस् ॥ यक कवहु भन्या को नगरि छ तसन गरिमा सुद्रग देव भ
न्या का राजा थिया राजासिं हासनमावसि भन्नुन् हे दायादार मा को हि छ कि छै ए भति राजाले सो ध्या द्वारपाल
विंति गर्छ ॥ ॥ ॥ ॥ हे माहाराज थाक्वाका अलि अलम्य के हीन भयाका आश्रु कि हीन भयाका यस्ता आदमि ॥

॥१४॥

॥१४॥

दारमावस्थाकांछे। फेरि अर्कीदिणदक्षिणदेसवाट विखर भन्याको राजपुत्र। तसै राजाको सेवागर्ण आयो। सुन्द
 गदेवराजाको दर्शणगर्न आयो दर्शणगयो। राजाले सो ध्या। हे राजकुमार तेरा जी उठति क्याछ भन्दा। विख
 रविंति गर्छे॥ हे महाराज न॥ हजार रूपया अश्रुपिदेउ भन्यो॥ हजार अश्रुपि को सामगि घान्या॥ क्याछ भन्दा।
 मयक छोरोपक॥ छोरीपक॥ स्वास्नीपक॥ वारतना छोपाँचोतको हिछै एन॥ भन्दा। मंत्रीहरुसैवेहास्या। राजा
 विचारगर्ण लाग्यो। किमर्थ अत्यंत वहुत धणयावते। क्या अर्थले वहुतै धणमाग्यो। वहुतै धणदिष्टाको केहि दिन
 मा सुफल होला भनि विचार गरे। सुदृगदेवराजाले भाण्डारि बोलायार। यस सिपाइहिकण हजार रूपया अश्रुपि
 मरिदे भन्यार। भाण्डारि दिन लाग्यो। तपो विर भन्याको राजपुत्र पति दिनका हजार अश्रुपिलिकण घट्ट दर्शणडाकि॥

रहिनाहिक ए घर जान्यो। यैसे प्रकार ले सेवा गर्थ्यो। नित्ये। तसे गर्ह शजव को हीयक दि ए वित्याप छि। एक दि
 ए अर्द्ध रात मा। सुदुर्ग देव राजा ले ठा का मा व स्या को। को छ भणि सुध्या। उदा मकु महाराज भनि विवर भन्थ्यो। धन
 को इच्छा गर्न्या ले आ भन्दा आ। उनु वर भन्दा वहु मुजा भन्दा जानु बोला। उदा बोल्नु ज्या स्वामि ले गरायो सो गर्नु। सेव
 क को धर्म हो। सेवक भइ ठिलो न घातु। निद्रा पु याइ उठुला भन्नु हुदै न। आ फु इच्छा भया को गरुला भन्नु हुदै ए। क्या
 हा भन्या। य सो भन्या को छ। आ फु देही आ फैं बे च्छ। त्यो आ फु सुषि हुदै ए। क्या हा भन्या। य सो भन्या को छ। सेवा दे
 षि ठुलो धर्म के ही छै ए। को ही योगी जण ले पनि गम याइ सकु छै इ ए। भन्थ्यो। एक दिन अर्द्ध रात मा स्मृता ए मा। स्वा
 स्ति ले रोया को सद राजा ले सुन्या सुध्याया। हे विरवर त्यो सद क्या हो सुन्यो भन्दा सुन्या भन्यो। त वराले ते स्तान जी क जाइ।

१११५॥ त्पोरुन्याक्याहो क्वाकरालेरुन्हे ॥ त्पोरुजिवाडो आवभनिराजाले आग्याग्या ॥ यसोभन्याकोरु ॥ जगति ॥
मिति ॥ चारथोकधर्मवठा ॥ उदाजानिच्छुवुहिन् ॥ गोतिपादाजुभाइको धर्ममारमावुहिन् ॥ मित्रको धर्म आप
दामावुहिन् ॥ सम्यतिसकिदमास्वानिको धर्मवुहिन् ॥ प्रतिभयापद्धि ॥ विरविरवरत्पोसद्विवाणिगयो ॥ सुन्द
रिदिवेगहनालायाकि सुन्दरिस्वाहिमरुदादेष्टो ॥ कैहेनाचन्या ॥ कैहेकुहल्या ॥ दगुत्पीलहस्या ॥ कैहेरुन्या ॥ कैहेविना
वनागन्या ॥ महादुःखितमानभयाकि ॥ भनिलोटनमोईरुदादेष्टो ॥ विरवरसुध्यावनलाग्यो ॥ हेसुन्दरि क्यकार
णलेरुन्हे सतभन्दा ॥ त्पोभन्हे मराजलहमीहोभन्दा ॥ क्वाअर्थलेरुन्हे सभन्योरभन्दा ॥ फेरिभन्हे ॥ अंधकारले व्या
प्रभयाकावाटमा सुदगदेवराजाना ॥ भणितस्कामायालेरुन्हे भन्दा ॥ विरवरभन्हे ॥ हेराजलहमीकेहीउपायकृत ॥

ज्याउपायले राजासतायुहुन्छन् सो कहु भन्योर। लक्ष्मी भन्ने हे विखर राजा कि पुजा गन्या कि कालिका जो कहुन् ॥
तए काहु राजा इतैले तेरा पुत्र को सीर काटि कन देवी कण वहाया। राजासतायु होला भनि। लक्ष्मी ले भन्दा वि
खर आफना घर जा हो भयो। घर गयो र आफनि स्वास्नी कण सुत्पा कि उठा योर। भन्न लाग्यो। जो भया को वृता
त कह्यो। भार्या कस्तिथी भन्या आंघा को सनयण वन्या कि। यो स्वास्नी को लहिण कहु। सवैल हे एले युक्त भया
कि। हाति सुठ जस्तार्ज च भया कि। घणस्तन भया कि। तस्का एत्र पिता को सेवा गन्या कहुन्। तस्का वावा कण धन्य पा
ल्या भन्नु जस स्वास्नि ले विस्वास राखियो। उत्तिम हो। ए सो भन्या को छ। यस्तो एत्र यास्ति कहु। अर्थ लाग्या को विद्या
सरि रमा आरोग्ये भया को। भला मित्र संग को भेट। स्वास्नि आफना रागमा चल्या। भलो बोलन्या। इगौ वथोक संतो

षट्पत्न्याहुं॥ **उपनिषद्** वाकरगरायोनगर्भा॥ **कृष्णगिरजा**॥ **सत्त्वमित्र**॥ **आफनारागमानव**॥ **स्वास्मि**॥ **इचौरैथोक**
कोसंगहनगर्भ॥ **मुखकापुलिङ्ग**॥ **मित्रसंगवित्तको** अन्ननरहोस॥ **गुणवंतवाकरथी**॥ **पियारिस्वास्मि**॥ **ज्वस्वा**
मीछ॥ **यतिसंग** अत्यन्तमणमिल्याकोभया॥ **इतिथीदुःखकहासुखदुःख**॥ **वदुतक्याकहो** मैलेमर्णश्री॥ **रा**
जाकानिमित्तो॥ **निश्चये**॥ **हेपृयेततेरा** माइतजा॥ **वावामहातारिसंग** समयवर्तमानगर्भणि॥ **विरवरभन्ध**॥ **तस्किरानि**
विंतिगच्छे॥ **वावामहातारिभाइ** हरुलेताहिजेतेरो गतिपति को **स्वामि**॥ **तिहिहो** भनितिमिकणदिया॥ **नवस्वो न्येति** ॥१६॥
हेस्वामि छोरालेमक्यागरुला॥ **अरुइष्टमित्रपनि** क्यागर्नीछन॥ **दाज्यभाइ** मित्रलेवावामहातारिलेक्यागर्नीछन॥ **मेरा**
तागतिपति कातिमिहो॥ **तामोपा** उत्तमछाडन्याछे॥ **मताप्रतिवृता** पहो॥ **स्वामि** को मात्रे **आश्रागर्नीधर्मस्त्री** को

हो। यस्तो धर्म अघि देवि भैया को कह। न ~~हो~~ ~~पै~~ ~~जा~~ ~~ति~~। श्री हरदा एले वतले। उपवासले सुद्रु दे एन। इति अर्थ के हि
नाग्यापनिकेवल स्वामिका वत मारहा। श्री सुद्रु न्छु न्। स्वामि भन्या पछि। अंधालोभि। कूष्ठि रोगिके गलभ
यानि स्वामिको सेवात नमणले योग कह। यो महासति हो। विराना एरुषको मुख नहेनु। वचणनेवाल नु यस्तो धर्म
हा प्रो हो भति चेतन्या श्री जो कह। तस्को उत्तम गति हो। इति न जान्या श्री हरन कजा कह न्। निश्चय। इति वावा महतारि
का वचण सुनि पूत्र भन्छु। हे वावा महतारि क्याण विवाद गै कह। मकन मारि कण। राजा सुद्रु गदेव सता युहु न्या भया। अ
कोतर कहै कण। मैले प्राण दिनु कह। तस्को दोल थख इन्छु। तस्का नित्ये प्राण दिनु हो श्री को धर्म हो। ~~माते~~ ~~ति~~॥ महतारि
ले विरदि न्या भया। राजाले सर्वस्य हर्न्या भया। वावाले वेच न्या भया। को सरण लि न्या कह भन्दा। होराले भलो भनि सभ

णि॥ वावुलेभन्योर॥ प्रतिचौरैजनालेमतगन्यासजाहादेवीकोथाणथियो॥ तौहीगया॥ ~~अथ~~ सुद्रगदेवराजाल्कि
 कणकशोगर्हन्भनिरह्लाकाथिया॥ तवभन्धन॥ पैहेतस्तोबुद्धिहृदोरहेछ॥ तस्तैमतिप्रभावहुन्यारहेछ॥ सहा
 पनितस्तैहुन्यारहेछ॥ भावितस्तोहुन्याश्रवस्येहुँऐरहेछ॥ भाणिविचारगयो॥ ल्किरहो॥ विरवरदेवीकाथान
 जाइपूजागरिहातमारवडुलियरभन्धुहेदेवीमछोराकोबलिदिनु॥ सुद्रगदेवराजासतायुहन्॥ इतिभनिकणको
 ॥१७॥ राकोशीरकाटिदेवीकणवहायो॥ भाइरवस्याकोदेखि॥ यदिपणिपेटफारिभरि॥ आंमालेपणिप्राणत्यागरि॥ इति ॥१७॥
 ऐमन्यापछि॥ विरवरभन्धु॥ इतिणकोतमरनुभयो॥ राजाकोसेवागरि॥ हत्तारअश्रूपिलियेरमक्यागरुला॥ मयनि
 क्याजिउभणिआफनुशीरकाटि॥ देवीकणवहायो॥ प्रतिचौरैजनामयाकोदेखिकण॥ राजासुद्रगदेवमनमाचिता॥ ॥

न॥ मेरा निमित्त ये पस्काँ परिवार को क्षय भयोः॥ इति कणमारि मैले राजा शर्नु। क्या प्रयोजन न्छु। भनि कुशलिय राजसै गलामा
 वसाया था। तसै देवीले हातमा समातेर। आग्या गर्छी न्छु। हे मुद्रा देव राजा तेरा सत्ते देवि। मधुसि भयावर भां भणि देवीको
 आग्या भयो। राजा विंति गर्छु न्छु। हे परमेश्वरी तिमि मपर संतुष्ट भयो उत। श्वोरै जना कणज गाइ देउ भनि राजाले विंति ग
 या। देवीले हवस भनि न्छु। पाताल बाट अमृत ल्याय। सिविदि श्चोरै जना जागि उठ्या। तव विरवर भन्छु। हे महा
 राज। ह्या वंत दाता। गुणको संगुह गन्यो। राजा वडा पुण्य कावल ले पाइ न्छु। सेवक पणिराजाको रक्षा गन्यो। पवि
 त्र सुरोयस्तो सेवक पाउनु। राजाले पणि दुह्न भन्छु। य सो भन्या को छु। राजा साधु जण। कन्या इति एथोक सेवाले फ
 ल्छु न्छु॥॥॥॥ इति कथा हाक ही कण येताल भन्छु। हे महाराज विक्रम सेण। यति मध्ये कोको सत्ते वदि हो भन भन्दा॥

राजा आग्यागर्हन् ॥ राजा सत्यवादि हो ॥ स्वामिकानिमित्ते सेवकता जि उदिन कृन् ॥ सेवक कानिमित्ते स्वामिजी ॥
 दिहै नन ॥ तस्कारण सत्यवादि राज्ये श्री ए मै गरिक ए जि उमार्ण आद्यो थ्यो भन्दा ॥ इति सुनिवेताल फेरि हूँ
 मागयो ॥ ॥ ॥ ॥ इति श्री वदना विरचिता यां वेताल पंचविंशतिका यां नृपिय कथा हनन कर्म ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ गंगा
 धारंगण धारंग ॥ गौरि नार्थ गणेश्वरं ॥ गोवाहणं गते देवं नमस्कृत्ये महेश्वरं ॥ ॥ राजा ले मृतक कण कांध माहा ल्यार
 फेरि वेताल भन्दा ॥ हे महाराज विक्रम सेण मथा हा कहं कु सुनु हवस ॥ यक भोगवति भन्या को न गरिह ॥ ता हा रूप
 सेण भन्या का राजा थिया ॥ तन का धरण बल गहमा विद द्रु जामनि भन्या को सुधा थियो ॥ राजा सुधा उकु न हे सु
 कत श्ल्य क्या क्या जान्या को छ भन्दा ॥ सुधा भन्दा ॥ हे महाराज सबै मै ले जान्या को छ भन्यो रात वराजा भन्दा ॥

तैलेसवैजान्याकोभया। मेरारूपमुहावदिनारिकतैकेनकिहेननभन्दा। हेमहाराजमुग्धदेसमा। मुग्धेस्वरभन्या
 काराजाकुन। तनकिरौतैलिसुरसुन्दरिभन्याकिहेन। तितमिरानिहुन्याकुन। तिसुरसुन्दरिलेआफनाघरमाव
 स्तामामदणमंजरिभन्याकिसारिका। पितरामापाल्याकिथी। तस्येसुध्यावहिन्। हेसारिकोतैकहमेरारूपकोतो
 गेराजकुमारकोतैदेसमाकुकिहेणभन्दा। सारिकाभन्के। हेमहाराणि। भोगवतिभन्याकानगरिमारूपसेनभ
 न्याकाराजाकुन। तिनप्राधामिदहुन्याकुन। भनित्योबुझाउके। एतिसुणिकणविरहभयो। जसैपतिभयो।
 तसैरूपसेणराजाले। मुग्धेस्वरराजाकिहेरिमागणभनिदुतपठाया। मुग्धेस्वरकाकाजिले। सर्वेवतान्नबुझि
 जासितभेटगारायो। तिदुतिलेविंतिगन्यारकन्यार्थिभैआयाकाहोभन्दा। हवसभणिमुग्धेस्वरराजालेआफनि

पूत्रीदिया॥ तपोवृत्तात्तलिकण आयावृत्तात्तरूपसेनराजाधिकह्ला॥ हेमहाराजकंन्यातपा अंभनिविंतिगयाग्रा
 जालेसुभल गुमाविभाहगया॥ रानिलेमदणमंजरीसारिकासमेतआफनाघरआउदिभइन्॥ राजारूपसे
 एले॥ तपोराणिरसारिकाकणविदग्धचूडामणि॥ सुधासितयकैपिंजराभाराध्या॥ सुधालेप्रतिसुन्दरीसा
 रिकाकणमातोरहेयोर॥ कामदेवलेआतूरभैभन्नलापोहेपृथारि॥ हेचंचलयेवणभयाकि॥ आजमसंग
 संभोगगर॥ हेरसंसारमायसेगरितीवाजंतुकामिलापहुन्छ॥ फूलकोसारफलहो॥ दधिकोसारधिवहो॥ ति
 लकोसारतेलहो॥ धर्मकोसारसम्पतिहो॥ आजसम्पतेरोयौवणवृथागयच्छ॥ हेसुन्दरियोवतुरप्ररूपच्छ॥ र
 तिकर्मकणजान्दछ॥ यसोभन्याकोछयोपसुजातछन्॥ रतिसंगतगणीजान्देनन्तरठाउतान्देनन्॥ घाट

वाटमापरतिगच्छन् ॥ कामदेवभन्याको रहस्येयकांतमापगन्याहोभनि जान्यातविरलाकोहिपच्छन् ॥ ^{जान्द}हेसारिके
जोंहोंपसिनाथकाइलेअत्यंतवंचलभयाकोछ ॥ जोंहोंमस्करिलेथकाइमर्छ ॥ जवकामदेवकावाणलागच्छन् ॥
तवपावमालायाकाणेवरकोसदृपणिमुनिदेण ॥ संपूर्णतवविखयमासंभोगहुनछ ॥ तवसंसारिकीकीर्तिय
स्तिरेछभनिजान्दछ ॥ भनिमुघालेभन्यो ॥ तवसारिकाभन्छे ॥ भलोभनेउतरलोप्राभन्याकापापिहुन
स्वास्तिकणमार्दछन् ॥ भनिसारिकालेभन्दा ॥ मुघाभन्छे ॥ स्वास्तिप्रनिवाडालहुनछन् ॥ पुरुषकोवधा
छन् ॥ ~~यलोभन्याकोछ~~ ॥ अन्यागन्यासाहसमायामुखेअतिलोभअसौच ॥ निर्दया ॥ यतिस्वास्तिका
सोभायगुणहुन ॥ यस्तोतिदुइकोसच्चादगन्याको ॥ सुणि राजाभनछन् ॥ हेसुक ॥ क्याअर्थविवाहाछे ॥

भन्यारसारिकाभंके। हे माहा राजमथा हाकं हं सुन। यकजवापुरभन्याको नगरि छु। तो हं महाधनभन्याको
वणियाथियो। तस्को होरो धण हय भन्याको थियो। तस्काण एन्यवर्धनभन्यावणि। ओं कि होरिव्या हागया किथी।
तस्सै सभयमा। त्यो वणियाको वावुमन्यो। ~~तो हा उपादा~~। धण हय भन्याको वणि। यो ले घरको धण सवै जुवामा हा
योरससुरालिका घरगयो। ससुरालि हे ले वहुत मान्यतागया। दुश्चारदि एवस्यापहि। ससुरालिथी भन्यो। तमि
होरि पठाव भन्यो। हवस भन्यार पठाया। त्यो स्वात्तिलि पराहयो। आधावाट मा पुग्योर स्वात्तिक ए भन्यो। हे पृथर
॥ २०॥ अजयों हं वडो भयछु। तेरा गहना कपरा मथै राखन दे भन्योरहि। गहना कपरा सवै लियो र स्वात्तिक ए अंधकूपमा
हाल्यो। आ फुयलै घरगयो। ते स्वात्तिले कुपवाट। वडो सद्गारि। त्यो सव्वाटमा हिडन्याव दुवाले सुन्यार सुपवाट हि क्यो॥

एवाटमाला इदिया फेरि मा इतै गै मा इतिले हे पूत्रीणि । क्याण फिरी आइ सभ न्यास हे वा वा महता सिवाटमा चोर लेखे को
र मेरा गहना कपरा सर्वे चोर लेलियो र म भागि आर्यो तुम्रा जुवाइ को थाहा छै ए मया कि वं च्या भनि ॥ यति सुनेर खुले
सो गगन्या हे छोरि धन दान मान् हामि पालौ ला भनि बुझाया ॥ ~~उहा उवा~~ ॥ फेरि केहि न मा ससुरालिका घर गयो पुनि
मात्रे दै हामा आफुणि स्वास्त्रि लाइ देघोर मणमासं कामान्यो ॥ अब क्या पगर्के भनि ठान्यो ॥ तव स्वास्त्रि भन्दे हे स्वामि
धन दान मान नडा ॥ उभनि र मित्र ले गितव ससुरालि सब पुसि भया ॥ अंक मालिका गगन्या ॥ कोहि दिन तां ही वस्यो ॥ एकदि
एता ॥ रात सुत्या मा स्वास्त्रिक ए मा रेरा गहना कपरा लियर आफना घर गयो ॥ यति प्रतप्त मैले देखा को छु भन्नु ॥ तव
पुरुष को प्रयोत्तणै छै ए ॥ भनि सारिकाले भन्या को सुनेर ॥ तव सुचा भन्नु हे महाराज ॥ ~~वाजि वारण मिति~~ ॥ चोर

को। हातिको। लोहाको। काठको। कपराको। खीको। टुंगाको। पुरुषको। जलको। इति थोकको बहूतै फेर दुनू को हि
 श्रमोत्पत्ति छत् को हितुत्तपणि छत् परंतु जात यै के छ। इति सुनि राजा विदाध बूढा मणि। सुधाधि सुधा छत्
 हे सुक स्वास्निका दोष कह भन्या। सुधा भन्नु भन्नु हे महाराज कां चण पर भन्या को यक नगरि छ। तौं हों सागर द
 त्त भन्या को वनियाँ धियो। तस्को दुत भन्या को छोरो धियो। तस्से श्री पुर भन्या का नगरमा। समुन्द्र दत्त वलियो कि
 छो रिया हाग यो। आफना घर आयो। केहि दिनमा स्वास्निक ए चरमा राधो। माई पठायो। त्यो श्री दत्त भन्या को
 वनियो। समुन्द्र पार वे पार गणी गयो। तौं हों वर्ष दिन लागा। उं हों स्वास्नि माइत वठि। यौ वण वति भै। यसै भन्या को
 छ। जब यो मण दुनू। तव कस्तैन रा मो। पनि रा मो देखि न्छ। पाक न्या समयमा। अमिलो फल पनि गुलियो। दुनू तव

तपोस्वामी घरमा^व सेरा^व न्यास वाढ गालिमा हेरि लागि तवयक दिन जवाण सुन्दर पुरुष देवि परस्पर पृति भयो जसै
 तसै आफनिस विधी भनि हेस विधी जवाण कन डाकेर मथे ल्या भनि तपो सुनिर सविज वाण धि गैर भनि हेतवान
 तेरा केहि काम देव को सेवा गण मन्त्रुत समुद्र दत्त वणि यों कि छोरि तिमी संग यको त गण को इच्छा गर्छु जवान ले
 हवस भन्यो रात मा म आउला भन्यो ए सो भन्या को छ सुन्दर पुरुष देष्या सुवास वन्दन लाया को देष्या स्त्री हरू को
 यौवण अत्यंत चंचल हुन्छ सितप न्याका पल्लभ मै हुन्छ धिव को घैला जति स्वास्ति हो ताता फलाम जस्तो पुरुष हो
 उइय काठा उभया धिव को घैला आफै रसा उच्छ उहाँ उवात्त मालिनिका घरमा ति दुवै को मिलाप भयो परस्पर
 पृति गन्या उहाँ उवात्त अरु दुइ दिण पछि व्याह गन्या पुरुष आइ पुग्यो रस सुरालि भेटन गयो तव गते सस्वास्ति

॥ २२ ॥

ले आफनु व्याहितो पुरुष देषिर मणमा संकामाणि । अब क्या गरु कता जाँन भो कन तट्ठा । ननि द्रान जा डोन चाम् ।
मन पया को सो गथा । अंकुर के से को थियण । मण पया का पूरुष संग से । पर पुरुष संग गर्नु मन पया को गर्नु ।
विदे सजानु । स्त्री को बिना संकारण हो । उ प्रात्त । स सुरालिले । जु वाइ कण व्यालि गरायर वि द्यावना मा सुतायार । सुत्यो
स्वास्तिकण पनि महत्तारि कावल ले पुरुष संग सुत्त पठाइ । को रिनु वाइ ए के ठा । उं मा सुताया । त्यो वि द्यावना मा जाइ ।
पिठि फकिर सुति । स्वामिले मधुरो वचन बोलायो । एति गर्ण लायो । स्वारित दुःख मान्न लागि । एति भन्या को काम दे ॥ २२ ॥
वसंग पडुन्छे । कस्ति भन्या सा हास्तण भया कि । कपराग हुना । गाजल लाया कि । कपाल को रिठि को लाइ आगा
राग्या कि । देष्यां मदेव हुन्छे । मुख वंचल । उभो मुख । वडो सदृग रिहा सनु । आसण वंचल गर्नु आंग भाँ वनु । जमावनु

का १

ले ३

पुरुषसंगसंमुखगरिसषिकामुखहेरेरावडाभागेमानिस्त्रीकोकथाहागन्याफलानिस्त्रीतावडिभागेमानिक्कभनि
आहाणगर्णिकानकनाउत्थायस्तोविस्थाकोलह्येनहोआफनास्वामिसंगविरक्तवेष्टागन्याश्रौंवाभकुटिवोंगागरि
रिससंगहेन्यावोल्यापणिरीसउठन्यागरिवोल्यायतिथोकहुन्यास्त्रीताअभिसारिकाहोयसेप्रकारलेपिठिफ
केरसुति॥~~यसोमन्याको~~॥गगियोक्कनिद्रापाउक्कवरोवरएतिभयाकास्त्रीपुरुषभयापनिनिद्रापाउक्कत
स्कारागरंगमाणेनरलोगन्यासुत्योसुत्याकोदेविरविद्याउनादेविउठिरजोंहजारथियोवांहिआधारातमा
जसेहिडितसेचोरलेदेष्टोएचिंतनागएलाग्योयोगहनाकपरालायाकिस्वानिकोंहंजान्हेभणिचोरपनिप
छिलाग्यो॥~~यसोमन्याको~~॥घरमास्वामिकोडिरातमाअंतजान्यास्त्रीजोक्कत्योवेस्याहोभनिजान्नु॥~~यसोमन्या~~

को॥ जो स्वाहि वारं वार कुठणिसंग भा का गोर॥ अर्को पुरुष वोलाइ जो पुरुष संग भा का गरि॥ त्यो आयण भनि आ
 सुका ठि रुन्छे॥ आफना स्वामिक ए दोष लाउछे॥ त्यो वे स्या हो भनि जानु॥ यति गुण बुद्धि ते स्को जार पुरुष भा
 का ग्या का हाउ मा वस्या को थियो तत्क ए जारे हो भनि॥ यका कसे ले मारे कर गे ग यच्छ॥ तव तां हां पु गिर मया को
 देषि॥ वडो विरह माणि जस संग ए तिच्छ॥ तस संग भेट भया ति नै लोक ताहि देषि न्छ॥ तस संग देव ले वि योग ग्या ति नै
 ॥२३॥ लोक केहि देषि दैन॥ त्यो स्वानि विरह ले पिया किले ते स्मृत कं ए अगा लोहा लिर मरे छ भनि जानि॥ चन्द ए लाइ॥ ॥२३॥
 पाण पुवाइ॥ फेरि मुख को चूम्ब ए गरि॥ यति यो अघ्यो रे देषि॥ चिया ला ग्या को वीर थियो॥ ते स्रे सव वृता त्त देष्यो॥
 उक्तं च॥ पाचिंत या मिस ततं मपि सा विरक्त॥ सा चान्ये मिहोति जना॥ सज न्यो न्य सक्त॥ अस्मात्कृते च परितुष्यति

काविदन्त्य॥ पितां चतां च मदणो च श्मां च माच॥ तसैयति भयो॥ वां हिवर कोरुषरहेछ॥ ते सरुषमायक यत्तरहेछ॥
तसले चित्तनाग यो॥ तसमृतक मापस्ये रात सनारि संग संभोग गरुभन्यो रात समृतक मापस्यो॥ त्यो मृतक उटि॥
अंकमालिकाग यो॥ चुम्बणगदी॥ दांतलेना कलुहार यत्तोगे गयो॥ मृतक फैरिलोयो॥ त्यो खातिर कले मुक्कियरा॥
आफनिस विथी गैर तेरा गणीले मनक टि भयो॥ आज भनिरा॥ आप्रा स्वा मिमुता काठा उमा गैर खजे सदगरि रुन
लागि॥ त्यो रोया को सद सुणिते स्कामा शसवै आया॥ जसे देष्या तसे नाक काढ्या॥ किथिर देष्या तसे भन्न लाग्या॥ हे पा
पिष्टला जन भयाका॥ अकर्म गन्या विना अपराधेमा॥ हा मी छोरि को नाक काटि सुभन्दा॥ जुवाइ भन्छ॥ हे स मुगलि
हो॥ हेर काला सर्प को॥ हात मा खड्ग लिया का वैरि को॥ चंचल चित्त भयाका छि नार को॥ स्वाति को॥ चरित्र को॥ विस्वास

नगर्तु कविहं क्यावनीवतागर्दे एन **योजोगीसिद्धन** **तिकादेष्टैतन** **मदयिन्याहरुक्यावोलै नन** **स्त्रीहरु**
क्यागर्देनन **सुनभन** **घोराकोपेटकरायाकोमेघागर्जकोस्त्रीकाचरित्र** **भाविकोहुन्याजोछ** **वर्सन्या** **नव**
र्सन्या **त्योदेवतापनिजान्नेनन** **मनुष्येतक्याजान्नान** **त्योसंवेचरित्रहो** **मैलेताहोइएभन्दाभन्दै** **समात्याररा**
जाधिसेप्या **राजाकामंत्रिहरुलेविचारग्याए** **माणैमानिसरहेछभनिठहराया** **जोचोरलेत्योच**
तात्तदेष्टाकोथियो **तेश्वेसंवेचतात्तकलोराविवारिहरुलेसुन्यारयथार्थमान्या** **जुवाइकणछोद्या** **चोरकणपनि**
छोद्या **साधुजनकणपालनु** **दुष्टकनमारनु** **योराजाकोधर्महो** **यस्तो** **नितिभया** **राजाकणप**
त्रपनिवरत्रपनिमुखहुन्छभन्यार **तेसनाककाटियाकिकणगधाहामाचद्राया** **सहरबाठनिकास्या** **धपाया**

५

द

का

जबिक्रमसेणमथाहाकहंकुसुनुहवस॥यकउज्जयणिभन्याकोनगरिछ।ताहामेणसेणभन्याराजाधियातस्कोमंत्री
 संधिविगुहहरिदासभन्याकोधियो।तेस्किंकन्यामहादेवीभन्याकिथी॥त्योअतिरूपवंतिथी॥विवाहगणिभैरवावुपनि
 केठोहेणिलाग्यो।तस्तासमयमाकन्याभन्केहेवावाजस्काणसवेगुणकनूतस्काणदेउभनिरयककोहिदिणमाप्रस्था
 पमहादहिणकाराजाधियावगणहरिदाशगया।ताहंजाइदहिणकाराजासंगभेटगया॥राजाभंछहेहरिदाशकलि
 कोविवस्ताकस्तोहुन्याककहुभन्यारहरिदासवितिगर्कनहेमहाराजकलियायोअत्यावहुतहुन्याकविनापनन
 २५प्रताछेणअधर्मगणिवहुतेहुनान्भलासंगठआइगर्नीनहनुरमामिठोवचणगर्नीनकंठापरिजायरडुम्याइग
 न्यामनुष्यहुनान्॥कलियुगकोयस्तोचलिब्रहोलाधर्मपरवजितइतिहेमहाराजधर्मजोछत्योविदेसभागला॥

॥२५॥

ताहि न्याजा लास ते पणि ठाठा जाला। भूमिमापनि फलित हवै ए। राजा पणि अ न्यागर्तान्। वाङ्मनान्। वालण
 वंचल दुनान्। संसार सव स्त्री काव समापनीन्। स्त्री पणि वंचल दुनान्। सास्त्र को प्रमाण गैर नन्। साधू जो छुनत
 एक न पिडा होला। तव कलि प्रवेस भयो। भाणि जानु। जो दुर्जण छुनत एके छरित्र होला। दाएग या को वनि फल होला।
 क्या हा भन्या। पुर्त कण। भाट कण। माल कण। कू वै द्य कन। कू वै द्य भन्या का। धामि मात्रि दुन। ठांठ सटल वोर चुक्ति
 खोर। यस्ता कण दिया निफल दुन। राजा थि। हरिदास ले भन्या। **उहाँ उपान**। तां हिय कवा ह्मण ले हरिदास थि कोरि मा
 गो। तमृ कोरि मलाइ देउ भन्यो। हरिदास भंछं। मोलि विहाण रथ मात्र हि कन मथे आया भन्यार। **उपान**। प्रातरथ मा
 चहुए। हरिदास थि आयो। तसै रथ मा दुवै जना चहु कण। उजयणि नगरि मा आया। कोरि दिया। **उपान**। घर मापनि अ

कीवाहणलेकेटिकादाज्युधीभागेकृतमृवहिनीमलाइदेउभन्योर।राज्युभंछजस्काभलागुणकृततस्कणदि
 लाभन्योतवत्योभंछवडोग्णाणिकुभन्योरतसोभयादियाँलोभन्यो।फेरिअकीवाहणलेकेटिकीआमाधिमाग्यो॥
 तमृकोरिमलाइदेउभन्योरतआमाभंछेजस्कणसैवेगुणकृततस्कणदिउलाभनियत्योभंछमधनुर्विद्याजान्दकु॥
 सद्भेदिसवैमावाणहान्याशत्रुमान्यातसोभयातादियाँलोभनिरआंमालेदि।एसेप्रकारसिततितितिएजनालेवेग
 २६ लवेगलवरकणदियातितिएवरुगरागणलाग्या॥केटिलेपनिसुनिरविख्यादमानियककोरितिनोटावरक्याहुन्
 कसोहुन्कभणिविंतामानिरयस्ताप्रस्थापहुदारातमात्योकन्याअतिसुन्दरिकणराक्षसलेविंध्याचलपर्वतमाहरि
 कणलेग्यो।कसैलेथाहापायनन्।यसोभन्याकोछ।उक्तव॥अतिरूपवंतिसिता।अतिगर्वेषुरावण।अतिहाणवलिर्वडो

का ३

२६

अति सर्वत्र वर्जयत् ॥ अति सुन्दरि दुनाले ॥ सिताहरण भयिन् ॥ अति गर्वगर्नीले रावण मरा इमाग्यो ॥ अति दाणगर्नीले वलि
पातालमागयो ॥ तस्कारणले अति भन्याको बडाले नगर्नु ॥ अथात्त ॥ विहाणमातिति ऐव रताहि आया ॥ तिणमातो ग्यानिधियो ॥
तस्ये सुध्या उक्त्त ॥ हेताणिकन्याता घरमां छेण भन्दा ॥ पाणिले प्रह्महे योरा ॥ त्यो कंन्यातरा हसले हरि ॥ लेगयो विंध्या
चलपर्वतमा ॥ लेगयक् ॥ भन्यो ॥ दोश्रोवर भंक् ॥ योरा हसमारिकण कंन्यामल्या ॥ उलाभन्यो ॥ ते श्रोवर भन्क् ॥ मेरारथमा
वहिकण गया कंन्या भयाकाजगामा पुयावला ॥ योरथमा वहिजा उभन्योरा ॥ ह्वस भन्यो रथमा वरिकण विंध्या चलप
र्वतमागयो ॥ राहसकणमा योरा ॥ कंन्या ल्यायो तस्का निमित्ये फेरितिति ऐव रतागारागणिलाग्या ॥ बाबुमणमा चितावन
लाग्यो ॥ सर्वे लै उपकारगारिलाग्या ॥ यो कंन्या कस्का एदि उ ॥ कस्का एनदि उभन्यो ॥ इति कथा हाकहि कणवेताल भंक् ॥

हेमहाराजविक्रमसेणइतिणमाकस्किहोत्योकेन्या।व्येताललेभंडा।राजाआग्यागर्हन्।जक्षेराहसमारिल्या
यो।कंन्यातसेकिहोभन्दा।फेरिव्येतालभंड।इतिऐकावरोवरगुणछन्।उपकारजुक्ति।ऐलेगरिल्यायाकिहो।
मान्यामात्रेष्टक्याहाभन्दा।राजाभंडं।पाणिररथदिन्याता।उपकारिमात्रेद्रुन्।जक्षेपराक्रमगयोतसेकिभार्या
हो।~~प्रसोभन्याको~~।उद्येमभयाको।धैर्येभयाको।वलभयाको।बुद्धिभयाको।पराक्रमभयाको।यतिह्यथोकभयाको
जस्थेछ।तसदेखितादेवतापनिसंकामांदछन्।एतिकथाहकहिव्येतालफेरिह्वेमागयो।।।।।इतिशीवदासवि
रवितायां।व्येतालपंचविंशतिकायां।पंचमकथाहानकम्।।।।।प।।।।।लम्बोदरंमहाभिर्मालम्बोष्टगजवक्रकं।पापघ्नं
पार्वतिपूर्वन्नमामिगणनायकं।राजालेभूतककणकाधमाहाल्यार।भूतकभंडं।हेमहाराजविक्रमसेणमकथाहकहं

۳۹

कुसुण ॥ फेरिराजा लेपत कौ धमाहा ल्यार ॥ जादा धर्म सिलराजा थिगया ॥ तणराजा लेय कचण्डिका को देवलवनाया ॥ अ
 धितिरवार कुण्डवनाया ॥ ताँ हिराजा सधस्रण्डिका को पुजा गरे भोजण गथ्या ॥ तस्थे समयमा ॥ एक दिन ता काजि विंति गयो ॥
 हेमहाराज य सो भन्या को छ ॥ अपुत्र को घर सुन्ये छ ॥ जस्का दाजु भाइ छे एन ॥ तस्का दिसा सुन्ये छ ॥ मुखजन को हृदय सु
 न्ये छ ॥ हरिद्र को संपति न भया ॥ सर्वत्र सुन्ये छ ॥ इति सुनिराजा चण्डिका को स्तूति गण ला ग्या ॥ ॥ नमस्ते देव देवे सिव ह्मा
 विष्णुं प्रवन्दिता ॥ शिव देहो भवेत्सौम्य ॥ महा लक्ष्मि नमस्तूते ॥ १ ॥ अग्या गग्या एरु पावघोर रावे ॥ भयंकर चर्म मुण्ड
 धरे देवी ॥ चतुर्वक्त्रे नमोस्तूते ॥ २ ॥ तारजं घे महाकाये ॥ निर्मसिरो महर्षिनी ॥ उडुके सिकटि ह्यामे तारका चिनमोस्तूते ॥ ३ ॥
 एति स्तूति गरेर देवी को आराधन गय्या ॥ देवी सन्तुष्ट भयर आग्या गच्छीन् ॥ हेराजें इतेरा स्तूति ले मघु सि भया ॥ तेरा थ्या

२८ रक्षा सोमांभणे देवी का भन्दा राजा भन्तु न ॥ हे परमेश्वरी मपरतिमि संतुष्ट भयोत ॥ मकण पूत्र को वर
 देउ ॥ सपूत ॥ रामो ॥ गोपि भनि विंति गर्द ॥ देवी आगो गर्दिन ॥ हे राजा तो कण पूत्र होला ॥ वलवत ॥ बुद्धि वत ॥ प
 राक्रमि ॥ होला ॥ मकण ॥ वन्दन ॥ फूल ॥ अक्षता ॥ धुपदिपनै ॥ वद्यगरेर ॥ मकण वद्दा ॥ वन्या गय्या ॥ देवी को आग्या
 भयो ॥ राजा लेते सै गय्या ॥ राजा कण पूत्र जन्म्यो ॥ ए सै प्रकार ले पूजा गथ्यो ॥ एक दिन तारा राजा का धो वि कि कोरि ॥
 ले ॥ पूजा गरेर मित्र पस्तामा ॥ अन्ये त्रगा उका ॥ एका धो विले अति सुन्दरि देष्यो ॥ मण वं वल गरेर ॥ देवी विवीं ति
 गाए लाग्यो ॥ हे परमेश्वरी यस कं न्या संग मैरो विभाह भयाता ॥ मेरा सिरले तमो पूजा गरुला भणि भाकल गरेर २८
 आपना गाउ मा गयो ॥ ते सै दिन अचिका विरहले मूर्च्छा भया को थियो ॥ तस धो वि को मित पति ॥ सगे थियो ॥ त्यो

भनरुहे मितवावा राजा धोविकि छो रि दे ध्या ए ते सै का विरह ले । यस्ता भैरहे छन । एति सुन्ये रवा वा ले राजा का
 धोविकि छो रि मा गो । पायो पणि । विवाह पणि गयो । ~~उप्राप्त~~ विवाह गया पछि । फेरि उ सै संग सपुरा लिका घ
 रगयो । स्वस्ति पणिलि परजा दामा । देवी कण भा कल गया को समू न्योर भनरु । हे पय म देवी को दर्शन गरि आ
 उत्तरी । त मित संग वस्थात् । मन्योर देवी का थान मागयो । आ फनु सिर काटि चहायो । बहुत वेर भयोर जव आये
 ए । तव मित गयो । मया को दे ध्योर वि ध्या द मान्यो । चितायो । मेरा पियारा मित मया । मैले क्वा जी । अनुकु । मित
 माहि मिति नी ल्यायो भननान् भनि अपगाल का डर ले ते श्लेप निशीर काटि चहायो । तां हां पछि बहुत वेर भ
 योर आयनन । क्या हा आयनन भनि । स्वस्ति पणि ताहि गै । राज सै दुवै काशीर काटि या का दे धिरा ते श्लेप नि आ

२८

२८

अर्थे माणिए। चीतना गरी॥ घर जौत क्या सोभा संग जा। माइ जात पसम मित मा रिआइ भन्ना न भति। वकी को पासो
 लाइर। मणीत पार भौ। न से देखित से देवी अगपा गच्छिन्। हे पुत्रिते एवु द्विदेषि मषु सिभयां। वरमा भन्दा। तव त्यो
 विंति गंछे॥ हे परसे भवरी मपर संतुष्ट भय उत्त। इदु इक न जगाइ देउ। भनि वर मा गिरत वंदे वी अगपा गच्छिन्॥
 हे पुत्री चाँडे गरिशी रजोरि दे भानि नर। सुसि भै हर्ष ले सिरजो दीता। स्वामि को शीर मित का गिडमा। मित को सि
 र स्वामि का गिडमा जोरि छ॥ ति दुवै जा गि उछार सं स्याद गणिला गया॥ एति कथा हा कहि कए वेताल भंछे। हे म
 हाराज। विक्रम से न त्यो कस्कि स्वास्नि हो। शीर कि हो कि। गिड कि हो भन्दा। तव राजा भन छन्। सर्वोषधि ना
 ति॥ य सो भन्या को छ। सवै औषधि मा को दुलो अंन हो॥ जी उणि वस्तु मा को श्रेष्ठ माल हो। सवै सुख मा को

दुलो१

श्रेष्ठस्त्री हो ॥ सवै सरिरमाको श्रेष्ठ शीर होतस्मात् ॥ शीरै किस्वास्ति हो ॥ भन्द ॥ एति सुणि वेताल भ्रमा गयो ॥ इति
शीरहस्य विरचितायो वेताल पंचविंशतिकायां प्रथम कथा हनन कम् ॥ ॥ ॥ ॥ विवादे कल हो श्रेय ॥ प्रस्थाणे कृषि
कर्मनि ॥ प्रवेशे च स्मरे देह ॥ भक्ति पूर्व विनायकम् ॥ ॥ राजाले मृतकण काधमाहाल्यार ॥ फेरि वेताल भन्द ॥ हेमहर
ज विक्रम सेणाम कथा हाक हं कु सुनु हव स ॥ एक च म्या पुर भन्या को न गरि ॥ ताँ हि च म्य के शोर भन्या को राजा धिया ॥
सुलोचना भन्या किराणि धी यिन् ॥ धी भूवण सुन्दरि भन्या कि रौ ते ले यि यिन् ॥ ति विवाह गनी कि जो ग्ये भयि न् ॥
तण रौ ते लिका मुख को वर्णवना ॥ कमल चन्द्रमा का वरो वर भयो ॥ आषा मूष वरो वर ॥ भणिको भन्न सकला ॥ दुवै
नेत्र कार सको वर्णवना ॥ केवल आकास को अमृत हो भन्या जस्तो ॥ यस्ता सुन्दर अंग नायर ॥ श्री गणिताय मराज प
वा

कोर

शिसैकै नन ॥ यस्ति सुन्दरि कं न्या थियीन ॥ य सो भन्या कोर ॥ कोमल वचन धैर्ये वोल्दा माषु सिमूष निष्ठुर भाव
न भया कि ॥ मान्ना वचन मान्या ॥ सुख संग कार्ये गन्या ॥ लज्जा वहुत मां न्या ॥ अति न मज्ज भया कि ॥ रूप भया कि ॥ अंग
व न्या कि ॥ मधुर वचन भया कि ॥ या गुण छन ॥ तिसो भाविले भया का ॥ गां भिर धैर्ये युक्त भया कि ॥ नारि उत्तम हो भ
नु ॥ हे महाराज देस मा राजा या वंत थिया तिस वैले षिले षि देषा या ॥ राजा भं छं हे पत्नी यति मा कुं ते रा मण पछन ॥
भन्दा ॥ पत्नी विंति गं छं ॥ यति माता को हि मण पोर नन ॥ भनि भन्दा ॥ राजा आग्या ग छन ॥ उसो भया ॥ आफे सो पम्बर
गणिता भन्या रा ॥ स्वयं वर पणि गदिन ॥ रूप ॥ बल ॥ ग्याण ॥ यति तिण गुण ज स्थि छन ॥ तस्करा दे उभाणि ॥ यति सुने र
राजाले देस मा ॥ मानि सुदुत पठा या ॥ दुत ले चार जना वर ल्या पार हजुरा या ॥ राजाले यक यक गरि वर थि सुध्यावन लाग्या ॥

३०

३०

ग ९

हेवरहोतिमिआफ्राआफ्रागुणकहु॥भन्यार॥यकवरविंतिगर्कु॥हेमहाराजमेरागुणसुन॥मयकदिनमापांवय
लसौवणीउवाउकु॥यकपलवाहणदिनकु॥दोश्रोपलदेवताकनवाहाउकु॥तिश्रोपलआभुणगर्कु॥वोथो
पलखात्तिकरणदिनकु॥पांवोपलपाणसुपारीफुलमिहाइकोषर्वगर्कु॥वलकणभन्यामदेविअकीदोश्रोको
हिक्केण॥रूपकनजतोक्केदेष्टेकौ॥भनियकालेभन्यो॥दोश्रोवरभन्कु॥हेमहाराज॥योकोहितलमारहन्यास्थल
मारहन्याजीवाजनुछन॥पसुमनुष्येतनकोबोलिजान्हा॥नु॥मदेविवलियोदेसमाकोहिक्केण॥रूपकणदेष्टेकौ
तेश्रोवरभन्कु॥हेमहाराजमेरागुणसुन॥महतियारलिकेतन॥संग्राममामसंगकसैलेसकनुक्केण॥वलकन
मदेविअकीदोश्रोकोहिक्केण॥रूपकणदेष्टेकौ॥वोथोवरभन्कु॥हेमहाराजमसवैसास्रजान्दकु॥सास्रकावललेस

वैकापेरको अभिपरा योजान्दु। वलक एमदेविहोश्रोकोहिछैए। रूपक एदेपैछै भनिचौथावरले भन्याको
सुनि। राजा भन्छन् हे पूत्री यतिवारमा कस्किरा निहुन्छैस॥ भन्दा लाजले के हे उत्तरादिएसकिनन्॥ यतिक
थाहाकहिएवेताल भन्छ हे महाराज विक्रमसेए। यतिवारमा कस्किरा एहि भन्दा राजा आग्यागछन्॥ आफ
नाजातमा हुन्याले विवाहगयो॥ ~~यसो भन्याको~~ यदि वर बुद्धि वत्तले वडा कूल कि कन्या विवाह गर्नु॥ आ
फना सरावरिमा विवाह गर्नु भन्दा फेरि वेताल भन्छ हे महाराज सबै गुणले युक्त भयाका हुन्॥ क्याहतेसै कि मा
त्रे भन्दा राजा भन्छ यो पाँच पल सुवर्ण उवाउन्या सुनार सुद्रो यो सबै काभा काजान्न्या व्यापारि वैश्य हो यो सा
ख्रजान्न्या यो ब्राह्मण हो यो संग्राममा जित्न्या ह्ये त्रिहोत सकारण विवाह हेत्रीले गयो॥ एति सुनि वेताल फे

रीहै मै मागयो ॥ ॥ ॥ इति श्रीवदसविरचितायां वीतालपंचविंशतिकायां सप्तमकथाहानकम् ॥ १ ॥ नमामिभार
तिं देवी ॥ श्वेताभरणभूषितां सततं वामयश्रेष्ठं यत्पुसादादिधियते ॥ १ ॥ राजाले मृतक एकां धमाहल्यार फेरिवे
तालभंछ हेमहाराज विक्रमसेण मकथाहाकहं कुमुण ॥ एकमालवति भन्या कोन गरिछ ॥ तौ हा गुणधिय भन्या
काराजाधिया त एका देसमादुर देसवाट एक राजकुमार सेवागर्णी आयो सेवागर्थी ते सो गदी २ जो धरणषर्वल्या
पाको थियो त्यो वर्ष दिनमा सक्यो र परिवारसवै भाग्या ॥ यल्लै भयो ॥ एक दिन राजा सिकार टाठा गया ॥ तसै सम
यमा सेवागर्णी आया को राजकुमार ले दर्सन सलाम गयो ॥ तौ हा पछि राजा भंछ ॥ हे राजकुमार कौहां आये उभ
न्दा ॥ राजकुमार विंति गरिछ ॥ हेमहाराज तुम्राघोरा पछिला गि आर्यो थ्या भन्दा ॥ राजा भंछ ॥ क्या हा बहुतति मिदु बल छै

मनमासुत्तमभयाजसोदेविनृच्छ भन्दा हेमहाराज भ्यामैलेपाइनत न्योतिमिक एव्यादोषच्छ मेरोकर्म अभागि हो हे
महाराज दुहुविलहिउ सो अंघादेष्टे ए सूर्येकन कया दोषच्छ वहुविखषानुभलोच्छ सेवागया को धरिण विमूख भया
को भलोच्छे ए य सो भया को छ घालख को साधन गर्नु विकाममान हासनु स्वात्ति संग को क सहन गर्नु विना सु
धी को बोलनु गधा हा मा च हि जानु निर्धी वे कि को सेवा गर्नु शति छ थो क ले मनुष्ये हलो हुन छ सानु बोला उच्छ
३२ आयु कर्म सम्पत्ति विद्या मरण शति पांच थो क गर्भ देवि हुन छ हेमहाराज वडाराजा को सेवा गया बहुत काल निरफे ३२
लभयो रा दुर्वल भया भन्दा राता भैं छ हे राज कुमार मला इ भो कला गो भन्दा हेमहाराज यस वरण मा खानु वस्तु
क्या पाइयला भन्दा यता उता हे यो रा अमला देख्यो रत्या इ दियो राजाले खाया रात्रि पित भया भन्छन् हे राज कुमार

बाढो देषा इहेर। मडवार जान बु भन्यार राज कुमार ले बाढो देषा इदियोर राजा द्वार प्रग्या। राजा ले ते स सिंही को जी पुन
 बाढो गरिदिया। कपरा वठना विद्यावना। सेवै समूर्ण गरिदिया। अकी दिन को हि प्रस्थाप महा। सेव कर राज कुमार
 राजा का कार्य ले समुद्र का तिर मा पठाया राग्यो। तसे पुग्यो। तसे देवी को मठ देघोर। देवी क एन मस्कार पूजा गयो।
 रत वय क नाइ का जौं द देघोर पछिला ग्यो। नाइ काले पछिला ग्या को देषि र भंछे। हे पुरुष क्या का जले यो हं आइ स
 भ निरा। तव भन्छ तेरा रुप कालो भले। संभोग गण को इहा भयो र आयां भन्दा। नाइ का भन्छे। मसंग को संभोग
 गण को इहा भया। एस कुण्ड मा राना नगर्भ निर। कुण्ड मा जसे पुग्यो र पस्यो। तसे आफना नगरि मा आइ पुग्यो। त्यो
 वृत्तान्त आफनाराजा थिक लो। त्यो सुनिक ए। राजा भन्छन्। मपणिता हि जान बु भन्यार। सेव कर राज कुमार वों हि ग्या।

तौ हौं ~~प्राज्ञ~~। ति दुवै आया को देखि रा देवी क ए न म स्कार ग रे र जा द मा। राजा क ए अति सुन्दर देखि रा व ड अ टि वंत
 भयर नाइ का भन छे। हे महाराज क्या आग्या दुन छे। या आग्या होला सो गरुला भनि। त व राजा भँछे। यदि म म
 व व रं करि यो सि॥ मेरो आग्या मान्या भया। मेरा सेवक कि स्वामी हो भणि राजा ले भन्दा। नाइ का भँछे। मेरा ता
 ति मि पर ए ति भयो र क सो गरि अर्क कि भार्या हो भन्दा। राजा भँछे। त मो आग्या मानुला भणि धि सरा त्यो क्व
 ए को प्रमाण छ भन्या। मेरा सेवक क ए मान् भन्दा। हव स मान् मान् कु भनि र त व विवाह ग यार। राजा सेवक दुवै
 द्यार आया॥ एति कथा हा कहि क ए व्येताल भँछे। हे महाराज विक्रम सेन। राजा र सेवक मा को सत्य वादि हो कहु
 भन्दा। राजा भँछे। सेवक सत्यात्मा हो भन्दा। व्येताल भन्छु॥ जस्ये देवी गण पाइ क ए सेवक ए दि यो। त्यो क्या हा

सत्त्ववादिनाहिभन्दा॥ राजाभंछं॥ यसोभन्याकोछ॥ जोउपकारगछे सोभलोछ॥ साधूकोउपकारसाधुगछे॥
त्योंक्यागुणछ॥ जोविगारगन्याकण॥ उपकारगछे त्योंसाधुहोभणिसाधुहरुभन्छन्॥ एतिसुनिव्ये
तालफेरिरुघैमागयो॥ इतिशीवदासविरचितायां चैतालपंनविंसतिसतिकायां अष्टमकथाहासमाप्त॥ ८॥
पुणम्यंपरयाभक्ता॥ हंसायणं सरस्वतीं॥ यस्यप्रसादा मासाद्यं॥ विदधामि कथामिमां॥ १॥ राजालेमत्तकनको
धमाहाल्यारत्नवफेरिव्येतालभंछ॥ हेमाहारराजविक्रमसेन॥ मकथाहाकहंछु सुण॥ एकमदनपुरभन्या
कोनगारथीयो॥ तोंहामदनविरभन्याकाराजायिया॥ तोंहिहीरन्येदत्तभन्याकोवणियांयियो॥ तस्कि
छे॥ रिमदणसेनाभन्याकिथी॥ त्योंमदणसेनावसंतक्रतुकासमयमा॥ घेलणभनिउद्याणवणमागेछ॥

तेहि वणमा धर्मदत्तको पूत्र सोमदत्त वनि यों मित्र संगतों हि गयो ते स्कन्धा को रूप देख्यो अति वंद्य लभयो **यसो**
भन्या को ॥ यों के न्या मेरि तुल्या वण पाया ता मेरो जी उनु सुफल क्व भनित सका विरह ले रात मादुःख ले कायो ॥
 जव विहायो तव वेष लण ता हि गयो ॥ यों मण सेना पनि फूल टि प्रयलै आया किरही क्व ते स्कण देख्यो रस मा त्यों हे सु
 न्दरिते रादु रनेत्र काम ध्यमा को यो तिल कक् ॥ यों भगवान् जस्तो सो भाक् यों भकुटि क्व नति धना जस्तान पाका
 क्व ॥ यों धनुर्वीण ले क्या गक् भणि सोमदत्त ले भन्यो ॥ यों धनुर्विद्या अ पूर्व क्व ॥ क्या हा भन्या सरि माघा वन ला
 गि मित्र दोथा गक् ॥ यसो सुणि मरण सेना भन्ये ॥ हे पुरुष यसो नगरा कन्या दोख होला ॥ लज्जा होला ॥ कुल को दोष
 होला भन्दा ॥ सोमदत्त भंक् ॥ हे सुन्दर कि मलयत्रजस्ताने त्रगया काता ॥ अवतरावहु ते थियार ॥ तिसै वे को डेर ॥ इन्द्र

लेत्रैद्राकरणसंभोगगयातपस्यागन्यात्राधिकिवातिणिक्वाणविगान्याहोतवहेरहृदयाजोक्कसुक्काकोतणहोतस्मा
त्कामदेवकाश्रुगिलेपोल्दामायोगर्तुकामहोयोनगर्तुहोभनिकोभंक्कभन्दातवभंक्केयसेजतिभन्योततरहेरपौव
हिनमामेरोविवाहहुन्याक्कविवाहगन्यापद्धिमतिमिसंगसंभोगगरेरमेरास्वामिसंगसंभोगगरुलाभनिसपत्
गारिकन्याघरगोसोमदत्तवणिर्योपनिश्राफनाघरगयोतवविवाहभयोतवव्याहितास्वामिलेयुगालोहालेरसंभो
गगणिकोइहागयोरतवमदनसेनालेक्केकित्योसुणेरस्वामिभंक्कत्योशोचोहोभन्याजातवभन्योतवत्योसंप्र
णसोहृश्रांगारगरेरजांहाभाकाराष्याकोहोतांहावडारातमागेजसैगैतसैचोरलेदेव्योरधुसिभयोयसकागहनाक
परालियातापरसस्तहोलाभणिमणमावितायोरचोरभन्रक्कहेसुन्दरियस्तावडारातमाकताजान्रक्केसभन्दाजांहा

मेरा प्राण देखिहु लोमानि सक्तां ही जाकु भणिए एलै यस्तारा तमा डली देण क्या हा भनिए चोर भंछे तव मन से ना भंछे ॥
हैं मेले हात मा धनुर्वीण पुंग्यारेय काम देव सहायक भणिए अधिको वृत्तात्त चोर थिक हित पचोर लेप नियस्तो श्री गार
क्यान भंग गारि दिउ भनेर छाडि दियोर गै ॥ तौ हां सुत्या को थियो तौ हि पुगिए सोम दत्त भंछे ॥ त को हो स यत्त कंन्या
गंधर्व कंन्या ॥ देव कंन्या ॥ दैत्य कंन्या ॥ ऋषि कंन्या ॥ नाग कंन्या ॥ त को हो स भन्दा ॥ त्यो भंछे ॥ महिर एये दत्त वनियो कि
छोरि हो ॥ मम दण से ना हुं ॥ जस्कराति मिले वण मा सपत्न्या थै ॥ त्यो महि रुभानि ॥ तव त्यो भंछे ॥ आज मेरो विवाह
भयो ॥ रातु प्राहुर मा आर्यो ॥ त्यातु प्राहुरि ॥ सो गर भन्दा ॥ सोम दत्त भंछे ॥ यो वृत्तात्त ते रा व्याहिता खस थिक
हिस्कि कहिन स ॥ भन्योर ॥ कला को छ भणिए सोम दत्त भंछे ॥ विना कपरा को अलंकार ॥ विना धिव को भोजन ॥ विना

संभोग

सोरको गों उनु विना पृति को मैथुण गर्नु । तपो सवै वृथा हो । परस्त्री संग को पृति धरण को ना सहन छ । तपो पृति कु पृति भया ॥
जीय को ना सहन छ । तस कारण वडाले परस्त्री को संभोग न गर्नु । स्त्री भन्या काय स्ता हुन छ न । भित्र विख महुन छ बाहिर राखे
हुन छ । तस्का गप्पा का विख यले । ना सहन छ । स्त्री को जात यस्तो छ । यका संग पृति गर्के न । मणमा अर्की चिता उकुन ॥
तस्कारण स्वास्ति को प्रेम को हि छै ए । पाकुरो पेट मा छ । तपो जिधामा हुदै ए । जो जिधामा छ तपो बहिरा उदै ए । जो वैहा उकु
तपो पनि साँचो हुदै ए । तेस्कारण अणै कचरि स्त्री का छ न । मकति भनु । हेर्मता परस्त्री को संभोग गर्दि ए । तेरा व्याहिता
स्वामिथी जा भन्यो र । मणमा पिडा दियो र तपो गे । तपो वृत्ता न्न वाट मा चोर थिक हिर । जात भन्यो र गे ॥ तपो वृत्ता न्न आफना
स्वामिथी कहि । त्रवडा पृति ले संभोग आलिंगना गयो र भन्यो । यसो भन्या को छ । कोरलि को रूप सोरै हो । आपुत का
व

लैहुनरूपप्रतिवत्तास्त्रीको अणेरूपरूप **कोरा** कोरूपविद्याहोतपसि कोरूपप्रज्ञमाहोदयाहो **एति** कथाहकहिकणवे
 तालभंछ **हेम** हाराजविक्रमसेण **एति** तिणमाकोठलोहोभन्दा **राजा** भंछ **वोर** ठुलो धर्मात्माहोभन्दा **वेताल** भंछ **॥**
 क्यात्रुर्थलेभन्दा **राजा** भंछ **आफना** व्याहितास्वामिले **परा** इसंगवित्तहेछ **भणि** छ **डि** दियो **विराना** पुरुषलेरा
 जदण्डहोला **धण** जीवजालाभणि **डर** लेछ **डि** दियो **यो** धर्महो **वोर** कातात्यो कारणकेहिथीयण **धर्म** लेछ **यो** त
 स्कारण **वोर** ठुलोहोभन्दा **एति** मुणिवेतालफेरि **रुषे** मागयो **॥ ॥ ॥ ॥ इति** शीवदासविरचितायां **वेताल** पंचविंशतिकायां
नवमकथा **हानक** म **॥ ॥ ॥ ॥ ॥** विश्वाविज्ञप्रहोहार्थ **मुल** धारणयस्थित **वहु** शक्तिमयं देवं **धारण** रूपविश्वरं **॥ ॥**
राजा लेमृतकरणकांधमाहाल्यार **फेरि** वेतालभंछ **हेम** हाराजविक्रमसेण **मकथा** हाकहंछु **मुण** **प्रक** गौडदेसमहा

पूत्येवर्धनभन्याकोनगरिथीयो. तौहगुणसेखरभन्याकाराजाधिया. अभयचन्द्रभन्याको. मंत्रीधियो. तेस्मं त्रीले
 धर्मसुनावणलाग्यो. श्रीवपूजा. कल्यांतदाण. भूमिदाण. सोवर्णदाण. पित्रकपिंडदानगर्नु. जुवानंषेलनु. गंगा
 मा. अस्तूपावणगर्नु. अरुजोकोहिदाणतिसवैर्मंत्रीलेहेकनु. दाण. धर्मसवदेसमावठावनु. यतिसुणिमंत्रीभ
 क्. हेमहाराजधर्मसास्त्रसुन्यापछि. त्योधरनागणीसकुलाभन्यासुन. आफुलेनसक्याकोदेसमालावणसकि
 देण. योसरिकल्यांतरहत्याछेण. संपतिपनिसधारहदेण. एकदिणआउछ. एकदिनजान्छ. कालभन्यादिनदि
 ननजिकैआउछ. सम्यतिसरिदृढछेण. तस्कारनधर्मकोसंग्रहगर्नु. परनिन्दा. अहंकार. रिस. लोभ. मोह. इत्या
 दि. नगत्या. परमेस्वरतसदेविठाछेणन्. तस्कोदुधवाइन्छ. पुरसिंगहुन्याजातिको. तिकसोगारि राज्येमा

रहं कं जस्का देह देषि गो रु उत्पन्न दुन क्कन ती माणि हो इन न ॥ प्र सो भ नौ ला धुर सिंग दु न्या ता दु ध घा ना ता भौ सि
प नि क्क न ति क्का हा मा रि दे न न भ नौ ला गा र भौ सि व रो व र क्क न न गा र त ति र्थ ऋ षि दे व ता ह रु का आ श्र य
मा र हं क्क न त स्का र ण गा र मा न्या ता ति न क ण दु हे र घा न क्क न दे व ता दि स व त र्प ण ग र्क न ॥ त ण गा र क न जो वि
क्र य ग र्क त्पो मूर्ख पा पि सृ हो य ति मा श्रे ष्ठ ध र्म नि र्भ य दा ण हो जी वा जंतु को भ य व्या प्र भै र हे क्क त स्का र नि र्भ य
३१ दि या त्पो व डो ध र्म क्क जो म नु ष्य मु ख मा त्री ण वा पि क ण स र ण मा न्या क न यो मा र्क त्पो म हा पा पि सृ हो त्पो ता वा ३१
घ त्ता हि अ धि क दुरा चारि हो जो अ र्की को मा सु ले आ फ नु जि उ पो स र्क त्पो प णि पा पा त्मा हो मा सु भ न्या को जी ण भ
न्या को स वै को व रा व रि हो अ र्की को मा सु खान्या आ फ़ै मा सु घा न क्क न र्क प नि जा न क्क जो प्रा णि क ण मा रि घा न क्क

तस्कादुःखयस्तोदेषिन्धुः अल्पायुः विकलरोगिः अंधोः वैहोः गुश्चोः खोऽंडोः जन्मजन्मांतरदुर्लभः तस्कारणतिल
धेनुः धृतधेनुः सुवर्णधेनुः रौप्यधेनुः इतिकणदाणगनुः पापमुक्तदुर्लभः कुलकोविध्वंसदुर्लभः निवासंगपृति
दुर्लभः सिलकोनासदुर्लभः असुतिदुर्लभः एतिक्यादुर्लभः हत्तारदोखमदकादुर्लभः तस्कारणमदधानुः म
हापातकः मासुषानुपाणिपातकैः संस्काराग्न्याः ल्यावन्त्याः मान्याः खान्याः उपदेसदिन्याः हान्भानिअह
वन्त्याः हान्याः इसातकणवरोवरपातकः बहुतक्यामनुः एवंविधैर्येवाक्यैः एसेविधीलेतोराजा मंत्रिकाध
र्मवाक्यैः धर्ममालाग्योः उहाउप्रात्तः चौरलेराज्येमा उपद्रवगणिलाग्याः राजापनिधर्मकावलमास्वर्गगया
राजाकोएत्रधर्मधृजभन्याकोराजाभयोः राजाभैकणः अभयचन्द्रभन्याकाः मंत्रीकणसेवेपरिवारदेसनि

काल्योऽध्यायोऽराय्ये निरुक्तिगारायोऽतौ हौं उपान्त ॥ एकदिनवसंत ऋतुका समयमाऽराजाऽपि राणिऽहस
 मेत आरामकदा खेलण गयाऽतौ हौं एकपोषरि देव्याऽपोषरि अचिवाटऽएककलको फुललियारऽराजाले केटि
 का हात मादियाऽकेटि का हात वाट कमल खस्योऽराणिका पावमा पयोऽदुवै पाव भाग्याऽदश्रानिका सरि
 माऽचनु मा का किरिती ला गारऽफोका उद्याऽते श्रीरानिका टाठा वाट मुसल चलाया का सदले हात मा वे
 ३८ थाभयो ॥ प्रतिकथा हा कहि कण वेताल भंछऽहे महाराज विक्रम सैणऽइति नरानि मा कुन्सुकुवार हो भन्दा तवरा
 जा भंछऽजस्का हात मा वे थाभयो टाठा को सो मुनिऽहात दुष्योऽत्यो अति सुखि हो ॥ एते मुनि व्यताल फेरि हूँ माग
 योऽ ॥ इति सिवदास विरचितार्योऽवेताल पंचविंशतिकायां दसम कथा हा समाप्त ॥ १० ॥ पुणाम्पसिर सा देवं

पितम्पहमहेश्वरं कौतुहलं प्रवक्ष्यामि यत्तु केनापि भाषिते ॥ १ ॥ हेमहाराजमकथाहाकहं कुसुन एकगुनाकर
भन्याकोनगारिथीपोतां हं जयवल्लभभन्याकाराजाधिया प्रजाकेसवभन्याकोमन्त्रीधियोतस्किभार्य्याल
ह्मीभन्याकिथी तपोराजामनमाचितावणलाग्यो रजार्गारिकणक्याफलहोला यो सुन्दरिस्त्रीसंगरातदिनसं
भोगनुतेहिमुखहोभनि रायेकोभाराकाजिकाहातमासोप्यार आफुतसंभोगगणलाग्यो राज्येकाचवर्मा
काजिलाग्यो लह्मीभंछे काजिकरणहेस्वामिवहुतदुर्कलच्छे क्याहामंदा मन्त्रीभंछेहेष्टये मकरणराज्ये
कोचिंताछ ॥ चिंताभन्याको त्वडोरोगछ ॥ राजास्वातिसंग आसक्तभोग्यो भन्दा भार्य्याभन्रंछे राजा
थिविंतिगर मतिथीयात्राजान्छु भनभनिरलोभनिचिंतिगयो विदाभयो तिथीयात्रागयो जसेदत्त

३२
णसमुद्राकातिरमारामेश्वरकोदर्शणगरेरजोदामा.समुद्रकामारुमा.एककल्पवृक्षसुवर्णकोदेष्टो.कस्तो
मन्या.राताहंगाभयाको.मोतिकाफुलभयाको.मुगाकापल्लभभयाको.एस्तावृक्षेमा.एकसुन्दरिनारिदिवे
विह्यावनामावसि.हातमाविनालिकण.तिणश्लोकपाठगयाकोदेष्टो.उक्तं हि॥यनअष्टमिंतंविजैकर्म
भूमैसुभासुभम्॥प्राप्येतेचैवतत्रैव.नियतेविधिनासदा॥१॥देवापत्तिंजगत्सर्व.सदमासुरमानुखंतस्मात्सर्व
प्रयत्नेन.पेसवचित्तयद्सं॥२॥एवजन्मार्जितंयच्च.कर्मपुंसांसुभासुभम्॥तदेवसर्वजंतुणां.श्रष्टिसंहारका
रणं॥३॥एतिपाठगारिजलेमावुडि.एतिकौतुकमंत्रीलेदेष्टोर.मनमावितायो.नपतावनुकुरो.प्रतत्तदेष्टाको
भयापनिनभनु.नभनुतयस्तोदेष्टाको.क्यादवाउभनि.पहिलेराजाधिवृत्तात्तकलोर.राजाएलेरामेश्वरको

थ्या.ता

दर्शणगणगया. रामेश्वरदेवताकोनमस्कारणोदवस्थासैतेहिकल्पवृत्ततेहिनाइकासमेतआउहा. राजालेदेव्या
जसैतसैराजाकुदेरताहिगया. वृत्तैयोंपातालमागयो. नाइकाभंछे. मकरणवृद्धमचतुर्दसिकादिन. यकांतदिया. म
करणछोडभन्दा. राजालेप्रकांतदिउलाभन्यार. हवसभणि. परंतुविवाहपणिगया. परस्परपतिपतिवठाया. जव
वृद्धमचतुर्दसिआयो. तवनाइकाभंछे. आजकारातमातिमिमहेउआयाभणि. तवरजालेहवसभन्यार. हातमा
खड्गलियार. अदेखावमागयारराजावस्था. जसैतसैराज्ञसआपर. नाइकाकरणनिल्यो. राजालेदेव्या. तवहातखड्ग
लियार. राजाभाइकरणगयारभन्या. हेपापिष्टराज्ञसस्त्रीघातगन्यो. कोंहोंतान्छस. मसंगयुध्येगरे. तजाभणि. राजा
लेभंदा. राज्ञसपणिडरायो. आजभयभयोभणिसंकामान्यो. राजालेपणिसंकाभयमान्या. मकरणपतिनिलच्छकि

क्यागच्छे भणि नुरिलिपरजाइपया राहसकरा मारिका देवांगणनिका स्या जसैतसैनाइका भंछे भलो भलो हेम
 हाविर आतवजे उपकारागयो एसो भन्या कोछे सैले सैले नमानित्ये ॥ हेविर सवे पर्वत सा सुवर्ण हुण हाति थि गज
 मोति हुन्छु क्या हा सवे थि हुदैण एकादहाति थि हुन्छु ॥ साधु जण क्या हा सर्वत्र हुदैण कां हि एकाद हुन्छु श्री
 खण्ड क्या हा सवे वाण मा हुदैण एकाद वण मा हुन्छु भणि नाइ काले भन्दा तव राजा भंछे हे सुन्दरि क्या कारणले रा
 ४० हसलेति मि कनिल्यो थ्यो भन्दा त्यो भंछे विद्या धर मेरा वावु हुन्त तण कि पूत्री सुन्दरि भन्या कि महुं मेरा वावा मला
 इन्द्र देव्या भोजेण गर्दैण थ्या एक दिन भोजेण गर्दी वेलामा म आइ नर रिसले सराप दिपा वृद्ध भवतु हसिका दिन
 राहसले ते कण निलो सभन्दा मैले विंति गय्या हे वावा सराप दियो त वृद्ध पापणि गर भनि विंति गर्दी फेरि वावा भंछे

जबकोहि मनुष्ये आश्चर्यते सरास सकल मारुत वसरा पदेषि मुक्त होतिसु भणिवावाले भन्या कोथियो आ
जम सरा पदेषि मुक्त भया आजम वावाक एन मस्कार गण जानकु भन्दा न वराजा आग्या गच्छे न हे सुन्दरि आज
ति मिले उपकार गेरे उभनि मान्दहेस्त पहिले मेरा नगरि ज्ये हे रिक एतव पद्धि तेरा वावाको दर्शन गण जानलिसु
भन्दा फेरि विंति गर्छे हवस्त से गरीला भणिकरण तेस्त इकाले आ फु विद्या स्मरना गरि राजा पतिना इका
पणि दुवै ते सै जलमा बुझार आपनाराज धाणिमा आशुग्या जसै पुग्या तसै मंत्री लेन गरमा हाट दो गानधु
जापतका वाजा वाजित्र वेदपुराण गित मंगलादि सब उत्साह हर्ष गयोः सवै लोक हरू भेटिलि कण दर्शन ग
ण आया ॥ उहाँ उप्राप्त ॥ केहि दिनमा फेरि नाइका विंति गर्छे हे महाराज विदा कपा हवस्त मजान कु भनिरा

भंक्तुं केण कारणेन हे सुन्दरितेरो विद्या कता गयो क्य कारण लेते र विद्या आश्रण भन्दा त्यो भन्ने देवों
 गणा भेकण मनुष्य आसक्त वित्त भेरा ज्ञा मान्य देषि संतुष्ट भे भति विद्या आश्रण हे महाराज राजाले प्रस्तामं
 त्री राघनु श्रेष्ठाचार बहुत भयाको स्थीर बुद्धि भयाको वडो विचार भयाको इहा वडो भयाको रिसन भयाको
 संतोषि उद्धिम बहुत भयाको वडो दाता धर्मात्मा लक्ष्मी ले युक्त भयाको सत्येवादि वडो शक्ति जीत्या को
 ४९ उद्वाशकण कार्ये गन्याः प्राकुरा निमित्ते निस्पृह सधा यस्तालक्षणा गुण युक्त भयाको मंत्री राजाले राघनु
 एति कथा हा कहि कण व्यैताल भंक्तुं त्यो देवों गणाल्या वदामहा हर्विव ठाशगदी यो मंत्री थियो त्यो छा
 ति फुटि मयो त्यो क्य कारण ले मयो जानि कण न कल्हा ति मि पणि छाति फुटि मरी ला भन्दा राजा विक्र

मसेण आग्यागर्हन् मंत्रीलेयसो वित्तयो राजा देवांगणसंग संग आसक्त होला राज्ये को विन्ता संभार गरेन
प्रजा अनाथ दुनान् राज्य हपकण जाला ॥ यसो भन्या को छ विद्या न भया का मनुख्य कण सुती सो कहून् छ
विना संतान को मैथुण पनि स्ववै हुन् छ ॥ त्यो मंत्री बुद्धि को घर हो देस विगुला भनि ते सै सुती मा म यो भन्दा
फेरि वेताल रुषे मागयो ॥ इति शीवदास विरचित्तो व्येताल पंचविंशतिकायां एकादस कथा हा समाप्त ॥ ११ ॥
सद्ब्रह्मा सुधा पूर्ण लोल कंठे मालिनी सरस्वति नमस्कृत्ये विद्वामि कथा मिमां ॥ १ ॥ राजाले मृतक कण का ध
माहाल्यार तव फेरि वेताल भन्छ हे महाराज सुन म कथा हा कहून् सुण बुडा पुर भन्या को एक न गारिथी यो तां छ
बुडा मणि भन्या को राजा थिया तस को प्रोहित देव समी भन्या को ब्रह्मण थियो तस को पुत्र हरि स्वामि भ

न्याकोथियोऽत्यन्तरूपवन्तकेवलकामदेवकोमूर्तिहोभन्याजस्तोऽसास्त्रमावृहस्यतिहोभन्याजस्तोऽसम्य
 तिभन्याकूवेरवरावरिथीयोऽन्तसलेश्वरभन्नावाह्मणकिंकोरिव्याहागयोऽएककोहिदीनमागृष्मन्तुकासम
 यमाऽघरकोकोसिमादुवैसुत्याकाथियाऽतस्तैसमयमाऽआकासगामिविद्याधराणलेलावणैवतिकणनिर्वा
 नभेसुत्याकिदेष्टोऽकामदेवचव्योऽलावन्पवतिकणउठायोऽविमानमावृहयोऽआफ्राचरलैगयोऽजसैऽआफ्रुस्वा
 ४२ मिसंभोगगरुभनिउद्योतसेस्वाहिमिदेष्टेणऽवरपरसर्वत्रहेयोऽकतैदेष्टेणऽकांहांगैकश्चेलैगयोभनिविलापगर्ण ४२
 लाग्योऽपरंतुकाहिपायनरऽआफनाचरागयोऽघरआशकिभन्दाऽअणिदेष्टेणऽसहरणसकेनरऽविलापगर्णलापो
 हेप्राणपियारिहेपतिवृत्तेकतागइस्मदेखिनिष्टुरक्षातिगरेऽभकणकोडेऽकतागइस्मनेरऽसहरकाप्रघालमादे

वालमाचहुरदिशादिशाहेणसुध्यावत्तलाग्योतस्काविरोगआतुरभयरखटियामापकुकिवाटमापकुकिहेचिन्नप
कृतिभन्याकोपसैक्अकिक्भन्याअकिपनिक्केणसन्सारमाअहक्भन्नुमिथ्यावचणक्हेपयमकणउत्तरादे
भन्योमूर्च्छाभेभूमिमालोद्योफेरिविउंत्योरभनक्हेपयमकणवचणदेमेरोसरिकामदेउलेपिडागयाकोक्कत
स्कामदेवकापिडालेरातदिणगयाकोपनिथाहाक्केणहेकमलमूर्खिक्याहुनक्कसोहुनक्कभन्योरफेरिमूर्च्छभयो
विलापगोरभनक्कअवतीउनुक्याक्कतिर्थमाजायरतपस्यागर्कुभनेरहिद्योवाटमाकोहिदिनमाभूमनागर्दःप
लासकापातकादुनागांसिहातमालियरवात्तराकाचरणयोऽभवतिमिह्यादेभनिमिह्यामाग्योगुरुकोनिन्दाग
न्याव्रतमुष्टमयाकोशीवलिंगभुष्टगन्याअहंकारिमायाधारिअंगभंगभयाकोजातवाहिकभयाकोअगम्यगवणग

४३
न्याः पतिकणभिः स्यान्दिनुः वृत्तचारिः विद्यार्थिः गुरुको सेवागर्भाः विदेशि वृत्तिभयाकोः प्रतिष्ठ मोठाभिः चुकहुन्
मदपिन्याः सुनकमावत्याः कांडवना उन्माः अधर्मिसुद्रकेण गुवारकणः भिः स्यान्दिनुभन्याकोः सन्सारमादुड
अक्षरको अभ्यासकः मान्या भनरु देउ देउः दिन्या भनरु नास्ति नास्तिः रुपनिका घरको सम्पति ना सो राघ्या
को होः निश्चय कया हा भन्याः दिनपनि सत्तेण खणपनि सत्तेण तत्परतत्कारण देव विच चणोः छो रिपाल्या तस्तो
छोरिपाल्यो पोस्यो वढायोः अर्को भोगा गर्व तस्तै रुपनिको धरणः लायो वढायोः अर्को को हुनरु तत्कारण घा
नुपिनु वल्लोक को काम होः दिया पल्लोक पाइ नरुः उपान्त जौ हा भिः स्या भांगपो थ्यो तस घर किवा लणिले वरा
वटुक भन्या का कस्ता हुन् हिंवा जिरो मिति ॥ हिंजिरो मरिचः जुन समेत गरि मासको आठो फाडः अडुवा को चूर्ण

हालनु तवतेलकाकराहिमापकावनु मुन्दरमुवासकोमलकुंकुमकाजस्तोमुवासहुनरुत्पोमुन्दरिस्त्रिलेव
डापतिसंगहासिमूखसंगदियाकावटुक मूखमाहलेर मुरुकमुरुकगस्त्रिवावनु तिधन्यैभन्नाहुन एस्ताप्रका
रकावटुकप्रभृति मिठाइसवैटपरिमाहलेरतसवाप्तएकनवाप्तनिलेवडापतिपूर्वगारिकाणदि त्योभिह्यु
कवाप्तएलेलिपरवरकारुषमणिगयो खानुसारजामरुषमनिराघ्योर आफुहातपावधुनगयोवरकारुष
मासर्षमुत्पाकोरहेछ उठरेवाप्तएखान्यासरजाममा विखषशाइदियो वाप्तएलेदेखेएरभोजनगयो प
छिविखलाग्यो विखलेघुमेर वाप्तएकाघरगयो हेवाप्तणि मकणतिमीलेविखदियो मेरोमरनुभयो भनिवाप्त
एमयो गृहस्थवाप्तएलेमुन्योदेख्योर आफ्निवाप्तिणिकधपायो जावाप्तएवधगन्योचण्डालनिभनिभन्यारगे

प्रसोभन्याकोच्छ्रुत् उपकारिजोच्छ्रुत् तत्करणयापनगर्नुः श्रौफैमयाकोहो नदिकातिरकोरुषकोकाट्छ्रुत् श्रौफैठलच्छ्रुत् भ
 मिः एतिकाथाहाकहिकरणवेतालभंछ्रुत् हेमहाराजविक्रमशेणः तपोवाप्त्यणमयाकोपापकस्करणकुनच्छ्रुत् सर्पिकणहोकि
 ब्राह्मिनिकणहोकि गृहस्थवाप्त्यणकणहोकि तपोसांचोभनभन्दाराजाविक्रमसेणभंछ्रुत् तपोपातककसेणछेणः
 क्याहाभन्याः सर्पविखकुन्याजातहोत्तस्करणक्यापातकच्छ्रुत् ब्राह्मिनिलेभक्तपर्वदियाकोत्तस्करणक्यापातकच्छ्रुत् ग
 हस्थवाप्त्यणलेकेहितानेनरत्तस्करणक्यापातच्छ्रुत् कसेकरणपातकछेनः जोविनाविचारैलेमयोः तसैकरणपातकच्छ्रुत्
 प्रतिमुणिवेतालफेरिछेमागयोः ॥ इति शीवहासविरचितायो वेतालपंचविंशतिकायां द्वादसकथाहासमाप्त ॥ १२ ॥
 नमस्तुतिविज्ञादिति वलयककर्मणे विश्वनाटकनिर्माणः सुत्रधाराय संभवेत् फेरिवेतालभंछ्रुत् हेमहाराजमुनमक

थाहा कहं कुमुनः चतुहासभन्याको एकनगरिछिः तां हों राजारणधिरभन्याकाथीया तां हि धर्मधुजभन्याको
बनि भों थियोः तेस्कि छोरि भिनिभन्याकि थितस्का रूपलेः सूर्ये पणि वंच दुन्या जो को हितस्का ए देष थ्या मू
र्क्षितभयरु थि वीमा भुमनाग थ्याः मुनिजण हरूपनिः विवाहगर्ना को इ त्याग थ्या रतस्का पिताका धरण काम
हले विवाहा को चर्चा गरेणः त्यो यौवणवतिभयरः बाबुके घरमार हितसनगरमाहा चोरको पदुवभयोः सब पौ
बीसिराजाधिगयारः विंतिग न्याः हेमहाराज समस्तनगर चोरले विगायो भनि विंतिग दीः राजा भंछं अवे उपान्त
चोरको उपदुवहवेणः रातमा पहरा चौकि राघौला भन्याः चौकि राघ्यारपनि सहरमा उपदुवदुणे लायोः राजा वि
तावण लाग्याः मयलै जान् कुभनिः राजा आधारात माः पूल्ले ग्याः धनुर्वीणः ठाल तरवार लिपरः राजा हिद्याः

सुहरमाहायककालोडरावनुमाणिसदेष्टारराजाभंछंतकोहोसभन्दासचोरहोभन्योचोरलेपनिमुध्यायो
तकोहोसभन्दाराजालेमपणिवोरहोभन्यारचोरलेभन्योतववटियाभयोलोडुवेतनाभयरहियानगरवा
हीरनिस्कारचोरलेराजाकणअध्याराकुतामालेगोराजालेचोरकोघरपनिदेष्टातवचोरभंछंतिमिर्या
हिवसमतप्रोविछावनामवनाइदिनुकुभणेरचोरगयोयककेटिआपारभंछेहेमहासत्त्वतिमिवांडोजाउचो
रलेनिश्चयतिमिकणमारलाभनिरराजाभंछंवाठोदेष्टाइदेसन्धारतेस्केटिलेवाठोदेष्टाइदिरराजागयाद्वारपुर्या
फेरिदोष्टादिएराजालेतसचोरकोगाउंचेआरचोरसुधोगणिलायोहातिचोराप्यादावहुतेमयाराजालेवडा
कष्टलेचोरजिउदैसमात्पावलियाडोरिलेवांध्याआपनानगरमालेगयावाजावताइकणचोरकणसुहालनले

गया तब यौवीस नगर वासिहू घर का म्याल वाठ भन्ना लाया हेर श्वडो चोर ल्याया सहर माचो न्याय हि हो भ
न्दा धर्म ध्वज वनि पाँकि कोरि ले देषि र वहुत एति वंत मयार आपना वावु के व भन्ने हेवा वा पस चोर क ए म ब द
कुत स चोर क ए छोडा व भन्दा वावु भंछ हे छो रि जि श्वो ले राजा को सेना वहुते मा यो त स्क ए क सो ग रि छोडा उ
महा अपराधि चोर संग तेरा क्या एति भयो भन्दा त्यो चोर क ए मा याता मते सै संग सति जाँला भनि र धर्म ध्वज व
णि पाँ राजा थि गयो विंति गयो हे महाराज यक कोटि सु ए क प्रभू पिदि नकु यस चोर क ए छोडा भन्दा राजा भंछ
पस्ता कूरान गर भन्दा वनि पाँ भंछ का के सोच मिति ॥ काग थि सु विहू देण जुवार थि सा वो हु देण वानर थि धैर्य
हु देण ॥ मद्घान्या थि धर्म हु देण सर्प थि विचार द्या हु देण ॥ श्री हू क ए काम देव ले ए हु देण राजा मित्र के

हलैइहुँदेण। एतिथोकसावोहुँदेण। कोकहोकपत्याक एतिभन्दाभन्दे। वोरकणसुलिहाल्पा। त्योवनियाँकिछो
रिवोरथिगोरभनि। हेवोरमतमुखीपाभया। तिमिमयामसतितालाभानेर। एतिवोरलेसुन्धोर। अधीरोयो
पद्धिहास्यो। ताँहापद्धिवोरमयो। त्योवणियाँकिछोरिले। वोरकोसिरालियरुकाठकोसलोवनाइकणज
सैसलामाचहि। तसैप्राकासगामिनिदेवीलेभँछिन्। हेसुत्रीतदेविमसंतुष्टभया। यातेराइत्याछ्वरमांभन्दा
त्योविंतिगर्छे। इमेरास्वामिसयवर्षजि। उन्भन्दादेवीआग्यागर्छिन्। ह्वसभनिनरवोरजागिउद्यो। राजा
लेदेव्यारवडाहखिलेतनकोविवाहगरिदिया। वडोमाणगरि। राजालेप्रंकमालिगया। तेसवोरसंगतिहुवे
स्त्रीप्रसूव। समयविखयमाभोगेबिलासगया। सुखसंतानवृद्धिभयो। यतिकथाहकहिकणवेतालभँछे

हेमहाराज तो तोरले का कारण ले पहिले रोयो. का अर्थ ले पाकि हंसो. तो जानिक एन क ह्या सीर फुटि मरौ ला भन्दा
 राजा विक्रम से ए आग्या गच्छन् जो तोरले रोयो. य सो वितायो. हेर ते स्तु को आट् साहस. मेरा मनी सम य मा पृति गरि
 ते स्त्री को यो व ए रूप वृथा गयो भनि रोयो ॥ हास्या को ए सो भन्या को छ. ज स्थिल न ए छे ए. ता हल ह्मी हुन छिन्. अकू
 थिस रस्वती रुचा उ छिन्. कूपा त्र थिल ह्मी रमा उ छिन्. वडा श पर्वत मा मेघ व र्सन छ. ए स्तो रित छ भनि हा स्यो. हेर र स्त्री
 को स्वभाव. मण लाग्या मा. म संग पृति गरि भनि हंसो भन्दा. पृति सुणि वेताल रुषै मा हु एि ए गयो. इति शीव दश विरचि
 तायां वेताल पंच विं स तिकायी. त्रयो दश कथा हा समाप्ता ॥ १३ ॥ गणनाथ. धिप श्वर जो. गज वज्रो महा बल ॥ समे भवतु
 सुपुतो वरदाता विनायक ॥ १ ॥ राजा ले मृत को धमा हल्यार. फेरि मृत भंछ. हेमहाराज. एक को सो वि भन्या को न गर थियो.

४७

तां हसुविचारभन्याकाराजायिषा. ससिप्रभाभन्याकिराणिथीइन्. चन्दुप्रभाभन्याकिरोतेलीथिइन्. बुद्धिसागरभन्याकोमं
 श्रीथियो॥ तिचन्दुप्रभाभन्याकिरोतेलि. नौयौवणभयामा. एकदिनसखिसंगवडाउद्याएवनमा. घेलणगै. तां हसुफूलटिप
 हाविखयमा. एकवावनस्वामिभन्याका. ब्राह्मणसे. राजकन्यादेव्या. राजकन्यालेपनितसब्राह्मणकनदेखिन्. कामदेवव
 लो. कामदेवकावाणलाग्यार. भूमिमालोटार. मूर्च्छाभयो. जिउदोकुकिमन्याकोकु. थाहापनियायण. तस्तैसमयमा. पुल
 देवपुर्तिससिभन्याकालेदेव्या. मूलदेवभंक्कं. हेससि. देखवाहणकोअवस्था. ससिभंक्कंहेवाहणएस्तोक्याकारणलेभैर
 हीक्कस. कहभन्दा. ब्राह्मणतवभनक्क. राजकन्यासंगआसक्तचित्तभयोरयस्तोभयाभन्दा. ससिभंक्कंहेरवाटमाहिउदासा
 पहिलेमनुरवकापांचइन्दिजोछन्. तिणकालतापणिहुनक्क. नभत्पाइपनिहुनक्क. जसैसुन्दरिकास्त्रीकाभकूटिकाधनु

परस्परसानुरागयति
 भयो. तस्कोपदेवेर. ३

४७

टंकारकाणमापयोरभुमणभयोः त्पोस्त्रीरुदयमारुघ्यायस्तो सुखदुदोहोभनिस्मरनाहुनच्छः जसेनेत्रकावाणपयातसै अचेत
भयोः लज्जापनिहरायोः नमृतकेहिरुदैण तवएसवास्तएकजः सुन्दरीस्त्रीकादृष्टिवाणलापाः भनिससिधूर्तलेभन्दाभू
लदेवभंछः हेवास्तएक्यालयस्तोभौरहिच्छः सः यस्तोसोभावतास्त्रीकोपोहोः भन्दाः वास्तएभंछः हेमूलदेवसन्सारमास्त्रीसंग
संभोगदेखिअर्कीसुखपनिकेहीछेणः मिलापदेविजस्तोरसायणपानिकेहिछेणः वृत्तार्थपनिअर्कीछेणः सवैरसमाकोसा
राधिवच्छः धिवकोसारहोमच्छः होमकोसारस्वर्गच्छः स्वर्गकोसारस्त्रीछुनः तत्कारणस्वाध्मीभन्याकाः सुखकाविरवाहुनः अमृत
काकूणः सुखकारासिः रत्नकाचारहुनः एतारस्त्रीकोश्राष्टिकश्लेवनायोः सवैरत्नमाकोश्रेष्टस्त्रीरत्नहुनः तणकानिमित्तधनको
संगुहगरिच्छः स्त्रीनभयाः धणलेक्यागर्नुच्छः जस्युसुखलेसुन्दरीनारिसंगयालिंगसंभोगपायणतंतस्कोजन्मगीणुवृत्थाच्छः
कोमलअंगभयाकिः कमलकाफूलजस्तोभूवभयाकिः अतिमुन्दरिः चिल्लायेहेलाः साहास्तएभयाकिः सिरिसकाफूलजस्ता

कोमलहातभयाकिः शस्तिस्त्रीसंगसंभोगगर्णपाया संपतिजन्मसववृथाक् ॥ स्त्रीमुन्दामिति ॥ कामदेवकामुन्दाभन्याका
 स्त्रीहो ॥ तपोसंवेसं पति को विरुवा हो ॥ तेस्तिस्त्री एच्छो डेर जो डेर जो वैराग्यमालिंछ ॥ तो मुखबुद्धि को हो वैराग्यमाता मिथ्या फ
 लछ ॥ तिमनुष्याता निदिया हुन ले ॥ कोहिनागा हुन छन ॥ कोहिनागि हुन छन ॥ तिसंवेदुःखित हुन ॥ पाका का गोला किज
 तावठभयाकिः स्त्री कामुख को अमृतजस्युखलेपायणत ॥ तो मुखमुखनमननु ॥ दुलोभनु ॥ एतिसुनिमुलदेवभनू छन ॥ हेवा
 लणतिमि उठ ॥ तो कंन्या मैले दिया भानिरूपधारिनी ॥ गुठिकालिपर ॥ बालण कामुखमाहालिदियार ॥ कंन्याभयो ॥ दाश्वोगुटि ४८
 का आपना मुखमाहाल्यार ॥ वडुवा लणभयो ॥ तसरूपधारिनी कंन्या का हातमासमातेर ॥ राजाधिगया ॥ राजा को दर्सग यार
 वस्या ॥ तवर राजा सुध्या उछन ॥ हेवा लण कां हावाट आय उभन्यार ॥ बालण विंतिगर्वन ॥ हेमहाराज मर्गंगा पारवक्ष्या हो ॥ तो हं

मेरोपूत्रयकभयोस्वहृवर्षकोभयो. व्याहागर्णकोचिन्ताभयो. कांहाजाइकेन्याभागुभणोर. टाठागया. केन्याभागापायां. व्या
हापनिगया. केहीस्निमातोके. टिलिकणफेरीगयां. केहिलीपरआउदा. गाउदेखियकखीआइ. मैलेसोधा. घरमासब
निकाछन्. भन्दाने. श्लेभनितप्रो. छोरोतविदेसगयो. छोराकाबिरहलेमहतारिमनि. तुमोचररित्तकभनितोहो. उप्रान्त.
मकणभनमाफिक्रीभयो. छोरोषोत्तनकस्वगरु. वुहारिकताछाडिताभनितुमाहजुरमा. ल्यायां. योमेरिवुहारिनासोरा. घिदे.
जवमछोरोलिपरआ. उला. तवदियाभन्दा. राताचितावछन्. घरवस्येमासंकष्ट. आश्ययो. ब्राह्मणकोक्वणनमानुत. स
रापारला. अतिरूपवंतिदे. ध्योर. राजा. आग्यागर्वन्. हवसरा. धिता. उभन्या. र. आफणि. केन्या. कण. वोलाया. भित्रा. त्रर. मा
वस्य. कितनु. प्रभा. कण. आग्यागया. हे. पू. त्री. यो. ब्राह्मण. कोना. सो. वुहारिकण. आफना. ठा. उमा. आफ्ने. वि. ह्या. व. न. मा. तेरे. हजुर. मा.

राखन्यागार भोजणगदीमा सुत्तामा हिउदामा आफू देषिपरतगयासा यो ब्राह्मण को नासो हो न्वडायत्त संग राष्यास
मन्यार राजकं न्याले हवस भनिनर हातमा समातिर आफू द्वारमाले गिन खटियामा राषिनर चन्द्रप्रभापनि तीही
वसिन त्यो ब्राह्मण वधूले राजकं न्याकणवडो सुत्तामान्या जस्तो देखि रभंछे हे राजपुत्री क्या अर्थ लेतु मो सुन्य हृद
यक्क फूआ गालार दुल्लि भेर हिछौ त्यो कारण भन्ये तदुःषित मान क्या हागरि राषि छौ भने कं न्या रूप धारिले भन्दा
चंद्रप्रभाभंछे गुणको विचार जान्या विरला कोटि को हिछन् संग्राममा मुरापनिय कादछन् पराइका दुःख देखि दुःख
मान्या पणिय कादछन् वहुत क्या भनु दोष भन्या को कस्का तात मा छे ए व्यसन भन्या को कस्का ए छे ए सुख दुःख क
स्का हुने नरा हे ब्राह्मण वधु एक दिन सखि संग घेलन उद्याणवन मा गया तीहा अति रूपवंत ब्राह्मण देष्या तस्का रूप लेम

चंचलभया तस्कोना उथाएके ही जानिए लो स्वामिन पाया वरु मरि जाला भनिते से कारण ले हृदय सुन्य छ दुखि पनि
भया प्रति सुणिके न्या रूप धारि नी भन्के हेराज पूत्री वा लण मल्य शदि उला ति मि मला इक्या दे उलि भन भन्दा चन्दु प्र
भा भन्के त मृदा सि होला सर्वथा मेरा स्वामिक ए देखा व भन्दा त से उल्लेख मुख वाट गुठिका फिकेर सुन्दर वा लण भयो ज
से तस्का ए देवि राज पूत्री लजा वत भै ॥ पछिय से प्रकार सित दिन मा के न्या रूप भै रहं थ्यो रात मा पुरुष भय र राज के न्या
संग संभोग गर्थी त एका परस्पर प्रतिवा द्यो वडा मुख मार ह्या त से विखय मा राज के न्या का गर्भ रह्यो ॥ त से समय मा
ता हिका काजिका छोरा को विवाह आटे छर अर्की देस का काजिका छोरी मृगा गावति भन्या कि मा ग्यो पायो त वराजा का प
रिवार से वैनि मंत्र ना गयो राजा रानि से वै काजिका घर गया त से समय मा चन्दु प्रभा वा लण वधु सगै जादा काजिका

होराले. त्योवाहणवधु. अतिरूपवत्तिदेधेर. अत्येत्तमणवंचलगारिवितायो. त्योस्त्रीमेरिभया. मेरोजिउनुसुफलच्छ. त्यो
 स्त्रीनपाया. मैलेमर्नुच्छ. भनिवीताउदाविताउदै. मूर्छाभयोरलोद्यो. आफनामितलेदेधेर. सुध्यायो. त्योकहन्
 लाग्यो. मूर्छामापनिवृत्तात्तमित्तथिकलो. तक्षेकाजिथीकलो. काजिराजाधि विंतिगर्छ. हेमहाराजत्योनासोराध्या
 किंकन्यामैराछोरालाइदिनपन्योभन्दा. राजाआग्यागर्छन्. गहेकाजिमयसोक्याणगहला. वाहणकिबुहारिदि
 णसकुछैण. वाहणसरापगरलार. भस्महोला. पुस्तोधर्मतराजाकोहोण. परायाकिस्त्रीअर्कीकरणकोदिणसकला
 त्योकुराराजालेभन्दा. सबैपांचविंतिगणिलाग्या. हेमहाराजत्योकंकन्यानदियाता. काजिकोपुत्रमरला. त्योनाजिको
 पुत्रमया. पुत्रसोगलेकाजिपनिमरला. काजिमयादेससवत्तयहोला. महाकष्टहोलाभन्दा. एतिमुणिराजाचितावन

एलाग्वा पांचलेसौवोमन्यापणि विताया नसेराजाकामंत्रीहहलेविंतिगया हेमहाराजसर्वथादिनुपयोमन्दा व
ल्लाणकिवाहणदिनुतावडोपरसस्तभयण मनिराजावाहणथिसुध्यावणलाग्वा हेवाहणितिमिलेमंत्रीप
त्रथेजानुपयो तिमिलेनजायाता राज्यहयजाणलाग्यो राज्येकोरह्यागरमन्दा रूपधारिणिकन्याभंडे हेम
हाराज जोजतिमकणतिमिलेनिश्चयदियोत मकेहविंतिगर्कु मेरोविंतिमान्या मपनितमोआग्यामानुलाभ
णि मकणव्याहागन्याभया छमेहासम्मतिर्ययात्राजावसंछ महिनापुग्याउप्रात्त मसंगयकांतहोला य
सोतमोमंत्रीपुत्रमान्दछत्त मपनितमोआग्यामानुला भन्दा मंत्रीपुत्रभन्दा मतिर्ययात्रागारिआवन्
जि मेरिव्याहुलिसंगारहनुतेले प्रतिभणोरव्याहागयो तवतिर्यगयो तांहांउप्रात्त त्योरूपधारिनीकन्यार

कातिकिवुहारि. एकासयणमावस्यार. तव व्याकुलि भंके. मेराता परुषको आद्राक्. परंतु अंतजाण सक्तिन. योंहा परुष छैनन्. मे
रावडो यौवणक्. मेरातायस्तो शुभाये भयो. तो कण क्वा शुभाये लायो. आइस. जौ मेरा नजिक मातो लाइ देवता ले पठाया
ता. तपाणि शुभाणि भइस. भन्दा. तो रूपधारिनी के न्या भंके. तेरा जति परुषको इच्छा भया. म परुष भयर. तें संग सभोग गरु
ला भन्दा. तो भन्के. क्वाण म कण लोभ्या. उहे सभन्दा. हे म क्वाण ठाठुला. मेरा विद्याको वलक्. य सो भन्याको छ. दा ५१
णागदी. तपस्यागदी. सुआशगदी. गणागदी. नमस्सागदी. संगामगदी. दोषिरनगर्नु. सां वो वों डोगर्नु. बहुतरतनव
संधराक्. न्मन्दा. जौ जति तमा विद्याको वल भया. प्रत हे देखाव भनिर. रूपधारिनी ले हेतव भनिर. मुखको गुठिका
मिकार. परुष भयो. ऐसे प्रकार संगदि उस के न्या भैरलो. रात मा परुष भयर सभोग गण लायो. परस्पर एति वाख्यो. तों हो

उपान्तक महिन पुग्यार मंत्री पुत्र आइ पुग्यो परस्पर देखा देख भयो मंत्री पुत्र आइ पुग्यो हामिक ए सुख दुनान् भनिसवै सहरमा
हरविठ्ठाइ भयो सवै पाँच काजी का घर आया गावण वजावण लाग्या गित वाजि त्रमंगल गय्या कोति दुवै ले देष्या मुन्यार दुवै च
वल भया परस्पर भन्न लाग्या कसो गरौ कि समुन्द तरि पारि जाउ पार जाणन सक्या जल बुडि मरौ कि विखरवाइ मरौ कि भन्दा के
न्या रुप धारि नी भँके कसै गय्या पनि दुन्या छै ए हे सुन्दरि गय्या का वस्त को सो कन गर्नु पर दुन्या कूरो न चितावनु ज्या कूरो भै प
रि आउछ तेहि वये वहार गर्नु तव त्यो जा आ कहा उछन् ॥ ज्या कार्ये होइ आ उछन् त्यो कार्ये गय्या ना सिदै ए त्यो मनुष्य
समुन्द पणित रिजा ला भन्दा दुवै को मण मिल्यो अवयौ हाँ देखि जाउ भन्यार लोग पाँच सवै हरविठ्ठाइ माला ग्या ते से
ओ सरमा ति दुवै निस्कार जाँ हा मुल देव धिया वाँ हित्ये स्त्री को रुप धारि वाल ए ले मुल देव धूर्त ससिक ए वतात्त कहो

उहाँ प्राज्ञ मूल देव लेव डवा लण को रूप गया धूर्त ससिकरण बोड सब वि को पूत्र गराय ल्याया राजा गँया पुण्या
 दर्शन ग गया राजा ले विद्या वना भाव साया कू सल प्रहम ग गया त्यो के ठो को ल्या य उभ नि राजा ले सो ध्या वाल लण
 विंति गर्दन हे महाराज मेरो छोरो हो यसे कि वाल लण ति ति थि राषि गया कि हो त्यो ना सो मा गण आँयाँ ॥ दिनु ह
 ५२ वस मन्दा राजा भँछ हे वाल लण म पर के ही दया राषि मेरो विंति सुण भन्यार त्यो काजी का छोरा संग को वृता न्न क ह्मा ५२
 त्यो सुणि कण वाल लण ले अति को प संग भन्न ला गया मेरि वृह रित श्ले अर्का कण दियी स्त तँ कण सरा पग ह्नु मन्दा
 राजा काजी पाँच सवै पाव प गया राष २ सरा पन गर भनि विंति गर्दा वाल लण भँछ हे महाराज हे पँव हो मेरि वृह रित अ
 दिये जत तस्को साठो राज कँन्या दिन छैत मेरो छोरो वु ना उछु मन्दा राजा का भला भला पँव व स्यार मत गणि ला गया

नदिउतसरापलेकूलदेसकोभस्मदुन्यादिउतराजकन्यावाहणकनकसोगरिदिउतत्परकुटुम्बहोइएणनेपनिवाह
एउचैजातहोसरापलेतासर्वनासहोलादिन्याहोमणिमतठरायाव्याहागरिदियातवलेगया॥उच्चाएवनमापुग्यार
वोरैतनावटुलियातवधूर्तससिरवाहणस्वामिराजकन्यानिमित्तेविवादगणलाग्यामैलेविवाहगयाकिमेरिहोभ
न्याससिधूर्त॥मैलेताअधिगर्भजमायाकोछभन्यावावणस्वामिशुद्धैकोविवादमुलदेवलेछिनसकेननभानि
एतिकथाकहिकएवेतालभंछहेमहाराजत्योराजकन्याकस्किभार्यादुन्याहोभन्दाराजाविक्रमसेएअगणगछनहे
वेतालससिधूर्तकिस्वाहिमहोभन्दावेतालभंछवाहणकोताअधिगर्भभयोक्वाहातस्किभैणभन्दाफेरिराजाभ
छनहेवहणलेताछललेगर्भराष्योससिधूर्तलेतामन्सारलेतानुगारिव्याहागयोथ्योतस्कारणतस्कागर्भमाको

कोरो कोरिया कू ससिधूर्त कणापिण्डाणगला यसोभन्या कोकू सोवर्ण फुलपथिवी इति एको संविता ति एज
 एजनाग कू को को भन्या यो मुग विरकू न यो विवत कू न यो सुन्दरि स्त्री कू न भन्या ॥ इति मुणी वेताल
 फेरि हू घे मा गयो ॥ ॥ इति सीवदास विरविता यो वेताल पंच विं सतिका यो वतु हंस कथा हा समा समा ॥ ॥ १४ ॥
 ५३ वामन त्व क हंत वा हस्ति वक्रं महोदरं नमामि पतया भक्त्या विद्वे संपर मे स्वर ॥ १॥ राजा ले मृत कण कांध मा हल्यार ५३
 फेरि वेताल भं कू हे महाराज म कथा हा कहं कू मुण ॥ एक हि माल य भन्या को पर्वत थियो ताहां सय जो जन विस्तार का
 २७२ न्न भन्या को नगरि थियो त सन गरि मा विद्या धराण की जी मृत केतु भन्या का राजा थिया केतु मति भन्या कि रानि
 थि यी न् त ए का दुवार आगण मा मनोरथ दायक कल्प वृक्ष थियो अघि पूर्वी देखि शत वराजा अपुता थियार पत्र

णिमीत्येकल्पवृक्षेकोसेवाश्राधनावहुतगया। तवकल्पवृक्षेसंतुष्टभयरभंक्तुं हेमहाराज जीमुतकेतु मतिमीपरसं
सुभर्यो। तिमिकणवडोधर्मीत्मासूत्रहोला। मेलेदियांनिश्चयो। भनिकल्पवृक्षेलेदियार पटवंधिरानिधिपूत्रजनम्पोः
जसेपूत्रजनम्पो तसेमहाहर्विवठाइगया दारगगया पाठपूजापारायणगया उपान्तनामकर्मनगया जीमुतवा
हणभनिनामराध्या राजालेसधावास्तुएकण पाठपूजामालाया तनकादेसमासवेदानगर्न्या सवेयज्ञगर्न्या एक
कालभोजणगर्न्या त्रीकालह्मानसंध्यागर्न्या सत्यवादिहुटोनवोलन्या रिसरागरुगराकसेसगनगर्न्या पृतिगर्न्या
सवेसंसारयस्तोभयो उपसर्गकोभय परचक्र शत्रुभय अग्निवायु वाचमुसा इत्यादिकेहीकोभयभयण दस
हजारवर्षसम्पत्ताकालकोपणिभयभयण मेघपणिसमयसमयेमावर्षन्याभयो भूमिमासदाशुन्नलेपरण्डन

लाग्यो गाइयणि घैला भरि दुर्दिण लाग्या वृत्त्ये पनिसधा फुलन लाग्या स्वामिका वृत्तमास्त्री रहन लाग्या जीमूत
वाहरण कारजा इमायस्तोभयो प्रसै गुण ले युक्त भया को राजा जीमूत वाहरण भयो त्यो पानि चितावन लाग्यो अहो
संसार मा भलो क्या हो भन्या सर्वती वाजनु को उपकार गर्नु त्यो अति भलो हो यसो चितायर कल्पवृत्त्ये को सेवा ग
या कल्पवृत्त्ये संतुष्ट भय आग्या गर्छन् ॥ हे जीमूत वाहरण मतेरा सेवा देखि संतुष्ट भयां ज्यातेरो इच्छा कुमा भन्यार
जीमूत वाहरण विंति गर्छ हे भगवान् तिमि जति संतुष्ट भयोत सबै पृथिवी मा धाणि गराइ देउ दारिद्र्य को हिन हव
न् पहिवर मां कुमन्दा कल्पवृत्त्ये ले हव स भन्या तसै गराया राजा का गोतिया हरु ले यसो चिताया वा बुझो
राहु वै धर्म गर्न्या भया हामि एसै ओसर मा राजे लिउ भन्यार से न्यज माइ सहर च्या तव राजा भन्छन् हे पूत्र

कसोगरीभन्दा जिमूतवाहणविंतिगर्हन् संग्रामगरेराज्येथामौलाभन्दा राजाभन्द्धन् हेप्रत्रयोसरिरभन्याकोअनित्ये
रहन्त्याहेण सम्यतिपनिसधायकेनासहुदेण कालभन्याकोदिणदिननजिकेआउछु ससकारणधर्मकोसंग्रहगर्नुये
सरिसर्वदोषभयाकोछु तस्कानिमीत्येमतापापगर्दिन गोत्रहत्याभन्याकोवडोपातकछु गोत्रहत्यागर्नीदेखिदेवतापि
त्रदेवता आइवंधूसवठाढाहुनान् जीउदामामेदोबोलायोत त्योमर्नुहो तिराज्येकोलोभगर्नीगोतियाकणराज्येनादि
यातान्तणकोआसाभंगहोला त्योआसाभंगभयाकोपातक हामिकणलागलान्तस्कारणयोराज्ये गोतियाकणदिउर
उचानवणमाजाउभन्यार गया राज्येसौप्यावणमागयरदिणकाटणलाग्या तसैसमयमा तसेवणमारहन्त्याअधिकोप्रत्र
मधुकर भन्याकोथियो तससंग जीमूतवाहणलेमित्यागिआ तणमितसंग जीमूतवाहणमलयापर्वतमाडुल्लनगया

तां हीयक गौरि देवी को मठ देखा मठ का अचिवाटय कनारि विना वजा उदि देखा सवि संयुक्त भया कि ते सनाइ का
 ले पणि जी मूत वाहण देषि परस्पर दुवै कण काम देव का चेष्टा भया जसै काम का चेष्टा भया का सविले देषि रत्त सै भनि
 इता घर जाण सकि नन डोला मगा श्वे के रस विरह ले घर ले गया जी मूत वाण कन पनि प्राफना मित ले आश्रम भाले
 गया काम देव वि कल्प भयो त्यो कंन्या प्राफना घर गया पछि रात्री बिलय मा विरह का अग्निले सम्युणी सरि उठ्यो र
 चिसा चंदु मण्डल सित लठुंगा माव स्यार महतारि थी वृत्ता त्त गरि त्यो स्वामिन पाया मप्राण त्याग गरुला भनि रानिले
 राजा थी कहि न राजा ले जी मूत वाहण कण खोजन मलय पर्वत मा पठाया श्वा कर जी मुत के तुधि गया विंति गया हे
 महाराज नम्रा रौते ला जी मूत वाहण कन पठाव विश्वाव सुहा माराजा रौते लिदि न्छन पूजा गर्छन भनि विंति गया

हवसभणिजीमूतवाहणकणपठयाः जीमूतवाहणगयरमलयसुन्दरिभन्याकिराजकन्याः विवाहगः आरः वशः उत्साह
लेः सोवर्णरत्नघचित्तगः न्याकापालिमाः चहेरः आयाः वावामः हतारिकापावमापयाः ठोगदियाः राणिसमेतः आया
कोपूत्रदेष्टारः वावामहतारिमहापुसभयाः वावाकाहजुरमाः आयाः तसैसमयमाः एकदिनमलयवैपेतमाविनोदग
णिडुल्लणभनिः सालोसंगलिपरः जीमूतवाहणगयाः तांहांयकसेतोपर्वतदेष्टारः सालाथिसुध्यायाः त्योसेतोदेखिन्या
क्याहोमन्दाः सालोविंतिगर्हः सर्पकाहाडुहन्ः तांहांसधागडुरलेः आयरनागमारिजान्छन्ः अरुपनिदिनप्रतिप्रकर
मार्देछन्ः तसैप्रतिकूरोजीमूतवाहणलेसुन्याः तसैआफुसंगगयाकासालापुभृतियोथियाः तिसवैफिराशदियाः आ
फुयल्लेगयातसैः एकिवुठिस्वाष्टिमलेहेपूत्रभनिपूत्रसोगलेहदिरहिच्छः सुन्यादेष्टारः सुध्यायाः तिमिक्याणरुनक्केउमन्दा

बुढिया विंति गेर्क. आज मेरा छोरा कण गरुड लेषा इमार्क ते सै अर्थ लेखन कुमन्दा जी मूत बाहरा भंछन जन रौ मेरो जी
उदि उलारतु मा छोरा को जी उरा मुला भन्दा संघ बुड नाग भंछ हे मित्र य सो आग्यान हव सवडा को धर्म तय सै हो नरत
मेरो जी उमा रे मेले वाचनु ता धिक्को रे हो. ति मिजा उर्यां हंन स. त सै गरुड आवला. त सै विगार हो ति मि बां डोता उमन्दा ५६
५६ जी मूत बाहरा भंछन. ति मि मेरा भाइ भयो यो यो ह्विस. म गो कर्ण देवता को नमस्कार गरि आवन्नि वस भन्यार. संघ बुड ना
ग ले जानु पर्न्या ठा उमा. गया. त सै त सै आकास बाट गरुड आ उदा देष्यार राजाना गरहन्पा सिलामा गया सुत्पा
नाग कण घाण भणि. गरुड ले डरावनु. सरूप गया. पाव पाताल मा. लाइ. पखेटा ले दस दिसा व्यापारि सात सो व
र्ण को वदगि वृत्ता कंठ मारा खि. चंद्र सूर्ये काने त्र गरि. पुस्ता भूवण काना यक गरुड. दस जोत एला मूवु वोगारि. यस्तो

मिमसरूपगरुडकोदेषिपणि राजाजीमूतवाण्डरायनन॥ तस्तेविखयमागरुडआयरचुवालेसमात्पारपक्षाया
 फेरिलीयारगयाआकासमालेजाभहराजाकाहातमा लायाकिअंगुष्ठिगलाकोहारराजाकोनालेखिविहग
 ज्याकोत्पोरुक्कलेमूद्वियरमलयवतिकाकाखमाखस्योत्पोदेखेरमलवतिलेमहादुःखितमयिन्हेस्वामिआजतिमि
 कणक्याभयोःभणिसोकगरिन्तस्तेसमयमासंखचुडनागपणितेसैसिलामागयोराजाकणलेजादोखोरभनूछ
 हेगरुडछेड२त्योतप्रोभह्येहोइणसंखचुडभन्याकोनागकुमारतप्रोभह्येहोत्योतयोंहीछभन्दागरुडलेसुन्यारसं
 धिमानिमाणिकर्क्यातांहीखस्याःयोमैलेक्याल्यायाभणिगरुडजीमूतवाहथिसुध्यावक्कन्तंकोहोसक्याणयस
 सिलामाआशथिसभन्दा राजाभनूछन्क्याणवित्तमांछोतप्रोमनोपेगरिमकणभह्येगरभन्यारगरुडआग्या

गर्हन्. धिष्टं घृष्टं मिति ॥ वडाकोरितभन्याकोयस्तोक्. प्राणत्पागभयापणिजोआफनुसोभावक्. त्योकोइ
देनन्. दृष्टान्नकाक्. भन्या. आखण्डादिवंदनकाश्माश्रेष्टक्. त्योकस्तिघस्तासुन्दरमुवासुहुनक्. धातुमा
श्रेष्टमुवर्णक्. त्योकस्तिहधगयापणि. कालोहुदैण. कान्तिवत्तहुनक्. एसमाश्रेष्टउषुक्. त्योखण्डखण्डगारिका
५७ टिपेल्लामा. एसयकाउदामापनि. तितोहुदैणवहुतैमिठोहुनक्. तसैवडाकोसोभावकस्तिदुःखपायापनिकुट्तेन ५७
योवडाज्ञानकक्. तिन्यापदेखि. यकपावपणिवित्तभैअन्यायमाज्ञादेनन्. कोहीभलोभनोसकोहिमन्दोभनो
स्तपनि. लह्मीरुनत्तपणिजाउत्तपणि. आजैमर्नुक्त्तपणि. वहुतैतीउनुक्त्तपणि. अन्याअधर्मवडोमनुष्ये
गैर्देण. वृत्तेपणि. आफुसूर्येकातापमारहेर. अरुक्कनक्. हारिगर्हन्. फलक्. नत्तपनि. अकीकैनिमित्ते. मिठा

फलपणिश्चाफुखादेणन् नदिवहंछन्नतपणिश्चुकीकैनिमित्ते मेघवर्षनश्चतपणिसंसारका उपकारैकणतस्तैप
रउपकारनिमित्त वडाकोजन्मविधातालेदिनश्चन् समुद्रमाश्रणेकपदार्थश्चन् त्योपदार्थसमुद्रक्यागर्हन् रत्न
इत्यादिश्रैकैकानिमित्त संग्रहग्याकाश्चन् विंध्याचलहातिलेक्यागर्हन् मलयाचलश्रीखाडलेक्यागर्हन् ना
हिसंवेत्योश्चुकीकैनिमित्तहो तस्तैवडाजन्मपनिश्चुकीकैनिमित्त उपकारकाहो जोमनुष्यश्चुकीकोउपकारगैर्द
एतस्कोतिवनुवृथाहो परोपकारगर्न्यजोश्च तस्कोतिवनुसुफलहो आफनुपेटताकागपनिसंपूर्णगर्हन् नाहि
वडाले उपकारगर्नु योमनुष्यगाइ बालणमित्रस्त्रीशरणकानिमित्त प्राणदिनश्च तस्कोजन्मसुफलकृभणिराजा
लेभन्दाजीभूतवाहणविंतिगर्हन् हेपरमेश्वरआजउपान्तनागतिमिलेनखानु जोअधिखायाकाश्चन् तिपनिजिव

५८ भूभन्दा हवसभणि गरुडले अमृतसिचेर सवेतागाया तव गरुड आफना स्थाणमा गया नागहरु पणि आफना घर गया ति
मृतवाहण पणि आफना आश्रयमा आया अर्की कोजी उमारि आफना जिय कोर स्थागर्न्याता सवेतातच्छ आफनु जिउमा
रि अर्की काजिउ कोर स्थागर्न्याता यकती मृतवाहणमा त्रैछन् ॥ उपान्त जो गोतियाले राय्ये लिधयाया था तिस
वेपाव परि राज्पे सौय्या ले गया एतिका हाकहेर वेताल भंछ हेम हाराज विक्रम सेण नी मृतवाहण संख चुड नाग ५८
इदुइमा को सत्ये वादि धर्म्मात्मा हो भन्दा राजा आ गया गर्छन् संख चुड सत्त्वात्मा हो भन्दा वेताल भंछ क्या अर्थ ले भ
न्दा राजा भंछन् गरुडले ले गिहा ल्या था ले गया को फि राइ कण त्यो छुड मकण खाउ भन्योर आफना कालमा
अर्की को मरण क्या ए गरु भनि छोडायो भन्दा वेताल भंछ हेम हाराज जस्ये अर्की का मरणमा दिउ दियो त्यो क्या हा

सत्पाधिकभयणभन्दा हेतुन्मरमाजी मृतवाहणका अर्कीकानिमित्तप्राणत्यागनीहो अभ्यासथियर प्रा
णत्यागगर्नगाहोमान्देराथ्यो जन्मजन्मांतरको अभ्यासगयाको दाणविद्यातपस्या प्रतिअधिकजन्म
काफललेपायिन्छ भन्पार प्रतिमुणिवेतालफेरिरुषेमागयोः ॥ ॥ इति सीवदासविरचितायां वेता
लपंचविंशतिकायां पंचदशोक्त्याहानकम् ॥ ॥ १५ ॥ अविद्धनेरसोपेतं रत्नाकरस्तसोभिर्तवने
स्वरस्वतिदेव्यं अणैककवितोस्थितो ॥ राजाले मृतककणकोधमाहाल्यार ॥ फेरिवेतालभंछ हेमहाराज सुन वित्त
येपुरभन्याकोयकनगरिथीयो तद्धमगरिमाहा धर्मसिलभन्याकाराजाधिया रत्नहस्तभन्याकोवणियांथियो
तसवणियाविच्छोरि उन्मादिनिभन्याकिथी तस्कोरुपतोदेषथा तस्कराकामदेवलेपिडागर्थो तपसिपतिकल्पंथा

तस्तोदुहा एकदिणरत्नरत्नवणिर्घालेराजाधिबिं^{ति}गयो ॥ हेमहराजमेराघरकैन्यारत्नकरत्नकाअधिपतिजिसिहो
त्योतवाहिंछेभन्या व्याहागर वाहिन्नभन्या अरुकरादिनकुभन्दा राजालेभलाशमानिससागुन्दिपद्माकाकणहेर
नपठाय गयरहेया नत्कारूपलेसवैमोहनभयाः कंद्यगलितभयाकोदेष्टोएवावुलेलुकायो नयनकोसविस्तरदेष्टा
मुखएणचंद्रमाजस्तोदेष्टा चम्पाकाफूलमै गालादेष्टा नाकवाटतेलधारावुहूदाजस्तोदेष्टा भूकूटिकामदेवतस्ताध ५२
नुमैदेष्टा दांतभन्याहिरामैदेष्टा पूवालाजस्तावठ कोइलीकाजस्तोसोर गलामातिणरेखा माधविजस्तावाहु हातका
नख राता अंगुलिसोभयाकि परेलाचिह्नाभयाकि साहाष्टाडास्तणभयाकि घटिवठिकेहिनाहि वरोवरमानौ चखेबाडु
इवस्याकाछनभन्याजस्ता स्तणभयाकि कटिसानुमुठिभरिभयाकि नामिगम्भिरभयाकि रूपकोविस्तारताकोगणिसकलाः

२ गणिलाग्या य स संगरहाता त सै संग आसक्तु नान् राजकाज के ही गऐ न न भनि मत २

ऐत्रवाटुला भया कि एस्तिनारि वीधिले रव्या कि हो सुभल द्यण सव युक्त भया कि नारि देष्यारहे एजा न्या हेरुले मुखामु
खगै यार राजा का हजुर गया विंति गणिलाग्या हेम हाराज अल हिरिणि रहि कृन् हजुर माता योगे रहि एकर तर रहि न क
विख मरहि कृ भणि विंति गय्या रत्त हत्त लेखे पुगोर धवल धर भन्या को सदी एत सै राजा को थीयो त सै कण दियो व्या
हाग यो लै गयो तां ही उपान्न ने स उन्मादि निकारि स उद्यो मकण अल छिणि भन्यार राजा ले व्याहा गरे न न भनि
रि स उद्या को थीयो त सै समयमा एक दि ए राजा सहरमा यात्रा गए वै क्षया त्यो उन्मादिणि राजा का देषाव प ह भनि
अलंकार लाइ सो हू श्री गार गरे र म्हाल माव स्या कि थी राजा ले देष्यार विताया त्यो देव कं न्या हो कि नाग कं न्या हो कि कि
नर कं न्या हो कि मनुख कं न्या ता यस्ता सुन्दर हु देण न भनि त सै विताया त सै काम देव ले वे धाग यो ज सै त सै ठो का क्षया

विंतिगयो हेमहाराज कयाहमलिणभयो कयादुःखमणमाभयो भणि विंतिगदी राजा आग्यागर्हन् अजसहरमाया
त्रागदी एकस्वाहिम्यालमावस्या किदेष्वा तयोदेवकंन्या होवा नागकंन्या होवा तयोदेष्वा रकामदेवको येथाभयोर भन्दा
द्वारपाल विंतिगर्हन् हेमहाराज तयोमनुष्येकंन्या हो रत्नरत्नवणिग्या कि कोरि हो जोतिमिले अलहिणी भनि को द्याये ५
६० तेही हो भन्दा राजा आग्यागर्हन् वडामानि सविवारगणी पठायो रदुरात्मा वाहण हरु ले ठाटि कला कृन् कामदेवको ६०
मनुर्विधा अर्धवच्छ कयाहमन्या सरिमाघानला गिभिन्न येथागर्हन् यसो भनि राजाले केटि हेणी पठायो कावाहण
हरु कण वोलाया भन्या हेवाहण होम कण कयाण ठायो भन्दा वाहण हरु विंतिगर्हन् हेमहाराज कारण ले ठाया को हो
कयाहमन्यारयो अत्येत्त सुन्दरिच्छत समा आफु असक्त होला ए राजकाज चलेण तवरा ज्येत्त यजाला भणि तस अर्थ ठां टि

विंतिगया को हो भन्दा त एक ए विहा दिया उँ हों उ प्राज्ञ धवल धर भन्या को सहीर राजा थि प कांत विंतिगणी ला ग्यो
हे महाराज त प्रो दास गुला महो जौ त प्रा का म अ व स्ता भयो मेरि स्वाहि म देखि क ए त तपो म ल्या इ दि न्कु संभोग गर
भंदा राजा आ ग्या ग क्खन हे धवल धर धर्मात्मा ले परस्त्री संभोग न गर्नु जोग्ये छै ए भन्दा तपो भं क्ख हे महाराज मैले
मेरि स्वाहि म दि र्यो क्यो दोख क्ख भन्यो त वरा जाले रि सी क ए भन्या परस्त्री ग म ए ग य्या क सो गरि धर्म होला ए सो भन्या
को क्ख विराणि स्वाहि म हत्ता रि वरो वर मां नु पर द्रव्ये क सि गि मै मा नु आफ नु जी उ अ की को जि उ जौ वरो वर देष क्ख तपो
धर्मात्मा हो सिष्ये क ए सा सना ग न्यी गुरु कु न्छ न् दुष्ट क ए सा सना ग न्यी राजा कु न्छ न् हे महाराज ति मि क ए म क
मा ति ल्या इ दि न्कु उँ हों देखि परस्त्री क सो गरि कु न्छे भन्दा राजा भं क्खन सन्सार मा वि रु द्ध गर्नु छै ए अरु राजा थि

लैजार. व्येस्यातुल्या. तवलि. उलाभन्दा. सदीरविंतिगर्छ. हेमहाराजतमोमणसंतोखगर. मव्येस्यातातुल्या. यदि
 णभन्दा. जातवभणि. उन्मादिनीमाचित्रलायो. दसैश्रवस्थापतिहुन्. पहिलेचितायो. दोश्रोहर्षिभयो. तेथो
 सुर्केराहल्यो. दोथोज्वराश्रुंगभांयो. पाँवोमासरिपो. ल्यो. छेठोषानुरुचेण. सातोमाकंपभयो. आठोमा
 वहुलायो. नवोउमाश्रुचेतभयो. दसौश्रवस्थाहुदा. प्राणत्यागहुन्छ. इतिदसश्रवस्थाभया. राजाकोप्राण
 त्यागभयो. राजाकोदेहत्यागभयो. भयापक्छि. सदीलेसुत्यो. एतसैद्वार. आयोर. गुरुधिसोध्यो. हेगुरुश्रवक्या
 गर्भ्याहो. भन्दा. गुरुभन्भच्छन्. आदित्यकणश्रुद्यादेउ. मेरोस्वामितैंहोहोस्. संसारजीवातंतुकोप्राणतिमिहो. क
 र्मले. मणलेवचणले. तिमिदेखि. श्रुर्कोमेरोकोहिछे. णभन्योर. सलामाप्रदक्षिनागरेर. फालहाल्यो. जसै. तसै.

न्मादिनिबिंति गैर्के हेगुरुस्त्रीधर्मक्या हो आग्या हव सभन्दा गुरु भंक् स्वामि विचमान छुं दे जो स्त्री वतति र्थयात्रा
जान्छे त्यो स्वामि को आयु छि ज्योगर्पा हो परंतु मया पछि नर्क जान्छु स्वामि निर्गुणि रोगि भयापनि श्रीले
परमेश्वर देवता भनि मानु जिवन्नि सेवा गर्नु मया पछि सति जानु ते सो ग्या पाव पाव शुश्रूषमे धयज्ञ ग्या जस्तो
हुनछु साधु स्त्री को धर्म स्वामि संग सह कामिनी देखि अर्को धर्म के ही छे एण उपान्त ॥ तिण को टिप चा सलाघ रो
म मनुष्ये का सरि मा हुनछु न तति वर्ष स्वर्ग मार हंछु न स्वामि संग सति जान्या उत्तिम हो एति धर्म मुने रक्षमान
दाण गरेर वित्ता पुदहि नागरि उन्मादिनि स्वामि संग सति गै हे स्वामि तमा दास कि पान दासि जन्म २ मा प
णि सुख होला भणि सला मा पसि एति कथा हा कहेर व्येता लभंछु हे महाराज विक्रम से ए इति नमा को स

आत्मा ठुलो हो जाणि कणन क ह्या ति मि पनि मरो ला भन्दा राजा विक्रम सेण आया गच्छन् राजा सत्याधिक
 हो भन्दा वेताल भन्छ कया अर्थ ले भन्यो राजा आया गच्छन् आफना सेवक ले दिया कि स्वास्नी पनिलि
 यण धर्म विरोध हो ला भनि धवल धर सदा र लेता स्वामि कानि मित्र नि उदियो त्यो पणियो गोपे हो उन्मादि
 ६२ नि आ फ्रा स्वामि संग सति गै त्यो पणियो गोपे हो सन्सार माय सोच्छु सुख को भोग गद्दी दुःख आ उच्छु दुःख को ६२
 भोग गद्दी सुख आ उच्छु एस्तो व क्रीच्छु भन्दा प्रति मुणि वेताल फेरी रुखे मा रुणि ए गयो ॥ इति शिव
 दास विरचितार्था वेताल पंचविंशतिकायां खोडसकथा हानक मसमाप्ता ॥ १६ ॥ ब्राह्मण कूलाल वन्न
 यमितं ब्रह्माण्ड भाण्डोदरे विद्युर्गणदस त्र्योतार गहणे क्षिप्रो महासंकटे ॥ रुद्रो येण कपाल पानि पुटके भिक्षा

एणंकारितेः सूर्यो भ्राम्यति तित्यमेव गगणे तस्मै नमो कर्मणे ॥ राजाले मृतकण्ठं कांधमाहा ल्यारः फेरियो तालमंक् हेम
हाराज विक्रमसेण मकथा हाक हंखु सुण ॥ एक उज्जयणि भन्या को नगर छः तां हा महसेण भन्या का राजा थिया देव स
र्मा भन्या को ब्राह्मण थियोः तस्को पूत्र गुण कर भन्या को वडो पाण्डितज्ञानि थियोः सुरो पाणि धीयो तस्काण सुरूप भन्या
किर्कन्या व्याहा गरि दिया तस्ते समयमा त्यो गुण कर जुवा आभयो न्या घरमा पायो त्यो लिदे जुवा माहोर्दे गण लाग्यो
तसो गर्द २ परिवार ले धपायार अर्की देसमा सहरवा हिर देवालयमा गयर भोकले सुत्यो क्या गरु कता जा भनी चित्ता
गण लाग्यो तस्ते समयमा एक योगि बुद्धि आयो तस गुण करले नमस्कारा यो योगिले सुध्यायो को हो सभन्यो
रत स ब्राह्मण पूत्र ले आफन सव वृत्ता त्त कलोः फेरि मभो कै छु भन्यो योगिका हातमा मान्छ को खपर रहे छ ताहिमा

मातरहेच्छत्योखाभनियोगिलेभन्योरत्योखप्यारकोभातकसोगरिषावाहणहुभन्दायोगिवुनोवडाकुलकोरहेछ
योमातरवायणक्यादिउभणियोगिलेचितायोः ध्यानगयोरवटयह्येणिआइहेयोगिक्याआग्याहुनछभन्दायो
गिभन्छएसवाहणलाशवाणदेभनिजैसेयोगिलेभन्यातसेताहिरकघरदेवीवटयह्येणिलेरचिन्तातसेघरमावाह
६३ एकाणभोजणतंदणपाणफुलविद्यावनासमेतरातमाएणिदडावाहणसंगगरिणजैसेविलायोतसेवटयह्यनि ६३
गैवाहणपल्लेभयोःविहाणहेछतकेहिदेखेणतेहीदेवीकोस्मरनागयोसुन्येहृदयमात्रध्याणमाकेहिदेखेन
फेरियोगिलेभन्योहेवाहणक्यानविलखाउछसभन्दा॥वाहणभन्छहेतपसिवटयह्येणिकावियोगलेभ
न्दायोगिभन्छत्योदेवीताविद्याकावललेगैभन्दाहेप्रभूत्योविद्यामकएकहुसाधनागर्कुभन्योरयोगिलेमंत्रहियोः

योमंत्रजलमायकचित्तभयरमंत्रसाधनागारमन्योरलौभन्योजलमामंत्रसाधनागर्दीकेहीप्रवयपायरयोगिथी
कसो॥हेमगवान्मेलेविस्तारंगयाप्रतक्षपाइणभन्दायोगिलेअबअग्निमासाधनागारमन्योरवाहणभन्दा
परिवासंगभेटगरेरआँउलारअग्निमाप्रवेशगरुलाभन्योरपरिवाधिगयोपरिवारसंवैअंकमाकागरेररुणलाग्वा
तववावुभन्दाहेप्रत्रगुणकरएतिदिणकोहावस्याकोथिइस्चारकसोगारिविआस॥वाहणितेरिप्रतिवताधर्म
सिलचारकर्मभयाकिच्छगहस्थधर्मदेखिठुलोअर्कोछैणस्वास्तिदेखिठुलोसुखकेहीछैणमातापिताकणयोनि
न्दागर्दि॥योअधर्मिवाडातहो॥तपोपणिसर्वगजाणपाउदैण॥भनिवाहणकोवचणछएतिपिताकावचणमुनि
प्रत्रभन्मंछहेवावायोसरिमागतपिपकिराजनुमलमूत्रदुर्गन्धभयाकोतस्मासंतुष्टहुन्यामूर्खहोविरक्त

ऊन्यापणितहो. हेरकस्कावावुकस्किमहातारि. कस्किस्वास्ति. कस्कोछोरोसन्सारमा. उत्पत्तिप्रलय. यसै
छ. केतावेरजन्म्या. अणेकहत्तारयोणिमा. कोवावुभयाको. कोछोराभयो. विर्येकोरक्तकोसंयुगलेदेहि
नछ. त्योदेहीविष्टाले. मलमूत्रले. पूणिभयाकोछ. तस्कारणसरिरुमुविछ. सुविक्यालेहुनछ. भन्या. ग्या
णलेहृदसुविहुनछ. पेटमापापभया. वाहीरधोयालेसुविहुदेण. योक्कर्मगर्भाछ. यज्ञगर्भाछ. न. तणकोदे
६४ वताअग्निमाछ. योबुद्धिमाणछ. न. तणकोदेवतापेटमाछ. तस्काकोटिवुद्धिछ. प्रतिमाकणदेवतामान्दछ. न
जोजोगिछ. न. तणकोदेवताहृदयमाछ. न. तस्कारण. गृहस्तसर्पकोप्रयोजणकैण. सन्सारमामरनुजन्मनुभ
लोछैण. योगसाधनागर्कुभणिफेरिघरवाटनिस्कोजाँहांयोगिथीयो. तांहीगयो. योगिकाहजुरमाअग्निप्रज्वाल्ये

गयोः अग्निमापशोरः मंत्रसाधनागणिलाग्यो नैपणिवटय ह्येणि आशरणभणिः फेरियो गिथीकहो ॥ प्रतिकथाहाक
हिव्येतालमंछः हेमहारजक्याकारणलेवटय ह्येणि आशरणः कहुमन्दाः राजा विक्रमसेण आग्यागर्कन्ः साधकका
होचित्तभयाकोदेखिराशरणः एकचित्तसंगकार्येगयासिद्धुन्ः होचित्तभयानासहुन्ः दाएनभयाकृति
वलेदेणः सोंवोनभयाः पूजाहुदेणः न्यानभयाकाठाउमाः लहमीरहदिनन्ः ध्याएनभयाः सिद्धुदेणभन्दाः वो
तालमन्ः कसोगारिसाधककोहोचित्तभयोः मन्दाः राजाभन्ः ॥ मंत्रसाधनागर्दगर्दैपरियाधिगयोभनि
योगिन्ः येस्तोहोचित्तभयाकाशिष्कएकसोगारिमंत्रदिउँमनिदियेन ॥ तसैअर्थविद्यारिसिकन आशुनभन्दा
पतिमुणिव्येतालफेरिरुखैमाणुणिएगयोः इति शीवदशशविरचितायां व्येतालपंचविंसतिकायां सप्तदसक

धाहानकमसमाप्त ॥ १७ ॥ नमस्तेमैगणसाये सर्वविघ्नेविनासने कार्प्ये रंभेषु सर्वेषु यः सुरैरपि पुन्ये
 ते ॥ राजाले मृतकणकाधमाहा ल्यार फेरिव्येतालभन्कु हेमहाराज सुणामकथाहा कहन्कु प्रकर्वकोल
 भन्याकोनगरिक् तांहागुण सुन्दर भन्याकाराजाधिया तण कावहुते रानिथीया परंतु पूत्र संतान केही
 ६५ यियनन् ॥ ते सैनगरमहा यक्ष भन्याकोवृत्तण महाजनवनिर्घाधियो तस्कि छोरि धनवति भन्याकि ६५
 थी ॥ सामलिपुपुरिमावद्ध्या ॥ गोरिदत्त भन्याकोवृत्तण लेव्याहागया किथीः त्यो प्राप्ता देशगयरस्त्रीस
 मेतमहा सुषसंगमा रत्नाकोधियो तस्ते समयमा एक छोरि तन्मि आकुम यो तस्ते समयमा गोतिया हरुआ
 या अयुताली कोधणले गयाः त्यो धणवति छोरिली यर वावु काधरजाभणि प्रा उदा रात पयो वागे विराइ छर

समसाणमागैछु एकचोरमुलीहालिराधाकोरहेछु तस्कागोडामा धनवतीको आंगलागोरचोरभन्छु क
 सेयो कसुगयो पस्तोरहेछु सुखकोरदुःखको दाताको हीरहेछु अर्को देलारखाला भन्दा पाणि कुबुद्धि के
 हो अधिको ज्याकमाइ हो त्यो मात्रै रहेछु जहाँ मृत्यु छु तहाँ दुःख छु जहाँ हाल दूमी छु तहाँ धण छु ताहि प्रा
 प्रा कर्मलेले जान्छु अहो मसुलिपया कातिरा दिण भया अरु मेरो जिउ ना प्रा साछु धिक् हो भन्यो फेरि वो
 र भन्छु को हो स्तमन्दा त्रिले मप्रनाथ हो एक छोरि मात्रै संग छु भणि तब चोर भन्छु तेरि छोरि मलाशदि
 याता एकलारख सुण का प्रधुपि दिउला भन्दा धणवति भन्छु पापको विहवालो भहो व्याधिको जरो रस हो
 दुःखको विखाएति हो एतितिण छाया सुखि दुःख पृथ्वी मै ले दिया **को** सो गदि छोरानुला उछु सभन्दा

फेरि दोर भन छु गंधर्व विभाहले विभाहग या के न्या मेरि भै न ऋतु को समय होला तव एक वास एल्य
यर मेरा हज्जार रूप याँ दिपर ऋतु दाण गराया याँ हा देखि पूर्व वरो को हख देखि न छु त सरुष मणिला
ख सुषुपि छन ले जा उभन्योर दोर म यो त्यो धणवतिलेति सुषुपिली यर फकि एक विहार वाना यर वसि
६६ त्यो के न्या वटि यो वणवति भै एक दिन प्राफना घर का म्याल माव स्या कि थी त सै माहा सखि हखे ल ए जा ६६
हा देखि ए खेलणो जा दावाट मा यक वास ए देखि रु काम देव भयो तव सखि भनि हे स पित स वास ए कन ली
यर प्राभनि साखिले हव स भनिर दाकि ल्याइ ते स वास ए क ए ली यर आमा थि गै माता भन छे हे वास ए मेरी छे
रिका ऋतु भै रहे छु त स्कारन ऋतु दाण देउर छोरो भया हज्जार रूप या ति मि क ए म दि उला भन्दा ते सै हव स मरि तु

राणहिउत्ताभन्यो. खटियामावशाया. सुणइत्यादि. कपरापहिराया. धानुपिनु. पाणमिठाइ. पुवाया. रातमातस
संगसंभोगगयो. बिहानसखिआइ. सुधायी. हेसखि. अजतेरास्वामिलेक्याक्यागयो. भन्दा. त्योभनके. हेश
खिस्वामिविद्यावनामाजसे. प्राया. तसेसारिका. आफैफुको. अरुकपरापणि. पुकुलाभया. जाँघसम्मपुग्या.
याँहाँसम्मजान्दु. ताँहाउप्रात्त. रसकावसमापया. वसपदी. क्याक्याभयो. तादिणभनि. एस्तास्वामिकरात. स्वा
हिमतन्मजन्मांतरमापनिविशुदेनन्. कसोभन्या. सुरीकुलिप्रेमवचणबोलन्या. अत्येत्तमायागन्या. दाता.
गुणवंत. अतिरह्याधारि. स्त्रीसंभोगनाको. एाको. सिपालु. एस्ताकराता. विशुदेनन्भणि. घालगरितेस्का.
तेसैदिनतागर्भरहेछ. गर्भरह्याकाछे. टवाँदिनमास्वप्नादेवि. कस्तोभन्या. यकपूरुषजटाजुटभयाको. आधा

चन्दुमाको फुल लाया को. स्मेसान को भस्म. श्रौंगमा चस्या को. सेतोजणे लाया को. सेतौक मलासनमा वस्या
को. सेतानाग को मेखलापे ह्मा को. खड्ग खद्वाग. मुण्ड श्रीसुल. प्रतिदाहिना हात मालिया को. दशभूजायां
व्रमस्तक पहला श्रौंखा भया को. श्रीसूलपानि. वांगादांत. प्रतिभयानक. भया के भया को. चन्दुमा का फुल
६१ कंकण. डमरू. घंट. सर्पवाम हातमा भया को. केवल प्रलय काल को. अग्निजस्तौ. वखभमा चह्ला को. एस्तोत ६१
पसि. स्वप्नामा देष्या. तेस्तपासिले भन्यो. तोलाइ छोरो जन्मला. तस्कणयक मधुवनायर. तांही मित्रवाल खक
णराखि. प्रभू पि. मुणका. तांही मित्रवाले. राजा का द्वारमा. राखि दिया भणि. सपनामा तपसिले भन्यो
छोरो पणि जन्म्यो. जसे. तसे. तपसिले. भन्यो. ते गोर. रातमा वाल खकण. राजद्वारमा राखि गै. जसे. राखि गै. तसे.

राजालेपणितेसैस्वप्नादेष्ट्या। तपसिराजाधिभक्तुः हेराजुन्। तेरादारमापन्नकुः पाठराणिकण देभन्योर
जागुभयोः हेराजादारानिलेमधुसल्याइन्। हत्ताररूपयांसमेतस्त्रदेष्ट्या। लक्ष्मणहेन्याहरुले हेन्याएवति
सलक्ष्मणकोवालखरहेष्टु भन्या। राजाभक्तुः वतिसलक्ष्मणभन्याकाकस्ताहुन्। भन्दा। जानन्याहरुविति
गर्कन्। तिणठावाकल्यो। तिणठाउगंभिरकुठाउचो। वाहोठाउहोठो। रातठाउरातोहुन्या। राजाहुन्कुः
पांचथोकलामु। चारथोकसानु। नाभिकंठहृदय। यतितिणथोकगंभिरनिकाहुन्। क्षातिमुख। निधारेयतिति
णठाउविस्तारनिकाहुन्॥ काषि। कोषा। नाक। कौंध। यतिचुठाउ। उवानिकाहुन्॥ लिंग। गवा। तंघा। पृष्टि
यतिवारहोठानिकाहुन्॥ श्रींखा। तालु। जिह्व। वठ। हत्केला। पैताला। एष। यतिसातठाउको। रातोमुखसम्य

तिवठावन्याहो. दांत अंगुलि. पर्वकेश. यतिवारथोक. मुखदाताहो. चूँडो. आँखा. नाक. हात. उदको. अंतर
यतिपाँवथोक. दीर्घाणि कोहो. योवालख. अवस्परजाहोला. ॥ भन्या. यतिराजाले. सुन्यार. जसै. तसै. मोतिको
हार. पूत्रका. गलामाहाल्या. मोतिका. दसगुण. कुन्. राणिले. पूत्रका. काखमाहाले. राजा. काबाँ. मतिर. राषि
६८ न. उहाँ. उप्रात. वठा. शग्या. हर्खे. उत्साव. गयार. मित्रहाल्या. नाम. कर्म. गया. हरिदत्तनाम. राष्या. राणिले ६९
गुरुषि. सोपिन्. ॥ गुरले. सास्त्र. पहाया. सो. हवर्ष. भयो. सर्वे. सास्त्र. पयो. सो. हवर्ष. समर्ष. वालख. हुन्. कु. साठि. व
र्ष. समर्ष. अद्दे. सि. हुन्. कु. सत्तरी. वखे. उप्रात. व. दु. होला. भि. कु. त्यो. राजा. काल. पुण्या. यन. मया. त. ए. को. पूत्र. हरि. द
त्त. राजा. भयो. उप्रात. के. हि. दि. ए. मा. राजा. य. सो. भन्. कुन्. ॥ म. पूत्र. जन्म्या. को. क्या. भयो. योग्या. मा. पि. ए. दान. न. ग. या.

१ वावु कानि मित्त १

क्याकु भन्या भणि गेया श्राद्ध मागयोः तौ हा गय खाल ए क ए व हू ते इ वे दा ए ग योः त व गुरु भं क न ज स
ज स्को इ वे म य क द्या स वै ती य प र रा ष नु त व त स् क ए ज्ञा णि भ नु मो ह्ये य नित सै क ए क न क वि ना ज्ञा णे
ले ज्ञा पा ल्या ले वि भू ति ला या ले रु दै ए जौ त द ए ड धो र ना गा भै सि र मु डा या ले अ थ वा गु फा मा प स्या ले ह
ख म णि व स्या ले पू रा ण प र्क वे द्य त्वा को छ त क या भ योः जौ ह द्य मा सु द्रु के ए त त्यो स वै दुः ख मा त्रि हो दान
त प स्या ति र्थ सेवा त्यो स वै म न मा सु द्रु न भ या वृ था क श्र द्धान भै क ण क र्म न भै क न अ रं का ले यो श्र द्धा ग र्क
त्यो त पी त्र पा उ दे न न ॥ दे व ता भ न्या को का ष मा प णि कै न न पा णि मा प णि कै ए न ठुं गा मा प ति कै न न
कां हां क न भ न्या भा व मा दे व ता र ह्ना का छ न भ णि गु र ले भ न्दा हरि द्ज रा ज्ञा आ फ ना हा त ले ज सै पिं ड दि न ला

गो. तसैति एहात फल्कुवाटनिस्का हरिदत्त राजाले आस र्ये मान्यो. कस्का हात मायिंडादि उभन्यो. एतिकथा
हाकही कएा वेताल भनू. हेम हाराज विक्रम सेन. चोर. रितु हाण दिन्हा. पालन्यायति तिन मा कस्का हा
त पिंड जानू. न भन्दा. राजा आग्या गर्हन्. चोर का हात पिंड जानू. न भन्दा. वेताल भनू. नस्को विर्ये हो
तस्का हात क्या हा पिंड गयनन. अथवा ज्ञेया ल्यो राजे दियो. तस्का हात क्या हा गयनन भन्दा. राजा
भनू. न खासण ले विर्ये को मोल लियो. वे व्यापार ल्यो आपु. दुद्रेण. राजाले सोवर्ण लियार पाल्या. उसे को
धन खायो. तस् अर्थ राजा को भयण. विर्ये को मोल पणि. पालना गन्धी पणि. चोर को धण हो. तस्कार पिंड
चोर का हात मा गया भन्दा. फेरि वेताल हूँ मै मा गुणिन गयो. शति शीव हस विरतायो. वेताल पंचविं सतिकायो.

अष्टोत्सवकथाहानसमाप्त ॥ १८ ॥ विद्यारंभे विवादेन प्रवेशे निर्गमे तथा संग्रामे संकटे वापि विद्वन्तस्य
एजायते ॥ राजालेख मत्तक कनकौधमाहाल्यार फेरिव्येताल भनरु हेमहराज विक्रमसेना मकथाहा
कैकुमुण ॥ चित्रकूट भन्या कोय कनगरु ताहं वित्रकूटे भन्या कोय विधियोः तां हा रूपसेन भन्या
काराजाधिया राजा मृग वणेलका खरायाका पुष्टतिसिकारखेलन गया तिराजा कणतखा भयो
रवर परहेदी एक पोषादि देखा तां हाजा इधो रावाटव ह्वीर घोरो विसायो एक मुहूर्त समीहया हेदीमा
पहिले एक ऋषिकन्या फुलटि पन आया कि देखा तो फुलटि विगैत वराजा भनरु न क्या विवस्ता हो मया
ऊनुत मा आशुभमा आयां र पाहुना को भावन गरि क्यारण गयो ठुलाका घर निवोपनि जानरु बुढो कृत

ये

पणि नवाण कृतपणि वालख कृतपणि सवै भन्दा हुलो अभ्यागत हो भन्दा ऋषिकं न्याले हेरित त्परवांगो
गारि देखा देव भयो काम देव लेप निषिडा गयो तस्ते सम यमा ऋषि पणि आया जस्कि छोरि होति ऋवडा
हुन् भणि राजाले पुनाम गया ऋषिले आसि वादिग्यार सोध्या हेम हाराज एलै वन माक्याह आ उभयो
थ्यो भन्दा राजाले ये हा खेल नाका प्रसंग ले आया थ्या भन्यार ऋषि विंति गर्छन् ॥ हेम हाराज महं पातक ७०
क्यान गर्नु हुन्छ किला मावां धेर पसुक एण मारेर रक्त को हिलो तुल्या उछ त्यो स्वर्ग गया नर्क को ताला पा
पगर्न्यो यक् भोग गर्न्यो यक् खान्या कण दोखे छे ॥ मान्यो कण दोखे छे हेम हाराज सिकारि माव हुत जति उमा
रि महा पातक क्याण गर्छे भन्दा राजा भन्छन् राज धर्म क्या हो भन्दा ऋषि भन्छन् हेम हाराज गोदान

घोरादाण भूमिदाण सुवर्णदाण प्रन्नदाण च योसैवेभन्दा ठुलो निर्भयतो दिन्नु त्पो महादानच्छ
सप यज्ञग याको भूमिदानग याको यकातिरु रोगदेखिडयाको कणवरवधिदिनुरतस्करणरोगको निर्भ
यहुन्छ जतिजिवाजंतुछन्तणको निर्भयदिया प्राणदाणग याको पून्यछ सन्सारमा आराधनागणको
सकछ वनमावसिवणैको श्रीणवाइरहन्त्या यस्तामगमारि एला ग्या सन्सारमाको रहला हे महाराज
निर्भयदाण देखि ठुलो दाण केही छै ए जवमराजा हो भनी अहंकारले दुष्टपाप पिपावणिकण मार्छ त्पो
पातकराजा कणछ सरनमा आउन्त्या कन नमान्नु वडाको जिहो रोगिछ्वा अर्कीका सरनमा आयाको छ
तपणि तस्को रह्या प्राणदिकण गर्नु भन्याको छ जस्का धर्मको सिलछ अहंकारसि सज्जसले जित्याको छ

जसलेविद्यानमृतगया कोरु जो अफि त्रि संग संतुष्ट भयर परस्त्रिवर्या को जसले छ तस्करण सन्सारमा कसैको
भय छै ए॥ त्यमादे षिठलोत पस्या केहि छै ए॥ संतोष दे षिठलो मुख केही केही छै ए॥ विद्या सम्माण को दान के
ही छै ए॥ दया दे षिठलो दा ए अर्को छै ए॥ भलि ऋषि ले विंति गर्दा राजा भन छन॥ हे ऋषि अज उ प्राज्ञ हीं सा
पापमगर्दिन भन्या त्यो सुनि ऋषि संतुष्ट भया॥ हे महाराज ज्यामाँछौ स्वमदिन कु भन्या तव राज भन छन हे
ऋषि जो मपर संतुष्ट भयो उत तम त्यो कं न्या मलाइ देउ भन्या नमा गया पणि दिनु वस्तु दिऐ पछ विचार के
न्या मा गया पछि अवस्य दिनु॥ भन्यार हवस के न्या दिपाँलो भन्या तव गंधर्व विवाहा ले विवाह गया रिषि धे आ
ग्या मा गि विदा भै त्यो कं न्या कण घोरा माव दायार ले गया जसै आधा वाट पु गया तसै रात पयो ताँ ही वस्या सु त्या

अधारात्तमा एकव्रालणराससआयो भनक्यसकंन्याकणमखानकु भन्योरतवराजाभनक्यन् महापातक
क्याणगर्कसभन्दा ॥ राससभनक्यसकंन्याकोमार्याभया यकसातवर्षकोव्रालणपुत्रकोशीरमेराअचिवाय
काटिदिनकस्तमकाडिदिनकु सातलिमाआउलाभन्दा राजालेलौपन्या यतिसुणिराससगयो राजाआ
फनानगरमाआया पहिलेइदेवि कोरतान्नमंत्रीथीकहा मंत्रीविंतिगर्क हेमहाराजआपदाभाधरणलेरत्पाहु
नक्य ॥ धणकानिमित्तस्त्रीकोरत्पागनिक्क धणपणिस्त्रीपणिआप्रेनिमित्तहुन ॥ तववठियागर्नुभयक्यो
कार्येभगसुला भन्योरयकसुवर्णकोमाणिसवनायोमोतिहीराकिमाला लगाघरवाठमाल्यायो योकोहिवा
सण सातवर्षकोपुत्रजोदेलान्तकणयोमूर्तिदिउला त्योपुत्रराजाकाठन्याक्यन् भन्दा एकव्रालणले

वावामहतायिभनकु मलिनकु मन्दा महतारिभनछिन ॥ तौद्रवकोप्रपाणवैरा तवपुत्रभनकु
सन्सारमासारभन्याद्रवहो ॥ द्रव्यनभयाक्यासुखकु पूत्रतातुमात्र्युकीहोइजालामन्दा धराकोलो
भले ल्यावभन्या तवपुत्रराजाधिगयर भन्यो हेमहाराज मैलेजिअदिया मेरावावाकण धरादेउज
१२ सैभन्यो तसैवा लणाराह्यसआयो राजालेखडलियरतेसवाहणकासिरमाताक्यो जसैतसैतसवा १२
लणाले ह्येक्यो हास्योपणि ॥ एतिक्थाहाकहि वेतालभन ॥ हेमाहाराजविक्रमसेजक्याअर्थसंगले
मन्यासमयमाहास्यो कहुमन्दा राजाविक्रमसेण भनकु न हेर हेर सन्सारकोस्थितिमहतारिलेपा
लीन वालखमा पकि जिउवायो सन्सारमायोरह्यागन्याहो ॥ तौमणीलापो ततोदेखिहास्यो एसो

मन्याकोच्छ्रुः सरदः कृतुमा मेघगर्जच्छ्रुः वर्षाः कृतुमा वर्षसन्च्छ्रुः मात्रेगर्जच्छ्रुः देवाः योनिवोच्छ्रुः सुषलेमयसो
गरुलाभनच्छ्रुः करणिगर्गसन्नेण भन्यारः पतिसुणि वेतालफेरिह्रुषेमाहुणिगर्गयोः ॥ इति शीवदासविर
चितायां वेतालपंचविसतिकायां ॥ एकविंसतिकथाहानकम् ॥ १८ ॥ यणवध्वस्तमणोभवेत् एवलिजीतः कायस
रास्त्रीकृतेयोगंगा त्वदधेधकक्षयककरोति योवर्हिषत्रपृथाः यस्याहुससिमस्थिरोहरयति स्तोतुनुनामामरासोव्याद
ष्टभृजुंगहरवलयः त्वा सर्वहोमाधवः ॥ १॥ राजालेभृतकण्ठकां धमाहा ल्यार फेरिवेतालभनच्छ्रुः हे महाराजमकथाहा
कहं बुसुण ॥ एकविसालाहिभन्याकोनगरिच्छ्रुः तांहापचननाभमन्याका राजाधिया तां हि प्रथं दत्तमन्याकोवनिभ्रंथि
योत्तस्किच्छ्रुः रिप्रनंगमंजरिभन्याविधीतसेनगरमा मनिभन्याकावणियां ले त्योप्रनंगमंजरि व्याहाग योवाबुकेघराव्यो

प्राफुसमुन्दु पारव्यापारगणगयो वा ह्रवर्षसम्मतां हीवस्यो त्यो प्रनंगमंजरि वावुका चरसुखसंगवस्या किथी पक
दिनसवि सगको सिमावस्यामा कमालाकरवाहणकनदेवि तसलेपनि त्यो कंन्याकरण देष्यो परस्परतन कोयति भयो
७३ त्यो ब्राह्मण आपना घरगयो कामदेवले प्रत्यन्न भयो संभोगगणक तैपायनर मूर्च्छ भैरह्या कोषियो त्यो प्रनंगमंजरि पनि
मूर्च्छित भयर सन्निपात भयो भैरह्यी तेस्ते समयमा प्सोभनि हेसवि कामदेव भन्या को देवता जस्तो रहेछ प्रत्यंत कला ७३
जान्न्या पाण्डितकरण पनि विज्या उन्त्या सुविदेवि हास न्या धिरकण चंवल गरा उन्त्या पंके छिण मात्रे भन्दा सवि भनूँछे
हेसवित्त मावावा महत्तारिले नवि मके ही प्रकारले तमो रतस्को भेट गरा उला ति मिमण मादु खनमान ये कूरोक सैथिन
कह्या भन्दा त्यो भनूँछे प्राज्ञैत संग भेट गरा नैतर पासो लाइ मरुला भन्दा तससविले वुमाइर कमलाकर का घर गौ त्यो पनि

तैसेकाविरहले मनीजभयाकोधियो तससविलेडाकि ल्याइ अखकफूलकावनमा ल्याइ त्यो प्रनंगमंतरिलाइपनिडाकिल्याइ
भेटगराइवडाइतिलेआलिंगनागया मुखमा हातमा लुम्बणागया सनसमात्यो तेतिथ्यालगदीगदै प्रनंगमंजरिताम
रिगै त्योकमलाकरवाहणले तसैकणअगालोहाल्योर त्योपनिमयो तसैसमयमा व्याहागन्यापनिप्राइपुग्यो ससुरा
लीकणभेटनप्रायो मानिसमरि रोयाको सुन्योरहेदीमा प्रनंगमंजरिप्रकापूरुषसंगप्रंकमालिगोरमयाकि यासिप
यादेघोर त्योपनितेसैगरिप्रंकमालिगयोरमयो जसैयस्तोसुन्या सवैराजाप्रभतिलोगहेर्णप्राया महकौतुकदेष्ट्या
रराजाभनछन् ज्याकर्ममनुष्यलेगयाकोछ भलोभन्दो अवस्यभोगनुपन्यारहेछ भन्यार पतिकथाहाकहीकणवेता
लभंछ हेमहराजविक्रमसेन प्रतितिणमाको कामाधिकठुलोछिनारकोहोभन्दा व्याहागन्याठुलोछिनारहोभन्दा

क्याहा भन्याः पराईसंगलाया कि मया कि देषति मात्रिका मदेव व ह्योर मयो पति सुनिव्येता लफेरि ह्ये मा रुणि एणयो ॥ ई
ति शीवदा म विरचितार्या व्येता लपंच विंसतिकायां विंसति कथा हानक म समाप्ता ॥ २० ॥ नमश्चन्द्र सिरस्थाये चन्द्रश्चा
मरत्वारं वै त्रैलोक्यनगरारंभः मूलस्तंभात्मसंभवेत् ॥ १ ॥ राताले मृतक कण कण काधमाहाल्यार फेरि व्येता लभन कुरु हेम
७४ हाराज म कथा हा क हं कु सुण यक जय स्थल भन्या को नगरि थियो तां हां विरम दण भन्या का राजा थिया विष्णु सर्म भन्या को ७४
वाहन थियो तस वाहन का छोरा चार थिया एक जुवां पेल न्या दो श्रो विस्पा गा मि ते श्रो पराया की श्री थै ज्ञान्या वो थो नास्ति
को ते न ज्ञान्या ति वीरे जना कण वावु बुहावन लायो हे हं होव डाले तीर्थ वत गर्नु जुवानं पेल नु जुवाले सिल को ना स हुन छ
सिल को ना स भै जि उंदा चो हि विष घाई मनु भलो छु हेर विषाद कल ह मनु रिस भुमण काई हृदय सुन्य छु प्रहं कार सो क
था

इति जुवाका परिवार हुन ॥ जौ हा जुवा छ तौ हाँ ल हिम रह दिन न ॥ अग्रि भया का ठाँ उमा त्रीण रह दै ए धन को उ द्या लो जु
वा हो ॥ जुवा घेल न्या महता रिवावा को प्राण माने दै ए ॥ तोपनि महा पात कहो ॥ भलो छ भनिको हि भन्दैन न ॥ आ फु कूल म
लिण गोर दुये स हुन छ ॥ मापा का वचन जो रिला उ छ न वल्दा अग्रि माप द्युर जुवा घेल नुवरो वर छ ॥ जुवान घेल भनि
जुवा व्याकण भन्यो ॥ फेरि प्रकी छोरा कण भन छ ॥ हे प्रत्र व्ये स्या संग को संगत नगर ॥ प्रति सुन्द रि अति अलंकार भयापनि वे
स्या संग रति न गर्नु सत्य को ना स हुन छ ॥ सुविर ह दै ए ॥ सिल रह दै ए ॥ आ फनु नित्य कर्म संध्या तो सै दुर जान छ ॥ तस कार न
वे स्या धिन जानु तप विद्या वृति यस कुल गुण ॥ यति को ना स हुन छ ॥ तस्कि वे स्या प्रेम छ ॥ तस्का यति को ना स हुन छ ॥ को भ
न्या महता रिवावा भाइ छोरा छोरि ॥ आ फणि स्वा नि यति कू पियार हुन छ ॥ तो छि नार छन सत्ये सौ न लोभ गुरु को हि

तव वरुण तपोरुत्वा उदै एवा लुव हल्या को दुर्धर्षिया जस्तो मान्दु जो वेस्या को मुख देषु मुख हो भनदु पहिले मद को गंधा
ह्राउदु मा सुमद न घाय ले क्यो भयो वेस्या थिजा यायार मद मा सुग्रा फे घायो निवातात का प्रसंग ले दुःखित भया को तन संग
प्रसंग ग्या पक्षि ॥ म सुवि कु भन्या को क्यो हो भन्यो उपान्त जो पस्त्री थिजा न्या कण भनदु जो परस्त्री थिजा नदु वदु हि
७५ लु बोलनु तपो वहुते जो गावनु पच्छ अलिक तिदु क्यो पणि मृत्पुहुदु सर्प ले खाया है इहु नदु ॥ परस्त्री को सेवान गर्नु भनदु तव
नास्तिक भनदु कस्कि महता रिक का वावु कस्को कौरो जन्म नदु न मर्क न यस्तो उत्पति प्रलये हुदैदु निर्दया निर्भय संग
वेधा के हिन माणि परमेश्वर को ध्याण गर्नु तपो मात्रे श्रेष्ठ तव मक्या भनु वावा को आग्यान मान्या हुत्पा के ए विद्या न भया
को प्रसूष जि उदै भया पणि मन्या कै हो तस्कारण देस मा जाई विद्या को संग्रह गरी भन्यार चौरै जना ले मत ग्या चौरै जना वा

रैदिशामिन्नाभिन्नेगरिगया विद्यापद्रिकण केहीसमयमा चौरैजनाप्राया यकावणमाचौरैकोभेटभयोरजेठालेभन्योप्राफ
 नविद्याप्रकासगरभन्दा यकालेवणमासानुहाडपायोर मंत्रलेप्राठश्रंगमिलायो दोश्रालेमंत्रगर्हिनसा मासु धातु जो यो
 तेप्रालेमंत्रगर्दी कालारोम तेज जो यो सघवाचभयो चौथालेमंत्रगयोर जिवद्या यो जसेतसे सिंहभयो सिंह उद्योर चौरैकन
 मा यो एतिकाहा कहिकणवेतालभन्छ हेमहाराज विक्रमसेण एतिवारमाको मूर्खहोभन्दा राजाभन्छन् सिंहभया
 कोदेषादेष्टेजसलेजियायो त्यो मूर्खहो एसोभन्याकोछ विद्यावाहिबुद्धिठुलोहो यथावोक्तं बुद्धिपस्य बलंतस्य निर्वुद्ध
 स्पेकुतोवलं तस्य सिंहवणेराजा ससकेण निपातिते भन्दा एतिसुणिवेतालफेरिखेवमाहुएजगयो इति शीवदासवि
 रवितायां वेतालपंचविंशतिकायां एकविंशतिकथाह्वनकम् समाप्तं नमामिसिरसादेवं देवानामपि दुर्लभं विद्यानिधानं संपूर्णं पार्वति

पतिमीश्वरी ॥ १ ॥ राजाले मृतक कों धमाहाल्यार फेरिवेतालभनकु हे महाराज विक्रमसेण मकथा हा कहें कुसुण वेदज्ञ न्माभ
न्याको एक नगरिथीयो तां हा प्रतापसेन भन्या कपराजा थिया तां ही रुपादि पभन्या को बाल एथीयो त्यो अत्यंत सुन्दर थियो वगे
गहस्थ धनाश्रय थियो महाभोगि पस्तोर हे छु देव संयोग ले एक दिन रात मा लघु सुविगर्ण गायामा मरि गय छु तस्तै मा पका
१६ देसि बाल ए ले त्यो देष्यो र वित्त नाग यो अर्का कासरि मा पत्न्या विद्या ज्ञान कु त सर्विद्या को फल प्राप्त लि उभन्यो र यो जुवा १६
एक मवुठो कु जुवा ए कासरि मा पसुर संपूर्ण भोगा गहला भन्यो र प्राप्नु वुठो सरि को दोर ते स्कासरि मा पस्यो विहाण तस्को
संस्काराणि परिवार दाज्य भाई सब प्राया देष्या ति उदो भया को अर्को मया को संयों को अर्को देष्यार आश्चर्य मान्या पोल्या त्यो
घर आयो र गोदनादि पूर्ण तिर्थ यात्रा गयो ॥ त्यो तरुण सरि मा पसेर परिवार थि भन कु मयो ति हुन कु भणि चर पठ वा को

मन्त्रलाग्यो ॥ कवद्राश्रितुक्वचनटलास्या कोहरिश्चंद्रकात्तिजेदासं ॥ कवजनकाष्टकासौरामा कदुरोविकटोविधिपरिनाम ॥ १ ॥
अंगंगलितं पलितं मुण्डं दसणविहीतं जातं तुण्डं वदोयाति गृहीत्या दण्डं तदपिणमुण्डं त्यासापिण्डं ॥ २ ॥ मिन्नामार्गमिन्ना
देवा मिन्नागुरवे मिन्नासेवा ॥ मिन्नावेसा मिन्नामुक्ति मोहाविसेखा सर्वायुक्ति ॥ ३ ॥ पात्रेयणयनवृत्तदण्डं तदसावक्रं यो
बहुमाणं सगलतिकृत्या कृत्येविवेक किल भवकुपे विलसति भेक ॥ ४ ॥ पुणरपि रजणि पुणरपि दिवसा पुनरपि वर्य पु
नरपि मास पुनरपि वृद्धं पुणरपि बाला पुनरपि याति समेविता काला ॥ ५ ॥ कूपोदक ससिमाया कार सुरगिरी सागर नगर
विहार ॥ नत्वं नाहं नायं लोक स्तदपि किमर्थं कथ्यते सोक ॥ ६ ॥ अधरदलेण विडं वितविंवा गुरुतरकूच गुगर्तुं गणितं वा ॥
चंचलनयण विणिगात हरिणि चेतो हरिति मुणेरपि तरुणि ॥ ७ ॥ कात्वेतरुणि प्रवहति गर्वमायाकारे विनिर्मित सर्व ॥

यतान्यासवसादिविकारं मणसिविवर्जयवारंवारं ॥८॥ त्वरतिवरकल्पिताकक्ष्यापुरिपुमिह्योभ्रमणेदक्ष्याललनालो
 वनवोषितवक्ष्याहरतेयोगिन्कोयंसिध्या ॥९॥ अक्षणाकाणसचिटितभ्रानकाकाकाणेघटितप्राणप्राज्ञोरो
 पितकाष्टाकृपाणकरतेयोगिपठसिपुराण ॥१०॥ कंधाखंडैकतनुरोपसिरसिनिधावितनुरुरोपलोकध्यापितसि
 चविलोपाकोयंयोगियोगिराम ॥११॥ कोहंकस्मिन्नकृतयाजातकोमेजगानिकोमेतात ॥ इतिपरिभाषित ॥ इहसन्सा १५
 ७७ रासर्वोयंचस्वप्नाविहार ॥१२॥ पादोपाहृणाणोदादरथ्येकर्पटमुण्डितमुण्डेहस्तोखण्डरविरचितमुण्डसोहंयोगिस
 हजानन्द ॥१३॥ भोजिवंधाणबेदभ्यासपावकहवाणंयज्ञायासाकृतवहुवाण्योसोवाचवर्णितदापिणालखं परम
 ग्याणं ॥१४॥ पिच्छेवंडिलुंचितवंडचतदधिसर्करयोषितपिंडाप्रोगेयुवतितिष्ठतिरंडवपुरेदिगम्बरदसणमण ॥१५॥ इत्योवः

मादिणीपठिक एभन्यो मतिर्ययात्रागणितान्दु भन्दा परिधौंससुसिभयाः तसलेतरुणासरिमापसेरुप्रवि
 रोयो पद्धिहास्यो ॥ पतिकथाहाकहि व्येतालभनरु हेमहराजविक्रमसेण प्रर्थलेरोयो क्या अर्थलेहास्योः भ
 न्दा राजाभनरु नतेसयोगिले आकु सरित्यागगणपासमयमा यसोचितायो वालख मायो सरिमहतारि
 लेयत्तनगरिपालिन् वावालेपहाया मैलेयोवणमा स्त्रीसंभोगगयाभनि रोयो अवहास्याकोकारनक्या हो
 मन्दा ॥ मैलेफेरितिरुनासरिमायाभाणिहास्योभन्यार पतिमुणि व्येतालफेरिरुखेमा रुण्डिणागयो ॥ इति
 शिवदासविरचितायां व्येतालपंचविंशतिकायां द्वाविंशतिकथाहानकम् समाप्तं ॥ २२ ॥ सरस्वत्याप्रसा
 देणकार्यकूर्वेतिमाधवा ॥ नतेषांदुर्लभं किंचिद्यस्मरतिचभारति ॥ १ ॥ राजालेमृत्तकांधमाहाल्यारुफेरिव्येतालभंरु

हमहाराजविक्रमसेणमकथाहकहं सुण ॥ एकधर्मथलभन्याकोनगरिछु तोंहोंधर्मध्वजभन्याकाराजाथीयों तों
होंगोविंदभन्याकाएकब्राह्मणले चारैवेद्यज्ञाकोथियोः तस्किस्त्रीलक्ष्मीभन्याथि तस्कातिणपूत्रथिया एकदि
एगोविंदभट्टले यज्ञकोप्रारंभगयोर यज्ञमाककुवावाहिएपरहेछुरत्योलिएभनितिनेछोराकणपठायोरसमुद्र
मागया तिएजेनानाउखियावनजाआरह्याकन तिएजेनानालघेलणलाग्या जालमाककुवालाग्योदेष्ट्या त्योसमा
उनाकणकपालाहलाहलगाणीलाग्या जेठालेमाहिलाकन तंसमात्रभन्यो माहिलाले कांछालाइतंसमात्रभन्यो
कांछालेमसमाजिए भन्योर तितिणैभाइरुगरागैर्दुवारगया तवभनकन तिमिहरुक्याणरुगरागैर्दुसुण तप्रा
वावाले यज्ञगणप्रारंभगया तिमिहरुविध्वंसगणक्यानालाग्यो भणिराजालेभन्दातवजेठोविंतिगर्क मताभोजन

वंगहो. त्योगना उ न्या. क सो गरि समा उं भन्दा. त वराजा आ ग्या गर्छन्. त्यो विचार गर्छु पन्यार. ति ए भोजन ग
हो वेला मात स्कण्डा क्यार. वेस मिही धाण को भात भोजन गण दिया. न से खायो त से मुख छो प्यो. मुख छो प्या को
दे प्यार सो ध्या. क्या हा मुख छो प्यो भन्दा. त्यो भन्नु छु हे महाराज. यो अन्न त समसान भूमि को र हे छु. मोर को गंध
आ उं छु भन्दा राजा ले अरै धि सो ध्या. ति धाण को हां का हुन् भन्दा. भण्डा या जान ला भन्यो. भण्डा या धि सो द्र
भण्डा या विंति गर्छु. हे महाराज. समसान को हां उ खनिक ए रो प्या को धाण हो भन्यो. त वनि श्रय घांदा का विचारि
ह्मा छु भणित को भाव ग न्या. ॥ फेरि राजा ले दोश्र कण ति मि कस्ता हो भनि सो ध्या. त से मनारि वंग हो भन्यो. त को
विचार गण. एक अति सुन्दरि स्त्री पठाइ दिया. रात री कण विहाण सो ध्यार. त्यो भन्नु छु हे महाराज. संगता क्या
भो

रात निद्रापणि भयण भन्यो क्यण भन्दा हेमहाराज दुर्गन्धका डरले भन्यो क्यको दुर्गन्ध रहेकु भन्दा यस्को
सरिता वाक्रिको दुध गहा उँकु त्यो सही सकनु भयण वाक्रिका दुधले पाल्या किरहीकु भन्यो तव राजाले त्यो वि
वार गद्दी वाक्रिका दुधले पाल्या किरहीकु किरही एकु भणि तस्किजे ठि आँभार हिक्कर कहि हेमहाराज मेरि वैहि
कि छो रि हो योजन न्म्या काद सदिन मा आमा मरि मैले ल्या पर वाक्रिका दुधले पाल्या थ्या भणि तव राजा बुझ्या १२
७२ योपनि सौं वोर हेकु भन्या तस्को पणि मान ग्या ॥ फेरि ते आधी सोध्या त्यो विंति गरि हेमहाराज मसे ल्या चंग हो
भन्यो तव राजाले रात मा विख्या उँना सात पत्र विख्याइ सुताया माणि सरष वारा घ्या त एले विहान राजा
थि विंति ग्या हेमहाराज यसले ता रात माणि द्रा पायण ॥ भन्दा क्यहा भन्या तव त्यो भन्रकु हेमहाराज विख्या

उं एण कापहिलापत्रमावणेल कोरोम रहेछ तेहि वीजा योरणिंद्रापाइ एण भन्दा राजाले विख्यावनामा हेया वणेल कोरो
मदेयार निश्चय रहेछ भणित स्कोपणिमाणगया तव यतिकथा हाक ही कणवेताल भन्छ हे महाराज विक्रमसे
ए। इति एमा कोठुलो होक दुमन्दा राजा भन्छन् सेज्या चंगठुलो हो सात पत्र विख्या उं नामा तलापत्र को वणेल
कोरोम विहायो भणितान्यो ते सप्रथले तेहि ठुलो भन्यार यति सुणि वेताल फेरि हथेमा रुण्डि एगयो इति शीवदा
शविरचितार्थो वेताल पंचविंशतिकायां त्रयोविंशतिकायां हानकम् समाप्तं ॥ २३ ॥ अर्क सुनुरिपुसारथि सुनो रत
कस्यासिरसि प्रतिभाति यामुनिन्दु सुरसिद्ध निसेवेते ॥ ^{सा}करोति भवतामघनासं ॥ १ ॥ राजाले मृत कांधमाहाल्यार फे
रि वेताल भन्छ हे महाराज विक्रमसे एम कथा हाक हंछु सुण प्रभावति भन्या को यकन गारिछ तां हा प्रद्युम्न भन्या

कारजाधिया तनराजाकिराणिपिमलदेवीभन्याकिथीचिन्नतणकिरोतेलीचन्द्रप्रभाभन्याकिरोतेलीथिचिन्नत्यो
दक्षिणदेसका वित्तयसेणभन्याकारजालेविवाहगया तणकिलावन्पेवतिभन्याकिरोतेलीजन्मि त्योबडिचोवन
वतिभेतसेसमयमा सवसहरवोरिलेचेयो तवरजाराणिथीभनछन्नहेरणि त्योछोरिलीयरतेताभन्यार आफुतसंग
मगणलाग्या परस्परलोगसंवेमारिया राजावित्तयणपनिखस्या तिराणिरोतेलीमागदा २ यकापोषरिकानतिकमा ८०
८० पुग्या एकक्षिणताहि विश्रामगरेखस्तासूर्ये अस्तमाणभया तसेसमयमा एककपुरभन्याको नगरथियो कुपुमसेष
रभन्याकारजाधिया ताहि यकदिणसिकारखेलनरोतेलासमेतआया तसेसमयमा वाटभापाइलोदेव्या लक्ष्मिका
रहाछन्नभन्या तवपूत्रविंतिगयो कस्किराणिरोतेलीआयाकारहाछन्नभन्दा राजाआग्यागच्छन् हेपूत्रयहुलापाव
का

भयाकिः एक साना पाव भया भयाकिः रही छः जो साना पाव भया किते रिराणि भै भन्या रत से पाइला पछिला ग्याः वाट
मातां ददेष्याः भैठायार तिदुवै आमा छोरि राया नव उणले सोध्याः पहिले को वृता न्न कल्याः त्यो सुणि राता आग्या
गर्छन् वडिया भयो सरावरि ह्या छन् भन्याः फेरि राता आग्या गर्छन् हे पुत्र जो वाताग यो थ्युः त्यो विपरि पात भयो
सानु पाव ग्या कि प्रामा रहि छः ठुला पाव ग्या कि छोरि रहि छः छोरि वाहि तले भन्दाः पुत्र भन्यो त्यो क सो गरिलो उ
मनले महतारि मान्याः तस्कारण सानु पाव भया कि मेरि भै भन्यो हव सतव भन्यारः आघि कै क बोल मा कालिया आ
फन द्वारले ग्या नव तिदुवै आमा छोरिले छोरि पायाः एतिका हाक हि कण वेता ल भन्यो हे महाराज विक्र
मा से न तन का संतान को काना ताला गर्यो ताणिक ए न न कल्या ति मि पणि सिर फुटि मरौ ला भन्दा राजा विक्रम से न

लेकेहिउत्तरादिधनन् ॥ इणकोनाताकेहिजानिनभन्या ॥ ॥ इतिरीवदसविरचितार्थो वेतालपंचविंशतिकायां च
तुर्विंशतिकथाहानकमसमाप्त ॥ ॥ २४ ॥ ॥ आरुढाश्वेतहंसभुमतिवरमहिदक्षिणेवात्रमुत्रं ॥ वामेहस्तेचदिव्यंवरकणक
ममयं पुस्तकं गणायुक्तं ॥ याविनावादयंतिस्वकरवरनखैस्तत्त्वविग्याणसंदेहदुत्तिदिव्यैरुपवरकमलधराभारति
सुप्रसन्ना ॥ ॥ १ ॥ योहोउपान्तवेतालपुसन्नभयभनच्छ ॥ युवमरुघमाजान्नाहेमहाराजतिमिदेषिमसंतुष्टभयं ॥ मेरो
यकंउपदेसतिमिलेउ ॥ मेरावचणसुणोएत्योत्तपनकयोगीवीस्वासुमनुहोलाभन्योरा ॥ राजाआग्यागभक्तिन ॥ क्याहा
तवभन्यारवेतालभनच्छ ॥ हेमहाराजजसैयोमृतकलिधरातिमिजाउला ॥ त्योयोगियसोभणला ॥ पुजागरेरदएवत
गारभनला ॥ तिभियसोभन्या ॥ मतराजाद्रुपनामगणजान्दिन ॥ सिकाइदेउभन्यार ॥ तिमिअचिनमस्कारनतिमिनगयाभन्या

ने

पछि मरे हि देषि नमस्कार गहला भाग जसे योगिन मस्कार गरि देषावण ला गला तसे खड्डले तस्को सिरका टेहत स्कार
कले अर्घ दिया तव त्यो कवन्ध सुवर्ण को पूरु घ होला अष्टमहा सिद्धि तिमि कण होला मनोवान्छा होला यति मेरो
उपदेश अर्ति माण मेरो उपदेश अर्ति माणो नत त्यो योगि तिमि न मारला तस्को मनोवान्छा होला भन्यो यति क
था हाक हेर व्येताल फेरि आफना ठाव मा गयो राजा विक्रम से एले फेरि सीसो का वृत्त मा गयार त्यो मृतक लियार योगि
का हजुर जाइ युग्मा जसे योगिले देष्यो तसे योगि सुसभयो योगि तव विंति गर्छि हेम हाराज भलो सवै राजा को सिरो मणि
तिमि हो तिमिले भन्या को पुयाय उं भन्यो तव योगिले मृतक कण पहिले पुजा गयो मंत्र ले व्येताल कण राघ्यो
त्यो योगि विंति गर्छि हेम हाराज नमस्कार दाइ वत्त गर भन्यो तव राजा विक्रम से ए आग्या गर्छि न हे योगे स्वर मराजा

हौ नमस्कारदण्डवत्तर्गणज्ञान्दिणः। सिकाउदेउभणि राजाले भन्यायः। योगिनमस्कारगरिराजाकण्ठेष्वावणलाग्यो। ज
वदेवकोकूटपिडुनक्क। अधिवुडिलेपणिकोइक्क। विंताभणिपनिलोष्टुनक्क। कामधेनुपणित्थारिरहन्दिन। कल्पवृत्त
पणिअरिउत्तस्ताहोउत्तानक्कन। कूदिणभावुडिदुदेणः॥ रामोहेभृगामिति॥॥ श्रीभवन्दुत्तस्तायूरुषः सुवर्णकामगपदि
लाग्यारः। सितागुंवांया। नहक्कलराजाले। वासणकनडोलावोकायायः। स्वर्गदेविपतितभया। सहस्रार्जुणले। वासणकिण
इहरिल्यायायः। सम्युण्हेविमराया। राजायुधिष्ठिरलेजुवाघेल्यायः। राणिसमेतधणसंपत्तिदेसद्वारः। सवहाया। वडापुरुष
काविनासकालकासमयमा। पहिलेवुडिलेकोइक्क। देवलेमायाकोदिगम्बले। नमस्कारवृत्तणगरिराजाकणसिकाउदा।
तसैराजालेखड्डलेहान्यासिरद्विणिकणप्रदक्षिणगया। तसैरुत्तलेअर्धदिया। राजाधिअष्टसिद्धिआया। आकासवाटपुष्प

वृष्टिभयो॥ भलो २ हे महासत्त्व॥ विक्रमादित्ये॥ हांमितिमिदेविसंतुष्टभयौ॥ भणिदेवताहरुलेभन्या॥ तवदेताथिराज्ञाविंतिगर्द
न॥ हे परमेश्वर हो॥ योमपरसंतुष्टभयौत॥ योपचिसव्येतालकोमेरो॥ सन्सारमावार्त्ताबलोस॥ जोयोवरित्रवांवल्लामणला॥ सुन
लातस्कणविघ्नसंतिकोतेवाटह्येन॥ देवताहरुलेपणि॥ प्रासिर्वाहदियार॥ प्राफनास्थाणमागया॥ विक्रमसेणराज्ञालेपनि
प्राफनानगरिमासवैकणसाहासिदिया॥ सिद्धिसवैकणभयो॥ यस्तोराज्ञपाठभयो॥ सवैसुखिभया॥ शीवभक्तलेवेताल
पचिसवनाया॥ इतिशीवदाविरविताया॥ व्येतालपंचसतिकाया॥ पंचविंसतिकथाहानकमसमाप्य॥ सुभमस्तुयथास्तु॥
श्रीसालिवाहणियसाके १७२० श्रीविक्रमादित्येसम्बत् १५५५ मासेफाल्गुणदिनगता १७ सोमवासरे॥ श्रीपूस्तकं
लिखितं गौरिसंकरपाणित॥ यादिसंपूस्तकं दृष्टा॥ तादसंलिखितं मया॥ सुदोवा असुदोवाममदो सो एदियते॥ १५५५

ASIA ARCHIVES

2311

1924.11.15

2311